

Debatten om Vietnam och FNL-rörelsen sommaren 1974

Innehåll

Förord	1
<i>Sara Lidman</i> : Till De Förenade FNL-grupperna	2
Knut Carlqvist: Har vi blivit från vettet?	4
J-O Persson: För sent för FNL-grupperna att vända om	6
DFFG:s förbundsstyrelse: Vi sviker inte Vietnam	8
Gunnar Stensson: DFFG-styrelsens linje är inte FNL:s!.....	10
<i>Sara Lidman</i> : FNL i Vietnam – FNL:are i Sverige	12
Evert Kumm: ‘Kinesisk propaganda i grönköpingsupplaga’	15
Göte Kildén: Ja, Knut Carlqvist ni är från vettet!	16
Vad händer egentligen inom FNL-rörelsen?	18
Gnistan: Det största krigshotet finns i Europa	21
Ny Dag: Gnistangreppen demonstrerar öppet sin politiska bankrutt	23
Norrskensflamman: DFFG-ledningens utveckling är ingen överraskning	24
Ny Dag: DFFG-ledningen och världsläget.....	26
Norrskensflamman: <i>Sara Lidman</i> sjunger ut!	28
Jan Myrdal: Vietnam och vi	29
Karl Vennberg: Korvspadet klarnar	31
Torbjörn Tännsjö: Var det Sveriges existens det gällde?.....	32
Internationalen: Jan Myrdal tar skamgrepp på sanningen.....	34
Vietnambulletinen: Brev från <i>Sara Lidman</i>	35
Vietnambulletinen: Vietnam, världen och vi	36
Clarté: Den antiimperialistiska rörelsen	38
Stormklockan: Vem har egentligen intresse av att undertrycka diskussionen om Sovjet?	40
Proletären: Debatten inom DFFG – Det går inte att tiga om socialimperialismen	42
Internationalen: Ta kamp om ledningen i solidaritetsrörelsen	46
ArbetarKamp: Supermaktsteorin ett slag ansiktet på vietnameserna.....	48
Rödluan: Till försvar för FNL-grupperna!	51
Metallarbetaren: Politiskt självmord väntar SKP?	52
Grafia: Provokatörerna kastar masken	55
Zenit: Debatten DFFG–VPK–SKP	56

Förord

Under sommaren 1974 fördes en intensiv debatt om FNL-rörelsen och dess framtid i svensk press. Bakgrunden var att ledningen för De Förenade FNL-grupperna (DFFG) hade skickat ut studiebreven där Sovjetunionen framställdes som största fienden till världens folk.¹ Syftet med det hela var uppenbart: Den av det maoistiska Sveriges Kommunistiska Parti (SKP) dominerade DFFG-ledningen ville bereda marken för att kunna omvandla DFFG till en anti-sovjetisk enhetsfront.

De som inte var överens med den maoistiska världsbilden slog givetvis bakut. I *Aftonbladet* den 23 juni 1974 angrep Sara Lidman den nya inriktning som doldes bakom det antisovjetiska studiematerialet. DFFG gick i svaromål och sedan var det hela igång: Dagstidningarna (*Aftonbladet*, *Expressen*, *DN* ...) fick emotta massor med inlägg, av vilka enbart en bråkdel kom att publiceras. Svenska vänsterpressen (*Ny Dag*, *Norrskensflamman*, *Gnistan*, *Clarté*, *Proletären*, *Arbetarkamp*, *Internationalen* ...) drogs givetvis också in i debatten, och t o m fackföreningspressen (t ex *Metallarbetaren* och *Grafia*) publicerade artiklar och insändare i ämnet.

DFFG-ledningen, uppbackade av maoisterna i SKP, MLK,... etc², försvarade sig med att Vietnam-rörelsen givetvis måste få studera världsläget och att man inte alls hade några baktankar med det hela. Dessa försök att blanda bort korten gick dock inte hem: Motståndet var kompakt och DFFG-ledningen fick retirera (för första gången i sin historia).

I boken "Maoisterna" (skriven av 2 f d SKP-are) beskrivs det hela på följande sätt:

Det stod då klart att det bara var en tidsfråga innan de anti-imperialistiska befrielsearméerna i Vietnam, Laos och Kambodja skulle besegra de regimer som var lojala med USA. Sovjet hade stärkt sitt grepp om Indokina och överträffade nu vida Kina som leverantör av vapen och annat bistånd till befrielsearméerna i Vietnam och Laos.

Frågan var vad de svenska vietnamaktivisterna skulle göra sedan krigen i Indokina var slut. Från De Förenade FNL-gruppernas ledning, där maoisterna hade initiativet, lades 1974 fram ett studiematerial om saken. Det var starkt kritiskt mot Sovjet, och man behövde inte ha något sjätte sinne för att räkna ut vilken nästa huvudfiende kunde tänkas vara.

Materialet gick stick i stäv mot den alltmåra prosovjetiska hållningen i Vietnam, som såg fördelar i att hålla sig väl med Moskva för att balansera inflytandet från sin väldiga granne Kina. Av bland andra Sara Lidman sågs studiematerialet som ett "förräderi", och många andra debattörer såg det som ett klumpigt försök att länka in FNL-rörelsen i maoisternas antisovjetiska strategi. DFFG:s ledning backade och studiematerialet drogs in.³

Nedan har vi samlat de relevanta inläggen från *Aftonbladet* (där diskussionen startade och huvuddebatten fördes) plus ett ganska stort antal inlägg och artiklar från andra tidningar, i synnerhet vänsterpressen. För att begränsa artikelsamlingens omfång har inga inlägg från den övriga dagspressen (t ex *Expressen*) medtagits. Förhoppningsvis ger ändå artikelsamlingen en ganska allsidig bild av debatten.

Martin Fahlgren i mars 2007 (tillägg *Zenit*-kommentar juli 2013)

¹ I mötesprotokoll från DFFG:s förbundsstyrelse den 20-21/4 1974 står att man "beslöt att målet med studierna av studiebreven om Sovjetunionen är att ena DFFG om att Sovjetunionen för en imperialistisk utrikespolitik".

² I detta sammanhang kan det vara intressant att konstatera att "r-arna", i en *Proletären*-artikel signerad av Hans Nyström (ingår i denna dokumentsamling), ställde sig på DFFG-ledningens sida i debatten (man kritiserade Sara Lidman och förespråkade kamp mot "socialimperialismen"). Några år senare svängde r-arna 180 grader, och kritiserade i stället den kinesiska utrikespolitiken (konflikten mellan Vietnam och Pol Pots Kambodja – uppbackat av Kina – liksom det kinesiska angreppet på Vietnam spelade en viktig roll för r-arnas kursändring).

³ Lars-Åke Augustsson och Stig Hansén, *De svenska maoisterna*, Lindelöws bokförlag, 2001, sid 87-88. Se även artiklarna [De Förenade FNL-grupperna och fronten mot supermakterna](#) och [De Förenade FNL-gruppernas \(DFFG:s\) 7:e kongress](#) som tar upp både mer om bakgrunden och konsekvenserna av debatten.

Aftonbladet 23 juni 1974

Sara Lidman: Till De Förenade FNL-grupperna

Nyligen meddelades i pressen att vänstergrupper hade demonstrerat tillsammans med Demokratisk allians mot ett sovjetiskt flottbesök i Göteborg. I den sortens demonstrationspolitik finns det risk att FNL-grupperna dras in. Sara Lidman analyserar det kritiska läget och väddar om sammanhållning för Vietnams sak.

HO CHI MINH skrev i sitt testamente om sin sorg över osämjan mellan samtida kommunistiska partier och uttryckte förhoppningen att "vårt parti ske göra sitt bästa för ett bidraga till återställandet av endräkten mellan broderpartierna, på basis av marxism-leninismen och den proletära internationalismen, i enlighet med både förnuft och känsla."

Vi vet hur motsättningen mellan Sovjet och Kina ofta gått ut över Vietnam. Hur Sovjets och Kinas brådska att förbättra sina relationer med USA kommit dem att försumma sina plikter mot Indokina; Sovjets försenade stöd till GRUNK i Kambodja; Kinas mottagande av Nixon just när PRR framlagt sitt 7-punkts-program för att bara nämna ett par exempel.

VIETNAMESERNA skyggar inte för att framföra sin kritik till respektive lands regering när de anser sig ha skäl till det. De gör det – på sitt sätt! Vad gäller motsättningen mellan Sovjet och Kina har vietnameserna hittills inte tagit parti för någondera sidan på ett sätt som någon utomstående kan åberopa. Och de ogillar på det högsta att partier i andra länder använder Vietnam som ett slagträ i sina inbördes gräl.

Nämner alltid Sovjet och Kina

När vietnameserna tackar för det stöd som de får utifrån nämner de alltid först "de socialistiska broderländerna Sovjet och Kina".

Vietnameserna har framfört skarp kritik mot länder som deltagit i USAs angrepp på Vietnam – Australien, Nya Zeeland, Sydkorea m fl – som under en rad år sände legotrupper till USA/Saigon.

Vietnameserna har bittert klandrat Japan och Thailand m fl som upplåtit flygbaser åt USA för dess attacker mot Indokina.

Men sitt absoluta fördömande de har Vietnam reserverat för sin huvudfiende – det USA som med våld försökt lägga under sig Vietnams södra hälft, det USA som lagt stora delar av Vietnam i ruiner, det USA som kränkt Vietnam till kropp och själ.

Ingen stormakt i vår tid har så djupt förfördelat ett annat folk som USA Vietnam.

MED FNL FÖR VIETNAMS FOLK

Detta de svenska FNL-gruppernas kännemärke utsäger att man gått igenom FNLs program för Syd-Vietnams befrielse, att man funnit det rättvist, och att man på alla sätt som är möjliga i Sverige stöder FNL i dess kamp för att driva USA ut ur Vietnam.

Från 1967 har De Förenade FNL-grupperna haft tre huvudparoller

1. USA ut ur Vietnam
2. Stöd Vietnams folk på dess egna villkor.
3. Bekämpa USA-imperialismen.

DEN ANDRA PAROLLEN innebär att man följer den analys som PRR och DRV gör av sin situation – och att man ger det stöd som de bäst behöver enligt deras bedömning.

(När några påstått: "bästa sättet att stödja Vietnams folk är att göra revolution i Sverige! Därför bör vi lägga ned FNL-arbetet här, gå in för att störta regeringen Palme, få Bohman till

makten så att klasskampen skärps och införa proletarietets diktatur, då först kan vi ge ett effektivt stöd åt FNL i Sydvietnam ...” – så har Bohman säkert haft en viss glädje av sådana tankegångar, men ”stöd åt Vietnam på dess egna villkor” har det icke varit.)

Uppenbarade ett mönster

DEN TREDJE parollen **Bekämpa USA-imperialismen** växte fram när studierna av USAs Vietnampolitik uppenbarade ett mönster som måste definieras som imperialism. USAs långsiktiga planer att lägga under sig marknader och råvaror. Dess tal om Vietnam som ”laboratoriet”, träningsplatsen för de antigerilla-krig som USA planerar i Latinamerika, och på andra håll i Asien. Studierna av USA:s avsikter – sedda i ljuset av Vietnam – ledde till slagordet USA-IMPERIALISMEN – ALLA FOLKS STÖRSTA FIENDE.

Men först av alla paroller har alltid stått USA UT UR VIETNAM.

I dag är USAs stridande förband ute ur Vietnam. Men det betyder inte att USA har upphört med sin inblandning. De har mellan 20 000 och 90 000 militära rådgivare kvar i Sydvietnam. De bygger upp fascistjuntan i Saigon på alla sätt. De gör det möjligt för Thieu att bryta Parisavtalet och att fortsätta sin terror mot Vietnams folk.

Arbetar i det fördolda

USA har ingalunda uppgivit sina ambitioner i Vietnam. De ligger lågt en tid – i förhoppning att omvärlden ska glömma Vietnam. De arbetar i det fördolda; och via Världsbanken försöker de få andra länder att Investera i Saigon-området och rädda Thieu åt USA. Fortfarande går det trögt, ännu finns en världsupinion som minns Vietnam. Men USA räknar med tiden. Bara omvärlden börjar tala om något annat blir det snart sunt affärsmässigt och fullt legitimt att Investera i Sydvietnam. Bara det får gå lite tid – så glömmar folk de politiska fångarna i Sydvietnam. Deras antal kan fördubblas – och omvärlden ska inte bry sig om det! Bara tiden får gå ska Parisavtalet falla i glömska ...

Stark och listig

USA är försvagat – men alltjämt fruktansvärt starkt. Och listigt.

Vietnams folk behöver i dag omvärldens stöd lika mycket som under bombningarna. Parisavtalet är en seger för DRV och PRR – OM DET RESPEKTERAS! Men detta samma avtal kan bli en fälla om USA och Saigon fortsätter att bryta det utan att omvärlden reagerar.

VIETNAM är också i stort behov av materiellt stöd. Deras land är sönderslaget bortom all beskrivning. Och en teknisk fullfjädrad omvärld står och ser på hur vietnameserna måste reparera vägar och hus med bara händerna...

FNL-gruppernas arbete skulle behövas som aldrig förr. Att vaka över och beivra USAs brott mot Paris-avtalet. Att arbeta för svenska regeringens erkännande av PRR Att arbeta för ökat återuppbyggnadsstöd till DRV och PRR.

Och se just som Nixon och Kissinger och Rockefeller intet högre önskar än att omvärlden talar om annat än Vietnam – så går DFFG:s ledning i Sverige in för att tala om annat: ”Indokina är inte längre brännpunkten” heter det... ”Nu är det mest brådskande att studera Sovjetimperialismen!”

Hur välkommet för Svenska Dagbladet och USA!

Vilket förräderi mot Vietnams folk!

SOVJET må ha begått misstag och förbrytelser. Men det enda land som gjort det möjligt för Vietnams folk att skjuta ned USA:s B52:or är Sovjet.

Och nu inbjuds svenska FNL:are att kasta sig in i en kampanj mot det land som hela tiden gett den största vapenhjälpen åt Vietnam!

Och detta för att stödja Vietnam! Alltjämt ska man kalla sig De förenade FNL-grupperna? Alltjämt ska man omfatta parollen **Stöd Vietnams folk på dess egna villkor?** – alltså försöka få oss att tro att hets mot Sovjet är vad som bäst gagnar Vietnams folk? Och utan att ta hänsyn till vad ansvariga representanter för PPS och DRV anser?!

Betänk ert ansvar

Älskade FNL:are och meddemonstranter! Har ni blivit från vettet? Låt Demokratisk Allians och KFML(r) stå på kajerna och slåss om vem som hatar Sovjet mest! Dom ger sig ju inte ut för annat. Men ni som verkligen drabbats av Vietnam – med förnuft och känsla – ni som i årtal stått Vietnam nära: tänker ni verkligen överge Vietnam nu i elfte timmen? Just före den slutgiltiga segern – den seger som de fått offra så mycket för – den seger som just nu vore det bästa stöd alla andra förtryckta folk kan få!

Läs Ho Chi Minh – och be tänk ert ansvar.

Med FNL för Vietnams folk!

SARA

Aftonbladet 2 juli 1974

Knut Carlqvist: Har vi blivit från vettet?

En FNL-are svarar på Sara Lidmans frågor

Sara Lidmans vädjan till FNL-grupperna att inte överge Vietnam nu (Aftonbladet den 23/6) har fört med sig en ström av inlägg. Här publiceras det första från KNUT CARLQVIST i Uppsala. Senare i veckan kommer bl a ett inlägg från DFFG:s styrelse.

Minns DU 1965? Frågan om de fattiga länderna och de rika. Vietnam som symbolen och ledstjärnan för de små länderna, de undertryckta folkens kamp mot stormakternas Imperialism.

Detta år blev Sköld Peter Matthis nedslagen och borttransporterad av polis för att ha stått på Hötorget i Stockholm med plakatet ”USA ut ur Vietnam”. Samma år, den 4 mars, demonstrerade vietnamesiska och kinesiska studenter utanför USA:s ambassad i Moskva. 500 milissoldater och poliser, kommenderade av en generalmajor, sattes in för att bryta upp demonstrationen, ”för att hävda rysk ordning gentemot de asiatiska studenterna” (Kamera 65). ”Upploppen blev våldsamma.”

Tjeckoslovakien inget ”misstag”

1968 brände sig Jan Palach till döds i protest mot den sovjetiska ockupationen. Sovjets invasion av Tjeckoslovakien är lika orättfärdig som USA:s invasion av Vietnam. Några länder är inte mer jämlika än andra. Det som är orätt inom västerlandets krets blir inte riktigare inom den ”socialistiska gemenskapen”. Tjeckoslovakien var inget ”misstag”, lika litet som Vietnam. Världens tvi supermakter slog vakt om sitt territorium. Detta sade FNL-grupperna redan 1968.

Försökte splittra GRUNK

DET ÄR LÄTTARE att erövra ett fort inifrån. De amerikanska bomberna massakrerar våra vänner, men bomber kan aldrig slå ned ett befrielsekrig. Du talar om ”Sovjets försenade stöd till GRUNK i Kambodja”. Sovjet, erkände inte förrän hösten 1973 det kambodjanska folkets

regering. Innan dess arbetade de ryska diplomaterna med att försöka splittra GRUNK och få till stånd en kompromiss mellan Lon Nol-juntan och befrielse rörelsen. För detta tackades de i FN av Phnom Penh-juntans "utrikesminister" Long Boret (numera "premiärminister"). Men den viktigaste lärdomen är att Sovjet än i dag backar upp Lon Nol.

"Arbetare, yrkesmän och studenter ger uttryck för missnöje med Lon Nol-juntans antifolkliga politik och kräver omedelbar vapenvila och förhandlingar om en politisk lösning. Sådana stämningar börjar också delas av politiska ledare i Phnom Penh, som inte är likgiltiga för sitt lands öde" (sovjetiska "New Times", nr 13 1974).

Detta låter alldeles utmärkt, om man inte känner till att Lon Nol sedan drygt två år tillbaka oupphörligen krävt "vapenvila och förhandlingar" och t o m ensidigt proklamerat "vapenvila", medan GRUNK lika kategoriskt (och även den nuvarande studentrörelsen i Phnom Penh!) krävt juntans kapitulation. Det är knappast underligt om "politiska ledare" delar sådana stämningar! Sovjets hemliga diplomati fungerar ännu, och att döma av det lilla som syns rör det sig inte om "försenat stöd".

Det rör värre saker. Det är möjligt att du inte känner till det här, men jag ska ge ett annat exempel.

Civilisationens landvinningar

DET HÄR är en professor Krasin, som via ett angrepp på amerikanske u-landssociologer slår mot vår syn på den tredje världens roll idag.

"Förvisso har några kolonier och halvkolonier nått socialismen, men detta har endast blivit möjligt genom Sovjetunionens makt och prestige och dess stöd till de folk, som valt socialismens väg" (Yuri Krasin, "Sociology of Revolution", Moskva 1972, s. 190).

Detta är den genomgående sovjetiska hållningen till tredje världens kamp. "Endast" genom allians med Sovjetunionen kan världens folk nå framsteg. Men är Vietnams befrielse och Demokratiska Republiken Vietnam produkter av Sovjets "makt och prestige"? Vidare:

"Frälsningsidén om den utarmade periferins (tredje världen – i motsats till "centrum") befrielse roll bär den uppblåsta småborgerliga nationalismens psykologiska kännetecken, den som inte förmår att nyktert betrakta världsrevolutionens intrikata problem och som är redo att barbariskt förstöra alla civilisationens landvinningar för den fanatiska chauvinismens sak" (Krasin, s. 211).

Känner du inte igen tongångarna? Det som lyser igenom är de orättfärdigas skräck för vad världens fattiga ska ta sig för, när ställningarna rasar. Det är en lika primitiv och egoistisk skräck som de brittiska koloniserarnas på sin tid i Kenya. Minns "Mau Mau"! Men både du och jag vet att det inte är herr Krasin, utan världens små och fattiga som bär civilisationen.

Svenska Dagbladet och DFFG

DU SÄGER att vi ska ta hänsyn till vad ansvariga representanter för PRR och DRV anser. Det gör vi. Vi stöder Vietnams tolk på dess egna villkor. Men det betyder inte att vi måste blunda för vad som händer utanför Vietnam. Vi har vårt ansvar och måste vara självständiga. Vi har under våren i lugn och ro diskuterat igenom Indokina, USA-imperialismen, Mellanöstern och kommer nu till Sovjetunionen. Det är ingen sensation. Vi har sedan 1969 programmatiskt tagit avstånd från Sovjets utrikespolitik och i handling långt tidigare. Nu diskuterar vi dagens läge, och det är inte höjt över alla diskussioner om Indokina utgör brännpunkten i kampen mot imperialismen.

När vi kommer in på Sovjet gör vi det inte från Svenska Dagbladets vinkel. Du vet lika väl som jag, att det är nödvändigt för Svenska Dagbladet att upprätthålla tesen om att Sovjet är ett socialistiskt land. Det är nödvändigt för att avskräcka det svenska folket från socialismen. Tidningen börjar på temat, att socialismen är koncentrationsläger, judeförföljelser och byråkratediktatur, och avslutar i börskommentaren med att Sovjet är en lovande marknad.

Delvis ny situation

VAD SOM hänt är, att 65 års FNL-are ställts inför en delvis ny situation och att de studerar för att lösa nya problem. Då hade Sovjet ännu inte invaderat Tjeckoslovakien, inte deltagit i styckningen av Pakistan, inte blivit världens vapenhandlare nummer ett (SIPRI 1973). Men idag har den förborgerligade Sovjetledningen lika mycket krigsfartyg, kanoner och bomber i nävarna som sina amerikanska kolleger, och därmed blir den lika farlig. De samarbetar ibland, därav denna sovjetiska kommentar till Parisavtalet om Vietnam:

”Detta krig hindrade tillväxten av ömsesidigt fördelaktiga band mellan länder med olika sociala system ... Särskilt berodde utsikterna för de sovjetisk-amerikanska relationerna på dess avslutande” (“New Times”, nr 5 1973, ledaren).

Men de drabbar allt oftare samman i konkurrens om inflytandet, i Indien, Iran, Mellanöstern, Europa.

DET ÄR inte frågan om att svika Vietnam, utan om att våga ta ställning till stormakten Sovjetunionen. Vad döljer sig bakom dess fasad av förstelnad marxism? Vietnam rycker närmare nu.

Knut Carlqvist

Aftonbladet den 3 juli 1974

John-Olof Persson svarar Sara Lidman

J-O Persson: För sent för FNL-grupperna att vända om

Sara Lidmans vädjan till FNL-grupperna att inte överge Vietnam (Aftonbladet den 23/6) har, fått många att reagera. Dagens Inlägg kommer från JOHN-OLOF PERSSON, finansborgarråd i Stockholm och med i Vietnamhjälpens styrelse. Ett första svar var infört i gårdagens tidning.

JAG KÄNNER dig inte personligen. Jag har följt mycket av det du skrivit. Jag har mycket stor respekt för din rakryggade hållning till stöd för det vietnamesiska folket. Jag har inte alltid delat dina meningar då du angripit vänner till mig. Men du har alltid ställt upp på det vietnamesiska folkets egna villkor i din kamp för deras rättmätiga krav på frihet och oberoende. Du gör det på nytt i söndagens *Aftonbladet* när FNL-grupperna slagit in på en väg som leder bort från Vietnam.

Vardagsarbetets dramatik

NÄR bomberna slutat falla, när pressens intresse riktas mot andra saker trängs det vietnamesiska folkets kamp tillbaka i människornas medvetande. Vardagsarbetet rymmer inte en dramatik som motiverar en uppföljning i pressen. Det är kanske i det ögonblicket som de organisationer som drivit det vietnamesiska folkets rättvisekrav har sitt största ansvar. När vardagsarbetet startar i Vietnam då startar också vardagsarbetet i våra organisationer för att informera om Vietnams återuppbyggnadsarbete. Att bygga upp ett bombat och sönderslitet band för att där skapa sig en egen tillvaro för framtiden, en tillvaro i fred och utan yttre inblandning.

Återuppbyggnaden ska ske samtidigt som striderna pågår, fängelserna fylls. Det vietnamesiska folket ska i skydd av stormakternas samförstånd och världspressens tystnad kanske tvingas slåss och bygga på samma gång! I det läge man behövs bäst sviker FNL-grupperna sitt ansvar. Solidaritetsarbetet med Vietnam tas ner från dagordningen. Istället vidtar kampen mot sovjetimperialismen.

DET ÄR en riktig politisk analys som legat till grund för FNL-gruppernas arbete. Vietnam har varit brännpunkten. Utifrån det som har skett och sker i Vietnam kan man bättre förstå innebörden av de politiska händelserna i andra länder i världen. Med Vietnam som brännpunkt hade man kunnat granska förtrycket, kolonialismen, stormaktsväldet runt om i världen. Det som sker i Vietnam och Indokina sker på annat sätt i Thailand, i andra delar av Asien och Afrika, i Latinamerika, i Europa. Nu överger FNL-grupperna sin enda bärande politiska tanke.

LEDNINGEN i FNL-grupperna tar ställning för en av supermakterna. Arbetet för Vietnam har inneburit att man samtidigt kunnat informera och diskutera den amerikanska imperialismen.

I den kamp som nu pågår mellan Kina och Sovjet har FNL-grupperna tagit den kinesiska ståndpunkten. Man har bara inte förlagt sina sympatier hos Kina. Man har också beslutat att driva kampen mot Sovjet och deras imperialistiska politik. Det kan väl ha sitt värde. Men i samma ögonblick man gör det går man också andras ärenden än vietnamesernas.

Att nu starta en antisovjetisk kampanj är detsamma som att säga upp de gemensamma intressena med Vietnam. Det vietnamesiska folkets representanter kommer omedelbart att reagera på en sådan politik. Därmed kan också FNL-grupperna föras ur bilden som opinionsorgan för solidariteten med det vietnamesiska folket. Brännpunkts-teorin borde fått dem att inse att supermakten har bara sina egna intressen. Det är utifrån dessa intressen man får bedöma deras handlande i världen. Detta gäller USA, Sovjet, Kina. FNL-gruppernas ledning har korrumperats att föra andras sak än det vietnamesiska folkets.

NÄR idealiteten korrumperas är man beredd att kupa kongresser. Då drar man sig inte för att föra sina forna kamrater bakom ljuset. Då väljer man att tiga med den ändrade kursen inför offentligheten. Då återstår bara förfallet.

Vietnamesernas strävan har alltid varit oavhängighet av varje stormakt och allians. De vietnamesiska ledarna har lagt ner ett oerhört arbete på att få kontakter, diplomatiska förbindelser, handelsförbindelser med länder utanför stormaktsblocken och deras allianser.

Detta har varit en medveten politik för att de själva skulle kunna stå utanför stormaktsintressena. De angrips av USA. De har behövt Kinas och Sovjets stöd för att bekämpa övermakten. Det vietnamesiska folkets oberoende har många gånger hotats. Varje gång har kampen förts i Vietnam. Deras kamp har ständigt varit deras egen. De har vetat att en gång kommer de att segra. Att återfå sin frihet och oberoende. Ingen annan än de själva skall bygga deras land. Därför har man lagt ned mycken möda på att få kontakter med Sverige och andra länder som står utanför de direkta och indirekta stormaktsintressena.

DETTA ÄR en aktiv kamp mot imperialismen. FNL-grupperna har utomordentliga kunskaper om den vietnamesiska politiken. Ändå väljer man nu att ställa sig utanför vietnamesernas analys och deras princip att avvisa stormaktsinblandning i deras land. Detta är samma princip som Sverige hävdar. Det är i hög grad den svenska och vietnamesiska synen på stormakterna som fört våra länder så nära varandra. När man tar en stormakts parti ställer man sig utanför kampen mot imperialismen i världen.

FNL-gruppernas kongress har beslutat om kampanjen mot sovjetimperialismen. Den kampanjen ska pågå det närmaste året tills man på nytt träffas. På ett år hinner man kompromettera sitt arbete och det blir för sent att vända tillbaka. Du vill med ditt inlägg få FNL-grupperna att vända om redan nu. Men du är ju också realist. Beslutet är fattat, produktionen av studiematerial pågår, debatten är igång. Det är redan för sent.

Men kampen kan fortsätta

VIETNAM är fortfarande en brännpunkt. Utifrån den kan vi förstå mycket av det som sker i den övriga världen. För den svenska vietnamkommittén lever Vietnam som brännpunkt. Vietnamkommittén ställer upp med sitt stöd för Vietnams folk på dess egna villkor. Där kan kampen fortsätta, där finns plats för ett hårt vardagsarbete både när det gäller ett aktivt stöd till det vietnamesiska folket och när det gäller att fortsätta och visa vad som nu sker i Thieus Sydvietnam.

Aftonbladet 5 juli 1974

De Förenade FNL-gruppernas förbundsstyrelse svarar Sara Lidman

DFFG:s förbundsstyrelse: Vi sviker inte Vietnam

Kära Sara!

OM DET vietnamesiska folkets kamp säger Ho Chi Minh:

”Vårt folk har kämpat och gjort uppoffringar inte endast för sin egen frihet och sitt eget oberoende utan också för andra folks frihet och oberoende och för fred i världen.”

Du har själv en gång kallat Vietnam ”folkens universitet”. Vietnams folk har lärt att ett enat folk kan besegra den mäktigaste angripare.

PARISAVTALET var en seger för det vietnamesiska folket Om än USA-imperialisterna söker vägar för att bibehålla sitt inflytande i Vietnam, är denna folkens seger oåterkallelig. Vietnams folk slår vakt om den seger Parisavtalet innebar. Det kan aldrig bli dem en fälla!

EFTER Parisavtalet har stora förändringar ägt rum i världen. Det vietnamesiska folkets kamp har väckt nytt hopp hos världens folk. De har tagit upp kampen för nationellt oberoende.

FNL:s ordförande har kallat de små Och medelstora ländernas kamp för sitt nationella oberoende ”en ny trend i dagens värld”. Om Algerkonferensen i september 1973 säger han:

”Folket i tredje världen har ledda av Algerkonferensens resolutioner börjat orientera sin kamp för att återerövra eller försvara oberoendet, suveräniteten och den territoriella integriteten.”

Supermakterna motarbetar u-länderna

På FN:s råvarukonferens motarbetade USA och Sovjetunionen tredje världens initiativ till ett nytt ekonomiskt system i världen. Supermakterna motsätter sig de små ländernas krav i fråga om territorialvattengränserna.

DETTA förändrade läge beslöt DFFG:s kongress i december 1973 att sätta studier av världsläget som en viktig uppgift. Det är dessa studier som fått dig att oroas över Vietnamrörelsens utveckling. Du frågar oss: ”Tänker ni överge Vietnam nu i elfte timmen?”

Dina förtvivalde ord måste bero på missförstånd.

Sedan många år har FNL-are sålt Vietnambulletiner och samlat in pengar. Det kommer vi att fortsätta med. FNL-grupperna kommer aldrig att överge Vietnams folk.

MEN SAMTIDIGT har förutsättningarna för solidaritetsarbetet ändrats. Julen 1972 gick det svenska folket man ur huse för att visa sin solidaritet med Vietnams folk. I dag – ett och ett halvt år senare är läget annorlunda.

Nya uppgifter ställs för solidaritetsarbetet. Just nu pågår en diskussion i DFFG om hur vi bäst eka arbeta för Vietnam i höst.

Men dessutom måste vi tillvarata det vietnamesiska folkets erfarenheter och föra dem vidare för att stödja andra folks kamp för ätt oberoende. Att glömma Vietnams betydelse för världens folk är att glömma Vietnam.

Du frågar: "Är ni från vettet? Tänker ni överge Vietnam?" VARFÖR ställer du denna fråga till oss. Vad gör riksdagspartierna för Vietnam? Har regeringen erkänt PRR?

Till den skall vi rikta frågan. Har de glömt Vietnam?

Missförstånd

Du tar upp frågan om Sovjetunionen. Du talar om Sovjetunionen som det "enda land som gjort det möjligt för Vietnams folk att skjuta ner USA:s B 52:or." Du nämner vapenhjälpen från Sovjet som vore den nödvändig för det vietnamesiska folkets seger.

DET ÄR folkets egen kamp som är avgörande. 1965 beskrev Ho Chi Minh FNL:s kamp: "De började med tomma händer och tog från fienden för att bekämpa fienden och har vunnit seger efter seger."

Sovjets förräderi

Sovjetunionens vapenleveranser till Vietnam kan inte innebära att vi avstår från studier av Sovjets roll i världspolitiken. Det är heller ingen ny fråga för DFFG. Vi deltog i protesterna mot Sovjets invasion i Tjeckoslovakien. Tycker du det var fel? Skulle vi ha tigit medan den svenska opinionen manifesterade sin solidaritet med Tjeckoslovariens folk?

DU SÄGER att Sovjet må ha begått misstag och förbrytelser. Du säger att Sovjets stöd till Sihanouks regering är senkommet.

Men Sovjet stöder ännu inte Kambodja. Det är först efter trycket från en enad Algerkonferens som Sovjet erkände GRUNK. I år har Sovjet i strid mot GRUNK:s linje uppmanat till fred och vapenvila i Kambodja.

SOVJETS vapenhjälp till Vietnam och dess förräderi mot Kambodja visar att vi inte kan rycka loss Sovjets agerande i ett land och dra slutsatser utifrån det. Vilket land skulle vi välja?

Förutsättningarna för en riktig antiimperialistisk politik är att vi känner världsläget väl. Vi måste själva ta ansvar för vår politik och noggrant undersöka vem som är vän och vem som är fiende. Vem försvarar folkens oberoende och vem hotar det?

Ny situation

PAROLLEN Stöd Vietnams folk på dess egna villkor betyder inte att vi har samma uppfattning som DRV och PRR i alla politiska frågor. Det betyder att vietnameserna avgör och vet bäst hur kampen skall föras i Vietnam, vi svenskar vet bäst hur kampen skall föras i Sverige. Detta är också en princip som har stöd hos vietnameserna.

1965 var FNL-arna få. Vi stod ensamma utan stöd från något svenskt parti. Den pacifistiska Vietnamrörelsen fick deras stöd. Men FNL-arna undersökte läget för att kunna bedriva arbetet på bästa sätt. Därigenom kunde vårt arbete för Vietnams folk på deras egna villkor också vinna den svenska opinionen.

PRECIS som FNL-arna 1965 undersökte världsmotsättningarna och kom fram till att Vietnam var viktigast, måste DFFG i dag undersöka världsläget. DFFG är en antiimperialistisk organisation. Vi måste ta på oss en del av ansvaret för att det i Sverige finns en antiimperialistisk organisation som jobbar kring de absolut viktigaste frågorna i världen.

PÅ NYTT står vi inför uppgiften att studera världsläget för att kunna uppfylla de krav den nya situationen ställer. Dessa studier och diskussioner beslöts av en enig kongress. De måste föras bland alla antiimperialister i Sverige. Samtidigt arbetar vi gemensamt för Indokinas folk.

Med FNL för Vietnams folk!
Stöd FNL – pg 400 499 - 0!

De Förenade FNL-grupperna Förbundsstyrelsens arbetsutskott

Aftonbladet 8 juli 1974

Gunnar Stensson, Lunds FNL-grupp

Gunnar Stensson: DFFG-styrelsens linje är inte FNL:s!

Debatten om De Förenade FNL-gruppernas framtida politiska linje går vidare. ”Den av DFFG:s förbundsstyrelse framförda tesen om USA och Sovjet mot världens folk skär rätt igenom FNL:s politiska linje. Förbundsstyrelsens tes måste avvisas. Vi skall stödja Vietnams folk på dess egna villkor”, skriver GUNNAR STENSSON i Lunds FNL-grupp

I morgon följer en replik av Sara Lidman. Tidigare artiklar: 23/6, 2/7, 3/7, 5/7.

DFFG:s förbundsstyrelse har föreslagit en ny tes om huvudmotsättningen i världen. Den lyder: ”Huvudmotsättningen i världen i dag går mellan de två supermakterna USA och Sovjet å ena sidan och världens folk å den andra.”

Den tesen måste ställas i relation till FNL-gruppernas solidaritetsarbete för folken Indokina. Skadar eller tjänar den vist solidaritetsarbete? Den måste också ställas i relation till världsläget i stort, men den värderingen får vänta till ett annat tillfälle.

Saigon-armén rustas upp

DETTA SKER i Vietnam

USA-imperialismen står fast vid sin gamla politik: att förevisa Vietnams splittring och skapa, en separat neokolonialistisk satellitstat i Sydvietnam.

Man tillämpar en ny militär strategi.

Den med avancerade och ständigt förnyade vapen försedda Saigonarmén genomför under ledning av ett amerikanskt överkommando planer som utarbetats i Pentagon.

En av den nya USA-strategins viktigaste uppgifter är att neutralisera världssopinionen. Det neokolonialistiska kriget i Vietnam framställs som ett inbördeskrig i liten skala utan all amerikansk inblandning efter Parisavtalets undertecknande.

Dirigerad nyhetsförmedling

VIKTIGT vapen i USA:s hand är makten över nyhetsförmedlingen. En dirigerad nyhetsförmedling innebär en dirigerad världssopinion. En strypt nyhetsförmedling innebär en strypt världssopinion.

USA har i stor utsträckning lyckats neutralisera världssopinionen. I Sverige har DFFG upplevt effekterna av den amerikanska politiken i form av sämre insamlingsresultat och minskat deltagande i demonstrationer m m.

Det är helt uppenbart vad som är det rätta svaret på. USA-imperialismens framgångsrika offensiv mot solidaritetsrörelsen för Vietnam.

Det rätta svaret är kraftsamling för Vietnams folk.

Vi måste skapa opinion precis som 1965.

FNL:s ordförande Nguyen Huu Tho och andra vietnamesiska ledare varnar för en alltmer spänd situation i Vietnam.

Situationen alltmer spänd

Allt talar för att den nuvarande relativa stabiliseringsperioden kommer att avlösas av en kris då den ekonomiska, politiska och militära kampen driva till sin spets.

I DET LÄGET kommer USA inte att vara passivt.

USA:s politiska handlingsfrihet kommer i stor utsträckning att vara betingad av Vietnam-opinionens kraft och medvetenhet. Konsekvenserna blir ödesdigra om en okunnig och splittrad Vietnamrörelse överraskas av en kris som den till följd av USA-imperialismens skickliga spel med nyhetsförmedlingen inte förutsett.

Detta måste förhindras!

Alla medvetna antiimperialister måste kämpa för en kraftsamling med Vietnams folk tills Saigon befriats!

DET ÄR MOT ovanstående bakgrund vi måste se förbundsstyrelsens tes om USA och Sovjet mot världens folk.

Genom att framföra den skiljer man sig inte bara från stora delar av den svenska Vietnamrörelsen utan också från FNL och PRR.

FNL:s uppfattning om huvudmotsättningen i världen kommer till uttryck i FNL:s ordförandes rapport från Algerkonferensen, som kan beställas från PRR:s informationsbyrå:

”Vår delegation framhävde de faktorer som fört den tredje världens folks rörelser för nationellt oberoende till framgång, dvs beslutsamheten att föra kampen till seger mot den gemensamma fienden som är imperialismen, kolonialismen och nykolonialismen med USA-imperialismen i spetsen, nödvändigheten för de icke icke-allierade staterna att nära ena sig och solidarisera sig med de socialistiska staterna, som är trogna vänner till rörelsen för nationellt oberoende...”

FÖR ATT INGA tvivel ska uppstå beträffande vilka socialistiska stater FNL avser bör ytterligare att avsnitt av Algerrapporten citeras:

”Vi fortsätter hela tiden att förstärka vår vänskap och vår militanta solidaritet med Sovjetunionen, Kina, de andra socialiststaterna ...”

Den av DFFG:s förbundsstyrelse framfördes tesen om USA och Sovjet mot världens folk skär rätt igenom FNL:s politiska linje.

Stöd på FNL:s villkor

Vi har att välja mellan förbundsstyrelsens politiska linje och FNL:s.

Hittills har vi hävdad principen att stödja Vietnams folk på dess villkor. Vi är inga auktoritetsbundna marionetter som anpassar inriktningen av solidaritetsarbetet efter de skiftande ideologiska konjunkturerna i den ena eller andra socialistiska mönsterstaten. Vi på att Vietnams folk bäst förstår att föra sin egen kamp. Vi bör beslutsamt fortsätta att hävda den linjen.

Förbundsstyrelsens tes måste avvisas! Stöd Vietnams folk på egna villkor!

ENLIGT förbundsstyrelsen i Indokina inte längre brännpunkt. Nej, det är ju omöjligt när förbundsstyrelsen formulerat en huvudmotsättning som skär rätt igenom FNL:s politiska linje!

Brännpunktsteorin kan diskuteras. Accepterar man den ligger det i sakens natur att brännpunkten kan förflyttas geografiskt till följd av den antiimperialistiska kampens utveckling.

Denna diskussion är värd att föra. Men vi måste göra en skarp skillnad mellan denna diskussion och det grundläggande fakta att vi i skiftande konjunkturer står för en fast solidaritet med Vietnams folk.

Programmet måste avvisas

Vi är inga brännpunktsopportunisterna som flåsar massmedia i hämlarna från krishärd till krishärd! Vår diskussion om brännpunkten gäller en av betingelserna för Vietnams folks kamp och för vårt solidaritetsarbete.

Förbundsstyrelsens förslag nytt politiskt program måste beslutsamt avvisas som oförenlig med vårt solidaritetsarbete för Vietnam folk.

Vårt solidaritetsarbete för Indokinas kämpande folk måste i dagsläget följa parollerna

Kraftsamling för Vietnams folk tills Saigon befriats!

Stöd Indokinas folk på dess egna villkor!

Stöd FNL:s linje – inte förbundsstyrelsens!

Fast solidaritet med Indokinas folk i skiftande konjunkturer!

Aftonbladet 9 juli 1974

Sara Lidmans andra brev till DFFG:s förbundsstyrelse

Sara Lidman: FNL i Vietnam – FNL:are i Sverige

Sara Lidmans vädjan till FNL-grupperna att Inte överge Vietnam nu (*Aftonbladet* den 23/6) väckte starka reaktioner. Inlägg har varit Införda den 21/7, 3/7, 5/7 och 8/7. Här svarar Sara Lidman.

EN ÅTERKOMMANDE syn i dagens Vietnam: två pojkar som sågar en stock *på längden*. En liten såg som är alldeles för vek till de hårda träslag som växer här.

Timmar och dagar går åt till att åstadkomma några få bräder. Svetten sipprar. Den oavslutliga uppmärksamheten som fordras. De måste samspela i en jämn rytm. Minsta ryck kan få en sågtand att gå av. I värsta fall kan hela sågbladet brista. Och denna såg är den enda som finns på bygget. Den är kollektivets dyrgrip. Det är ett ansvar att få hantera den – åh, det är mer än så: det är en ära. Bara två som litar på sig själva och varandra tillräckligt – två som vet exakt vilket tryck sågbladet tål i förhållande till just det träslagets täthet – kan anförtros detta redskap.

SVETTEN sipprar. Men pojkarna ler som om de visste vad Ho Chi Minh menade när han sa:

”Vi revolutionärer blir alltid beskyllda för att vara så romantiska. Men hur skulle vi kunna vara annat?”

Hoppas och väntar

Besökaren blir andfådd. Vilket slöseri med krafter. Att jobba arton timmar med något som skulle gå på arton sekunder med en sågklinga som inte ens behövde vara av senaste modell.

”Jo jo visst, vi vet det. Vi har haft sågverk. Men dom är tyvärr utbombade.”

– Men ni har ju rätt till krigsskadestånd. Varför rekviderar ni inte sågverk från USA?

Och samma tålmodiga svar som hundra gånger:

”Vi hoppas att världsoinionen skall stödja oss i våra krav att USA uppfyller sina förpliktelser enligt avtalet. Vi hoppas och väntar. Men vi kan inte sitta mod armarna i kors medan vi väntar.”

NÄR DFFG:s styrelse hävdar att Paris-avtalet innebär en seger och ”det kan aldrig bli dem en fälla” så är det inte helt genomtänkt. Om USA på en mängd avgörande punkter bryter avtalet och kan göra det utan prestigeförlust, som något ”självkärligt” – så förlorar vietnameserna på

det, ja blir utsatta för världens hån. Tänk er den FNL-kader som kommer med avskrifter av Paris-avtalet och sprider dem i ett flyktingläger i utkanten av Da Nang. ”Se här äntligen kan ni återvända till era hembygder. Thieus och Nixons utrikesministrar har med sina namnunderskrifter bedyrat att ni får återvända. PRR kan hjälpa er att bygga upp byn som USA bombade sönder. Sitt inte kvar i denna slum!”

NÄR SAIGON-polisen då fängslar denne FNL-kader DÄRFÖR ATT HAN SPRITT PARIS-AVTALET och sänder honom till tigerburarna på Paulo Condor, när Saigon-soldater samtidigt omringar flyktinglägret med ännu en rulle taggtråd och skjuter den som försöker fly från lägret ... Vad är Paris-avtalet i den stunden om icke en fälla?

Världsopinionens kraft

1965 teg världsopinionen inför USA:s bombningar så att en student i Stockholm trodde han skulle kvävas. Och han ritade på ett plakat orden USA UT UR VIETNAM och ställde sig på Hötorget med det i förvissning om att han hade kamrater i samtiden som kände det som han. På den tiden var ett plakat något mycket ovanligt. Så polisen tog struhtag på Sköld Peter och hade så när kvävt honom. Sen drogs han inför rätta och dömdes till arton tusen i böter.

MEN HANS handling satte igång en folkrörelse som tvingade massmedia att ändra språkbruk och hållning. Till slut hade regeringen fått ett sådant stöd i den svenska opinionen att den kunde erkänna DRV – vilket medförde att också andra länder i Västeuropa erkände DRV – NÅGOT SOM UTGJORT ETT YTTERST VÄRDEFULLT STÖD FÖR VIETNAMS FOLK I DERAS KAMP FÖR NATIONELLT OBEROENDE.

Visserligen fortsatte Sveriges myndighet att indriva böterna av Sköld Peter – han måste betala dom krona för krona, kvartal efter kvartal, med ränta på ränta, många år efter det att hans förargelseväckande plakat blivit upphöjt till Sveriges kännetecken i tiden. Men just så romantiskt kan det vara att ge sig på världsopinionen. Som att bearbeta stenhårt trä med en brödsåg.

Ett nytt läge

IDAG räcker det inte an skriva nå ett plakat Följ Paris-avtalet! Läget är ett annat – men lika krävande som 1965. Vi måste göra något. Våra massmedier börjar åter låta USA bestämma vad som är världshändelser. Heter det i USA att Watergate är århundradets skandal så där det detsamma hos oss. Men Watergate är i all sin smutsighet rena prinsessbröllopet i jämförelse med vad USA gjort och gör i Vietnam.

De nyheter som borde få det utrymme som nu ägnas åt Watergate gäller USAs förhållande till Paris-avtalet.

Om det under kriget kunde heta: Flygräderna mot Quang Tri går in på artonde veckan. USA sätter in napalm. Civilbefolkningen drabbas. FN:s generalsekreterare manar till besinning – så borde det nu heta: Ännu efter arton månader har icke något som helst byggnadsmaterial sänts till Quang Tri. Civilbefolkningen fryser.

”Kissingers trovärdighet allvarligt hotad. FN:s generalsekreterare tar upp frågan i general-församlingen!”

Nästa vecka tar man upp en annan paragraf i Paris-avtalet och ställer den intill verkligheten och får följande nyhet:

”Oroande försening. Ännu inga minsvepare till Vietnam. Offer skördas dagligen bland jordbrukare och fiskare. Situationen alltmer ohållbar. Hur vågar något land sluta avtal med USA så länge det icke gör min av att fullgöra sina förpliktelser enligt Paris-avtalet!”

SÅ SKULLE vi gå igenom paragraf för paragraf – vänta fram dess efterlevnad, aktivt vänta ut, gnaga, skälla, viska, utmana, hålla fram *innebörden* tills den känns, blir angelägen, bränns.

Knut Carlquists och DFFG:s svar i Aftonbladet bekräftar mina farhågor: ledningen vill styra över FNL-rörelsen till att syssla mera med Sovjet än med Vietnam. I det senaste studiebrevet i FNL i Sverige heter det också sammanfattningsvis:

”Inget land i tredje världen har haft erfarenhet av den fullt utvecklade sovjetiska neokoloniala politiken under en längre tid (om man jämför t ex med erfarenheterna av USA-imperialismens politik). Ändå har Sovjet råkat ut för många bakslag i tredje världen de senaste åren. Detta lovar gott för framtiden, och den tid är inte alltför avlägsen då socialimperialismen är lika avslöjad inför världens folk som USA-imperialismen.”

EN STOR del av landsortspressen har en hatartikel i veckan om Sovjet som alla folks största fiende och en motsvarande lovsång till USA som mänsklighetens välgörare. En FNL:are i Säffle eller Falun som ska försöka upplysa sina kamrater om Paris-avtalets betydelse eller FNL:s BETYDELSE FÖR ANDRA BEFRIELSERÖRELSER I VÄRLDEN behöver ett annat studiematerial än det DFFG:s ledning nu sänder ut.

Exempel på vad studiebreven borde innehålla: Sven Ekbergs samtliga artiklar som stått i Kommentar.¹ Den samvetsgranna forskning som Ekberg bedriver sedan årtal borde göras tillgänglig för en bredare allmänhet. (Han har alltid noggranna källhänvisningar så att man kan gå vidare på egen hand.) Om det Långsiktiga kriget Om USA:s planer att tillämpa erfarenheterna från Vietnam på Latinamerika och Afrika. Om de ekonomiska planerna.

(Kissinger gjorde ett paniskt försök att få de rika länderna att investera i Saigon via Världsbanken – för att bygga upp Thieu. Sverige satte sig emot förslaget vilket var utmärkt. Men vem vet hur Sveriges ställningstagande blir nästa år – om opinionen för Vietnam sjunker undan här hemma?)

JAG VIDHÅLLER att de som ser det angelägnast att propagera för Kinas, Sovjets eller USA. officiella politik bör göra det öppet i något parti eller förbund som bildats för ändamålet och inte ge sken av att därmed stödja Vietnams kamp

Kampen i Sverige

Bara en passus i DFFG:s brev:

”Parollen Stöd Vietnams folk på dess egna villkor betyder inte att vi har samma uppfattning som DRV och PRR i alla politiska frågor. Det betyder att vietnameserna avgör och vet bäst hur kampen ska föras i Vietnam, vi svenskar vet bäst hur kampen ska föras i Sverige. Detta är också en princip som har stöd hos vietnameserna.”

Hur ordet *kamp* ska definieras när det gäller DRV och PRR är uppenbart: det betyder kamp för att driva USA ut nr Vietnam. MEN VAD lägger ni in i ”kampen i Sverige”? Först tror man att det menas ”stöd åt Vietnams folk i dess kamp för att driva ut USA”. Men eftersom det är så självklart att ett sådant solidaritetsarbete måste föras med andra medel hos oss än den direkta kampen i det överfallna landet börjar man undra om något annat avses.

Betyder ”kampen i Sverige” i dag den hets mot Sovjet som DFFG:s ledning proklamerat? I så fall har man pressat ”en princip som har stöd hos vietnamesen” på ett förmyndaraktigt, ja otillbörligt sätt. Kanske har jag misstolkat formuleringen men den är så mångtydig att den kan bli vilseledande också för andra.

¹ Sven Ekbergs artikelserie finns på marxistarkivet: [Tidskriften Kommentar om den vietnamesiska revolutionen](#)

Om namnet

FNL är begynnelsebokstäverna i **Front National de Liberation** – som är franska och betyder nationell befrielsefront-

Vi som går med det svenska FNL-märket måste då och då betänka dess innebörd: MED FNL FÖR VIETNAMSKA FOLK – allt som vi blivit delaktiga igenom vår kännedom om FNL.

Hur många av dom som gick in i FNL i Syd-Vietnam 1960 lever ännu? Hur trötta de måste vara efter 12 år i gerillan. Gräva. Springa. Bära tungt. Se kamrater dö i striden. Se byar brinna. Ängslas för familjen. Leva på en risboll om dagen. Ta ut sig till sista trasan. Godta beslutet om vapenstilleståndet – säker på utgången av den politiska striden, av det kommande valet ... Och så bli fångslad mitt i den ”den nationella försoningen”!

DÄR DE sitter i tigerburarna vet de att USA försöker utrota dem med Thieus hjälp. Vad säger de när de håller uppe varandras mod med den okuvliga optimism som Ho Chi Minh gav dem? Vågar någon påminna om Sverige...”Där finns tusentals människor som kallar sig FNL:are – av kärlek till oss. Dom är våra syskon. Dom är uppfinningsrika. Dom kommer att försvara Paris-avtalet, ge det kraft. Sch – det är gorillorna som kommer – det blir spö igen det hörs på stegen. Men vi måste härda ut Snart kommer världsoptionen och spränger fängelseporten.”

”Sverige verkar så långt borta...”

”Inte alls, Sverige är nära. Dom träffas i klungor, dom tänker så det knakar – med all den list som oroliga syskon kan utveckla – dom talar med alla dom möter – dom blir fler och fler – till slut säger dom åt Palme (han är syster Binhs bror och statsminister därborta). Erkänn PRR - och det nu! Då gör han det därför att dom är så många. Sen följer hela Norden efter. Och en mängd andra länder. Nu är det dom som är vårt luftvärn – i detta nya läge ... Förtvivla inte dom skyndar dig allt vad dom kan ...”

Stöd Vietnams folk på dess egna villkor!

Stöd FNL!

pg 400 499-0

Aftonbladet den 12 juli 1974

Evert Kumm: ‘Kinesisk propaganda i grönköpingsupplaga’

Så karakteriserar EVERT Kumm DFFG:s analys av Sovjets roll i världspolitiken.

SARA LIDMANS redliga råd till förbundsstyrelsen för de förenade FNL-grupperna att återgå till arbetet för Vietnams folk var nödvändigt och välkommet. DFFG bör fortast möjligt inför den svenska allmänheten klarlägga att det går en gräns mellan FNL-gruppernas verksamhet och den kommunistiska partisekten SKP – även om det råkat bli så att många FNL-are funnit sin politiska hemvist i SKP. Gränsen är snabbt markerad: FNL-grupperna fortsätter sitt opinions- och insamlingsarbete för Vietnams och övriga Indokinas folk, medan SKP följer upp sin roll som företrädare för den kinesiska varianten inom världskommunismen.

OM SARA LIDMAN erinrar sig är denna konflikt mellan FNL-gruppernas vardagsarbete och SKP:s inrikespolitiska ambitioner inte helt ny. Inför valet 1973 var DFFG:s förbundsledning med om att försöka bygga upp ett slags gemensam ”vänster”-plattform i valrörelsen, till vilken också vpk inbjöds. Redan den aktionen låg helt utanför Vietnamarbetet. ”Enhetsfrontandet” inför första maj har inneburit samma isolering till diverse politiska grupper, av vilka tidigare KFML, numera SKP, är en och möjligen den största. Hela denna ”vänster” till

vänster om vänsterpartiet kommunisterna motsvarar i all sin mångfald enligt valresultat och opinionsmätningar mellan en halv och en procent av svenska folket. Det kan inte vara något intresse för Vietnams folk att dess kamp för nationell frihet av övriga 99 procent svenskar betraktas som "maoism".

MEN SÅ olyckligt kan det gå, om SKP-arna i DFFG:s förbundsledning tillåtes driva sitt spel. SKP har naturligtvis stor anledning att klassa Sovjetunionen som en "socialimperialistisk" stat och utmåla regimen i Moskva som fiende till mänskligheten. Detta är kinesisk-kommunistisk propaganda i svensk grönköpingsupplaga. Men den förkunnelsen bör vara helt bannlyst i vietnamarbetet. Om SKP-medlemmarna verkligen anser att ett "upplysningsarbete" i klart antisovjetisk anda i dag är väsentligare än en samlad svensk front för Vietnams folk bör de lämna FNL-grupperna.

MEN DET finns ju en annan utväg: Gör en klar gränsdragning mellan vad som är SKP-verksamhet och vad som är arbete för Vietnams sak! Många av oss måste eljest betrakta förbundsstyrelsens framstöt som en grov provokation.

Aftonbladet den 23 juli 1974

Göte Kildén: Ja, Knut Karlqvist ni är från vettet!

ÄR SOVJETUNIONEN imperialistiskt? Vad är innebörden i Parisavtalet? Vart är De Förenade FNL-grupperna på väg? Vad är en supermakt för nåt!

Under några veckor har dessa frågor dryftats på *Aftonbladets* kultursidor. Sara Lidmans Öppna Brev till DFFG har nött och tummats. FNL-grupperna, som de senaste åren fått motta vänliga nickar och uppskattande handslag från kommunalpolitiker och partisekreterare av de mest skiftande politiska kulörer, har hamnat i ett snålt blåsväder.

AVSIKTEN med Sara Lidmans brev är klar. Hon vill konfrontera försöken från DFFG:s ledning att tona ner solidaritetsarbetet med den indokinesiska revolutionen. Förbundsstyrelsen i DFFG uttrycker själv sin målsättning som att bygga:

"en antiimperialistisk rörelse i Sverige, byggd på de viktigaste kraven som riktar sig både mot supermakterna och på stöd åt tredje världens antiimperialistiska kamp" (Från tes VI i ett inlägg av DFFG:s förbundsstyrelse FNL I SVERIGE 6-74). Sara Lidmans beslut att gå ut i en öppen strid med DFFG:s ledning motiveras utifrån den indokinesiska revolutionens behov. Hon kämpar därför i samma terräng som vietnameserna och med samma fiender. DFFG:s annonserade kursändringar har i grunden helt andra motiv. Den utgår i stället ifrån behoven hos den kinesiska byråkratin!

DFFG:s ideologi blåkopier av KKP:s

EN AV BRISTERNA i inläggen från Sara Lidman är att hon inte klart slår fast denna skillnad. Ty utan ett sådant klarläggande försvåras en nödvändig uppgörelse med DFFG:s ledning. Den ideologi som DFFG:s Förbundsstyrelse gjort till sin är dessvärre en blåkopier av KKP:s (Kinas Kommunistiska Partis) teorier om "supermakternas kamp om hegemoni". Om Kinas politik gynnat revolutionärerna i Indokina vore det utmärkt om den propagerades också inom DFFG!

TEORIN OM "SUPERMAKTERNA" ÄR ETT REAKTIONÄRT FÖRSVAR FÖR BYRÅKRATISKA SÄRINTRESSEN.

TEORIN om "supermakterna" tjänar KKP:s offensiv i syfte att söka ekonomiska och politiska allianser med bourgeoisin såväl i USA som i Sverige, såväl i Iran som i Chile. Stommen i den utgörs av maoismens liberala imperialism-begrepp:

”Vad är en supermakt? En supermakt är ett imperialistiskt land som överallt utsätter andra länder för angrepp, inblandning, kontroll, omstörtningförsök eller plundring och som strävar efter världsherravälde” (Från Teng Hsiao-pings tal vid FN:s generalförsamlings specialsession om råvaror och utveckling).

MAOISMENS imperialismbegrepp är liberalt därför att det inte utgår ifrån en, definition av en stats klasskaraktär utan i stället motiveras med känslomässiga argument (plundring, inblandning, angrepp ...) i kombination med statens storlek och grad av teknisk och ekonomisk utveckling. Med Hsiao-pings termer skiljer sig inte Romarriket eller Stormaktstidens Sverige kvalitativt från dagens USA eller från Sovjetunionen.

NATURLIGTVIS leder en sådan analys till absurda slutsatser. Vi känner redan en del av dess konsekvenser. KKP stödde Bandaranaikes elakt på ungdomsrörelsen JVP på Sri Lanka (minst 10 000 döds, minst ytterligare 10 000 i koncentrationsläger), KKP stödde den pakistanska militärens brutala inmarsch i Bangladesh.

DEN OBJEKTIVA grundvalen för dessa reaktionära ekonomiska, politiska och ideologiska strävanden är naturligtvis inte ideologin om ”supermakterna” utan den kinesiska byråkratin, materiella och kulturella särintressen. Särintressen som inte bara står i motsättning till de kinesiska massornas behov utan också till arbetarklassen och dess allierade över hela världen, i Vietnam såväl som i Sverige.

BARA ETT EXEMPEL. I dag står det hela klart att skp m fl grupper snabbt närmar sig ett ställningstagande för EG! Nej till EG-Förbundet är på fallrepet, likaså Kvinnor mot EG. Varför? Jo, KKP är för ett enat kapitalistiskt Europa, eftersom ett sådant enligt partiets uppfattning utgör ett värn mot supermakterna ...

INNEBÄR PARISAVTALET EN ”AVGÖRANDE SEGER FÖR VIETNAMS FOLK”?

UTIFRÅN KKP:s nuvarande ideologi tvingas DFFG:s Förbundsstyrelse att rationalisera och förfalska utvecklingen i Indokina, Ett viktigt och centralt exempel på detta är dess tolkning av Parisavtalet. I *Aftonbladet* säger Förbundsstyrelsen sålunda:

”Parisavtalet var en seger för det vietnamesiska folket. Om än USA-imperialisterna söker vägar för att bibehålla sitt inflytande i Vietnam är denna folkens seger oåterkallelig.”

I INLÄGGET från FS i FNL i SVERIGE 6-74 finns liknande skrivningar:

”Parisavtalet markerar en av görande seger för Vietnams folk. Det markerar också en seger för hela världens folk och en försvagning av USA-imperialismen.”

NATURLIGTVIS betydde inte Parisavtalet att Vietnams folk uppnått en *avgörande* seger. Parisavtalet måste förstås som ett vapenstillestånd – som direkt bröts av USA och Thieu-regimen – vilket skapade förutsättningar för en ekonomisk, politisk och diplomatisk offensiv för främst PRR mot bakgrund av de då existerande styrkeförhållandena. Men endast förutsättningar, och endast i förhållande till styrkeförhållandena.

Vi vet att vietnameserna länge hade som krav för ett nytt avtal att Thieuregimen skulle upplösas. Nixons överläggningar med byråkratin i Kina och Sovjetunionen syftade till att få dem att i sin tur pressa vietnameserna till att ge upp detta krav.

Vietnameserna pressade av Nixon

I VIETNAMS arbetarpartis tidning Nhan Dan från den 17.8.72 finns ett avsnitt som attackerar byråkratiernas beredvillighet att gå Nixons ärenden:

”USA söker att med andra länder reglera de internationella problemen utan att ta med i beräkningen de intressen och strävanden som folken i den tredje världen har. Denna nya strategi som döpts till ’Nixondoktrinen’ spelar på styrkejämvikten mellan stormakterna och på splittringen inom det socialistiska blocket för att åt USA tillverka en sköld och få händerna fria att med våld

slik ner på de internationella befrielseörelserna ... De som är trogna marxismen-leninismen fastslår dessa opportunistiska tendensers nederlag och konkurs ... För ett socialistiskt land kan uppgiften att bevara freden inte skiljas från hjälpen åt befrielseörelser. Att helt låta sig upptas av omedelbara intressen är inte bara till skada för de revolutionära rörelserna, men innebär också oberäkneliga förluster för länder som handlar så och leder dem ändå till ett avsälgande av sina ädla Internationalistiska plikter” (Citerat efter *Le Monde*).

MYCKET talar för att byråkratierna vägrade att tillgodose vietnamesernas krav. Mycket talar för att de opportunistiska tendenserna inte led nederlag, Enligt Tad Szule (f d korrespondent i New York Times) i en ambitiös artikel från sommarnumret av tidskriften Foreign Policy tvingades vietnameserna att ge upp kravet på Theiuregimens upplösning i oktober –72. Två månader efter Nhan Dans varningar...

PARISAVTALET innehöll inte heller något om Theiuregimens upplösning. Hade Moskva och Peking gett ett generösare stöd åt vietnameserna, hade dess byråkratier inte offrat avgörande seger i Vietnam över sina champagnesålar med Nixon, så hade DFFG:s analys stämt bättre. Men det Parisavtal som nu såg dagens ljus kan inte beskrivas som en avgörande seger, som till råga på allt skulle vara oåterkallelig!

EN SÅDAN beskrivning tjänar endast ett syfte: att backa upp nedtoningen av solidaritetsarbetet med kampen i Indokina. Med hjälp av denna analys kan DFFG:s FS skaffa sig det nödvändiga alibit för att överge Vietnams folk i en stund när den sista och avgörande striden ännu inte utkämpats.

DET ÄR DÄRFÖR Knut Carlqvist, som det är nödvändigt att säga att ni blivit från vettet! REDAN EN mycket hastig analys av de styrkeförhållanden som födde Parisavtalet visar (vid sidan av många andra exempel) att Sara Lidman å sin sida är för överskylande när det gäller Sovjetunionens roll i Indokina. För den svenska vietnamrörelsen är det både möjligt och nödvändigt att kritisera byråkratin i både Kina och Sovjetunionen för dess förräderier mot Indokinas folk. Nhan Dans kritik av stormaktskompromisserna censurerades i Vietnam-bulletinen. Redaktionen vägrade helt enkelt att publicera den...

ÄVEN I DE FALL som PRR eller DRV väljer att tala om dessa förräderier är det vår uppgift att tala. Vi är inte utsatta för den press som Moskva och Peking utövar på de indokinesiska folken. Vår solidaritet är villkorslös.

Nej till stormaktskompromisser över vietnamesernas huvuden! Sovjetunionen och Kina måste ta initiativet till en världsomspännande enhetsfront i solidaritet med den indokinesiska revolutionen!

SOLIDARITET TILL DEN SLUTGILTIGA SEGERN!

Aftonbladet 23 augusti 1964
Lars Weiss (*reportage*)

Vad händer egentligen inom FNL-rörelsen?

Partikäbbel hotar Vietnamarbetet. Det talas om kupper, politiskt mygel och "förräderi mot Vietnams folk"

Medan kriget i Vietnam fortsätter, har den svenska Vietnamrörelsen drabbats av en svår kris.

De Förenade FNL-grupperna (DFFG) har i en rad ursinniga debattinlägg dömts till undergång och evig förbannelse både av folk inom och utom rörelsen.

Det talas om kupper, politiskt mygel och "förräderi mot Vietnams folk".

En omfattande, bitvis hätsk, och mycket intensiv debatt har förts om Vietnamrörelsen i Sverige – mest i *Aftonbladet*, *Ny Dag* och *Dagens Nyheter*, men också i många landsortstidningar.

Tonen i debatten har säkert förvånat många hemvändande semesterfirare. FNL-rörelsen – som ju blivit närmast legendarisk under de sista sex–sju åren för sin envisa opinionsbildning om Vietnam – har angripits hårt!

Ett exempel ur den artikel som inledde hela debatten (Sara Lidman i *Aftonbladet*, den 23 juni):

Välkommet för USA

”Och se: just som Nixon och Kissinger och Rockefeller intet högre önskar än att omvärlden talar om annat än Vietnam – så går DFFG:s ledning i Sverige in för att tala om annat. ‘Indokina är inte längre brännpunkten’ heter det ... ‘Nu är det mest brådsakande att studera Sovjet-imperialismen!’

Hur välkommet för Svenska Dagbladet och USA! Vilket förräderi mot Vietnams folk!”

Detta skrev alltså Sara Lidman – den lidelsefulla författarinnan som mer än någon annan i Sverige kommit att symbolisera FNL-rörelsen!

Resultatet av Sara Lidmans appell blev en ström av inlägg som nästan samtliga hade en bärande, gemensam tanke:

– FNL-rörelsen håller på att lägga om sin politik. Man skjuter solidaritetsarbetet med Vietnam i bakgrunden och tar ställning för Kina i det ideologiska bråket mellan Sovjetunionen och Kina.

Detta, menade debattörerna, var att överge Vietnams folk och FNL-rörelsen var därmed på väg att gräva sin egen grav.

Bakgrunden till den uppblussande debatten om Vietnamrörelsen står att finna i vad som hänt i Vietnam. När Parisavtalet skrevs under i januari -73 blev det svårare för de svenska FNL-grupperna att arbeta.

Ekonomi blev sämre, medlemmar föll ifrån, hela FNL-grupper försvann. Trots att kriget fortsatte, trots de 200 000 politiska fångarna i Sydvietnam, trots USA:s fortsatta närvaro på alla sätt utom rent militärt. Trots allt detta falnade glöden i FNL-grupperna.

På DFFG:s kongress i december förra året togs en resolution om arbetet under det kommande året – och det blev i princip ett program för just denna ”breddning” av rörelsen.

Hård ton mot Sovjet

FNL:arna skulle – vid sidan av det vanliga böss-skramlandet och flygbladsutdelandet – också sätta sig och studera världsläget.

Det är här det har skurit sig.

I det studiematerial som DFFG:s ledning har distribuerat till FNL-grupperna i landet, är frågan om Sovjetunionens roll i världen en viktig bit. Och tonen mot Sovjet är skoningslöst hård.

I många FNL:ares öron har detta – att Vietnam inte längre skulle vara centralt – låtit underligt, samtidigt som en del debattörer vägrat acceptera tanken att USA och Sovjet skulle vara lika stora skurkar på världssenen.

Utåt har debatten närmast blivit ett svenskt inrikespolitiskt slagnummer. Det är väl känt att SKP, Sveriges Kommunistiska Parti, länge haft ett stort inflytande på FNL-rörelsen.

De nya tongångarna i DFFG har kopplats samman med SKP:s Kina-orienterade Sovjet-kampanj och slutsatsen hos många av sommarens Vietnamdebattörer har blivit:

– Aha, SKP försöker ta över FNL-grupperna och göra om organisationen till någon sorts förlängd Kinaarm i Sverige.

Vänsterpartiet Kommunisterna säger rent ut att man ser Sovjetdiskussionen inom DFFG som en SKP-kupp.

Socialdemokraterna menar att FNL-rörelsen nu blivit slagfält för en strid mellan SKP och Vpk.

SKP, slutligen, anser att debatten är bra, men menar samtidigt att både VPK:s och socialdemokraternas debattörer försöker skada FNL-rörelsen genom att knyta obefintliga band mellan SKP och De Förenade FNL-grupperna.

Byter namn?

Vart Vietnamdebatten ska leda är i dag osäkert. DFFG:s ledning ser två alternativ: DFFG förblir en ren solidaritetsrörelse med Vietnams folk. Eller också byter man namn och blir en anti-imperialistisk organisation med hela världen som arbetsfält. Debatten kommer säkert att fortgå länge. Många hårda ord kommer att sägas. Men en sak är i dag fullt klar:

Starka parti-intressen sliter i den tidigare så självständigt arbetande FNL-rörelsen. Ska man kunna behålla enigheten?

Lars Weiss

En FNL-grupp i Sverige: Skulle vi lämna vietnameserna tigerburarna?

KARLSTAD (Aftonbladet) – Man blir arg, sur och ledsen när man hör allt tal om att FNL-rörelsen skulle sluta med Vietnamarbetet.

– Skulle vi lämna vietnameserna åt deras öde i tigerburarna?

Tomas Hvitfeldt, FNL-aktivist i Karlstad, blir uppriktigt förbannad när sommarens Vietnamdebatt kommer på tal.

Tomas' uttalande kan stå för hela FNL-gruppen i Karlstad – ett 35-tal aktiva medlemmar som ända sedan hösten 1967 envist bearbetat den svenska Vietnamopinionen.

Nya medlemmar har kommit till under åren, andra har gått. Men kärnan av medlemmarna har bestått och, som en annan av FNL:arna uttryckte det, ”gift sig och fått barn”.

Flera av medlemmarna har därför följt hela den svenska Vietnamrörelsens utveckling, de interna diskussionerna och upp- och nedgångarna i attityden till FNL-gruppernas arbete.

En skymf

När jag – mot bakgrunden av sommarens Vietnam-debatt – ställer frågan: Är FNL-rörelsen på väg att förintas? blir därför svaret en upprörd kör av röster:

– Den här debatten är en skymf, fortsätter Tomas. Ingenting har förändrats i vårt utåtriktade arbete.

Vi sitter runt ett stort bord i en lägenhet i utkanten av Karlstad. Ett 10-tal av gruppens medlemmar är samlade, ett par av dem har just kommit in efter ”kvällspasset” utanför Systembolaget. Diskussionen går runt bordet, men alla är överens om en sak:

– Vi är ordentligt indignerade över den här pressdebatten om vårt arbete som förts i sommar, särskilt försöken att sammankoppla oss med Sveriges Kommunistiska Parti, SKP.

Diskussionen glider in på pudelns kärna – de interna studierna om Sovjetunionens roll i världen:

– Är det så underligt att vi studerar läget i världen, frågar Mimi. Och det är omöjligt att studera det utan att också studera Sovjets utrikespolitik.

Under hela våren har Karlstadsgruppen – liksom alla de 120 andra grupperna runt om i Sverige – diskuterat läget i Indokina och Parisavtalets betydelse. Då var det ingen som sa något, menar man.

FNL:arna i Karlstad är också förvånade över Sara Lidmans häftiga kritik mot De Förenade FNL-gruppernas ledning (se artikeln intill).

– Sara har missuppfattat situationen. Menar hon verkligen att man inte får diskutera Sovjetunionen inom FNL-rörelsen?

Ingela är emellertid osäker på om Sara Lidman har helt fel:

– Hela den här debatten har i alla fall skadat Vietnams sak. Hade vi behövt ta upp den här diskussionen? Vad tjänar det till?

Anders Juterid, FNL-gruppens ordförande, är bekymrad över den vändning debatten har tagit och går också in på kritiken inom FNL-rörelsen, där ledningen i Stockholm anklagats för styrning av studierna i en Kina-vänlig riktning:

– Man ska inte tro att styrelsen i Stockholm bara säger si och så och att vi då suckar och säger ”Jaså”. Så fungerar inte den här organisationen. Vi tar själva ställning till vad vi ska tycka.

”SKP-gäng”

Lokalt har gruppen i Karlstad inte fått några problem som ett resultat av pressdebatten. Men tidigare har det bl a från vissa fackliga ledare gått ut rekommendationer om ”att man inte ska ha något att göra med FNL-arna”. Eftersom de bara är ett ”SKP-gäng”.

– Men OK, är det på det sättet, så får vi jobba vidare ensamma. Det är vi vana vid, även om vi så väl behöver allt stöd vi kan få från fackliga och andra organisationer, säger Tomas.

– Vi vet och vi känner hela tiden att vi har stöd, skjuter Mimi in. Men folk vet inte riktigt hur de ska göra för att stödja nu när världsintresset inte längre är riktat direkt mot Vietnam.

– Men vi har våra vapen; bössinsamlingarna, husaktionerna, de ständiga samtalen med människor. Det är inga stora manifestationer, det går sakta, men det går framåt ...

Lars Weiss

Gnistan (Organ för Sveriges Kommunistiska Parti) Nr 24/25 1974
20 juni 1974

Gnistan: Det största krigshotet finns i Europa

□□ För sex år sedan ockuperade Sovjetunionens och Warszawa-paktens styrkor Tjeckoslovakien. Några månader senare lade Bresjnev fram den doktrin som gav Sovjetunionen ”rätt” att intervensera varhelst det föreligger ett ”hot mot socialismens sak” (tal på Polska arbetarepartiets kongress 12 november 1968).

□ Ockupationen markerade en vändning i Sovjetunionens Europa-politik. Den inledde en mycket intensiv förhandlingsaktivitet om Europas ”säkerhet”. Efter mångåriga ansträngningar slöts fyrmaktsfördraget om Berlin, fredsfördraget Västtyskland–Polen, förhandlingar mellan DDR och Västtyskland inleddes och för två år sedan började den förberedande europeiska säkerhetskonferensen.

Aldrig någonsin har Sovjet-ledarna talat mer om ”fred” och ”säkerhet” i Europa.

För vilka syften?

□ Sovjetunionen har alltsedan 1968 drivit en intensiv upprustning och ökat sina styrkor i Europa med 20 procent. De har skaffat sig ett absolut och relativt militärt överläge i de flesta avseenden gentemot Västeuropa, även inklusive NATO.

För vilka syften håller Sovjetunionen för närvarande 1½ miljon man rustade till krig i den europeiska delen av Sovjetunionen och ytterligare en miljon i andra Warszawapaktsländer?

Och för vad rustar socialimperialisterna? Enbart för att kunna förhandla om nedrustningar ur ett överläge?

Om Sovjetunionen haft några som helst planer på en nedrustning i Europa, borde detta åtminstone ha tagit något konkret uttryck under år av utdragna förhandlingar.

Alla fakta talar istället för att 'Europa' är den viktigaste skärningspunkten mellan de rivaliserande stormakterna och att de spänningar som där döljer sig under all förhandlingsaktivitet utgör den största krigsfaran i världen av idag.

□ Några av den senaste tidens händelser visar också den fräckhet med vilken Sovjetunionen opererar på den europeiska arenan.

I fallet med den östtyske spionen Guillaume avslöjades det att Sovjet-ledarna inte ens drar sig för att spionera mot den västlige statsman, som varit Sovjetunionens bästa stöd i "avspänningssträvandena", Willy Brandt.

Fallet med de upprepade gränskränkningarna på svenskt territorium av ubåtar från Warszawa-pakten visar också vad Sovjet-ledarna velat uppnå med sin "avspänningspolitik". De har nått ett läge där den svenska regeringen, av hänsyn till de avspänningsillusioner som också omhuldas på båda håll, inte vågar påtala aggressionen.

Bara inofficiellt medger regeringen att Warszawa-pakten låg bakom den senaste kränkningen.

□ För kommunister i Sverige ställer det i snabb takt förändrade läget i Europa nya och viktiga uppgifter. Den sovjetiska socialimperialismens uppladdning och krigsförberedelser måste studeras noga, och grunden läggas för en anti-imperialistisk rörelse i Sverige, av samma slag som en gång tvingat den svenska regeringen till många riktiga ställningstaganden mot USA-imperialismen och dess anfallskrig i Vietnam.

□ Då liksom nu kommer detta pionjärbete att stöta på svårigheter. Inom vänstern har, samtidigt med den nödvändiga uppgörelsen med kallakrigshysterin mot Sovjetunionen, illusioner fått göra sig breda om vad dagens Sovjet-ledare står för.

Från revisionistiskt håll stämplas alla angrepp på socialimperialismen som "antisovjetiska", på samma sätt som opinionen mot USA en gång var "antiamerikansk" och mot Israel "antisemitisk".

Alla angrepp på Sovjetunionen kommer systematisk att kopplas till det traditionella rysshät och den antisovjetism som frodats i den svenska högern.

□ Det är svårigheter som måste tacklas och inte undvikas. Kommunisters uppgifter är att utifrån en konkret analys inrikta kampen mot huvudfienderna, även när detta tvingar oss att gå emot strömmen.

Ny Dag: Gnistangreppen demonstrerar öppet sin politiska bankrutt

I tidningen Gnistans senaste utgåva (nr 24/25) läser vi följande i ledaren:

”Den sovjetiska socialimperialismens uppladdning och krigsförberedelser måste studeras noga, och grunden läggas för en anti-imperialistisk rörelse i Sverige, av samma slag som en gång tvingat den svenska regeringen till många riktiga ställningstaganden mot USA-imperialismen och dess anfällskrig i Vietnam.”

Det är inte röt månaden som för tidigt har drabbat Gnistan-redaktionen. Detta är numera Gnistan-gruppens ledande politiska linje. Den har redan börjat omsättas praktiskt. Nyligen tog Gnistan-gruppen upp kampen mot ”den sovjetiska socialimperialismens uppladdning och krigsförberedelsen genom att tillsammans med fascisterna i Demokratisk Allians demonstrera mot ett sovjetiskt flottbesök i Göteborg.

Gnistan-gruppens utveckling är en föga uppbygglig historia. Den startar med en vänster-opportunistisk hållning som med ett våldsamt kast förbyts i högeropportunist. Där trampar gruppen vatten ur stånd att utarbeta en egen politisk linje, tills man nu hakar på en tes i dagens kinesiska utrikespolitik – den om nödvändigheten om en front mot ”de två supermakterna” – och försöker grunda sin tillvaro därpå. Om fortsättning följer finns det risker att den kommer att likna Flyg-partiets.

Det finns skäl att uppfatta Gnistan-ledaren som en bekännelse om ett förestående politiskt självmord. Det är i och för sig inget att beklaga. Men vad som är desto mer beklagligt är att Gnistan-gruppen under sin döds kamp har möjlighet att tillfoga solidaritetsrörelsen med de mot USA-imperialismen alltjämt kämpande folken i Sydostasien stor skada.

Gnistan-gruppens inflytande i DFFG:s ledning är inte obekant. Den vill i dag omvandla DFFG från en anti-imperialistisk rörelse till en antisovjetisk rörelse. Se vårt inledande citat ur Gnistan-ledaren. Om ytterligare belegg krävs kan vi citera ur DFFG:s förbundsstyrelsens mötesprotokoll av den 20-21 april 1974 där det heter att förbundsstyrelsen

”beslöt att målet med studierna av studiebrevet om Sovjetunionen är att ena DFFG om att Sovjetunionen för en imperialistisk utrikespolitik”.

Redan vid DFFG:s kongress i vintras kunde man iaktta hur denna linje förbereddes. Solidaritetsarbetet sköts i bakgrunden och som huvuduppgift ställdes ”studier av världsläget”, vilket ska uttydas som indoktrinering i tesen om Sovjetunionen som en ”socialimperialistisk” stat.

Självfallet kan många av dem som lagt ner sina krafter på solidaritetsarbetet inom DFFG inte acceptera organisationens omvandling till att objektivt bli ett redskap i reaktionens tjänst.

En av dem som skarpt har reagerat är Sara Lidman, som i en artikel i *Aftonbladet* den 23 juni understryker att FNL-gruppernas arbete nu behövs som aldrig tidigare, för att påtala USA:s brott mot Paris-avtalet och stödja DRV och PRR. Hon skriver:

”Och se: just som Nixon och Kissinger och Rockefeller intet högre önskar än att omvärlden talar om annat än Vietnam – så går DFFG:s ledning i Sverige in för att tala om annat! ‘Indokina är inte längre brännpunkten’ heter det ... ‘Nu är det mest brådskande att studera Sovjetimperialismen!’

Hur välkommet för Svenska Dagbladet och USA!

Vilket förräderi mot Vietnams folk!

Sovjet må ha begått misstag och förbrytelser. Men det enda land som gjort det möjligt för Vietnams folk att skjuta ner USA:s B52-or är Sovjet.

Och nu inbjuds svenska FNL-are att kasta sig in i en kampanj mot det land som hela tiden gett den största vapenhjälpen åt Vietnam!”

Så långt Sara Lidman, som också påpekar det absurda i att DFFG-ledningen uppenbarligen föreställer sig att denna kampanj ska kunna drivas under en av DFFG:s hittillsvarande huvudparoller: Stöd Vietnams folk på dess egna villkor!

Nu är detta med attacker mot Sovjetunionen inte Vietnams folks egna villkor. Det står klart för många FNL-are. DFFG-ledningens (läs: Gnistan-gruppens) kampanj kan leda till rörelsens förflamning och upplösning.

Det finns ingen anledning att vänta sig att Gnistan-gruppen skulle ta hänsyn till solidaritetsarbetet med Vietnams folk. Dess kampanj är nog förberedd. Sommarnumret av dess tidskrift *Clarté* är helt ägnat ”den sovjetiska socialimperialismen”. Den midsommarbukett av ”argument” som där har plockats ihop är om inte vacker så utomordentligt brokig: där åberopas allt från de klassiska trotskistiska teserna till Nato-ledningens världsbild. Och både Gnistan och *Clarté* innehåller utdrag ur en kommande bok av Nils Holmberg om ”kontra-revolutionen” i Sovjet.

Gnistan-gruppen har länge hållningslöst och opportunistiskt strävat till enhet med allsköns borgerliga element. Nu har man löpt linan ut: längre än till enhet med fascister lär det inte gå att komma.

Norrskensflamman 16 juli 1974

Bo Wallerstig

Norrskensflamman: DFFG-ledningens utveckling är ingen överraskning

DET ÄR i år precis tjugo år sedan Franska Indokinakrigets slut och Genèveöverenskommelsen om Vietnam, Laos och Kambodja. Och just i år när kampen går in i ett allt intensivare skede mellan de imperialistiska angriparna och de förtryckta indonesiska folken, så flamlar en debatt upp om vart DFFG är på väg. Medan Thieujunta förstärker sin repression i de ännu inte befriade områdena i södra Vietnam och de politiska fångarna uppgår till drygt 200.000, så spelar DFFG:s majoritet (förbundsstyrelsen) medvetet bort den solidaritetsinsats som idag är viktigare än kanske någonsin tidigare.

Många verkar tagna på sängen av detta faktum. Men är det egentligen någon överraskning? Om man går igenom och analyserar den utveckling som skett inom den del av den svenska solidaritetsrörelsen som DFFG utgör – det finns som bekant också andra svenska solidaritets- och fredsorganisationer med betydligt bredare social, politisk och organisatorisk förankring t ex Svenska Kommittén för Vietnam, Vietnamhjälpen och Svenska Fredskommittén – så finner man att DFFG åtminstone sedan början av 1970-talet har haft en klart uttalad anti-sovjetisk profil och propaganda. DFFG har successivt satsat på att framställa Sovjetunionen som det verkliga hotet mot de internationella fredssträvandena. Man har inte dragit sig för att t o m utmåla den socialistiska sovjetstaten som den kanske främsta motståndaren till de nationella befrielseörelserna. Det senaste utvecklingsstadiet, som bl a manifesteras i att DFFG, KFML(r) och Demokratisk Allians står på kajen i Göteborgs hamn och tillsammans låter sin antisovjetism flöda mot sovjetiska fartyg och dess besättningar, har länge kunnat förutses. Grunden till denna fruktansvärda snedvridning och demobilisering av DFFG har lagts sten för sten under de senaste åren.

DEN KAMPANJ mot ”sovjetimperialismen” som startat inom DFFG och som skall pågå under det närmaste året från en analys som är synnerligen egenartad. Den har inget gemensamt med den internationella freds- och solidaritetsrörelsens historiska handlingspremiss. Den kommer heller inte att väcka annat än avsky hos de vietnamesiska och

indokinesiska folken. Ty dessa vet bättre. De vet utifrån de dyrköpta erfarenheterna i den dagliga politiska och militära kampen att sätta de rätta etiketterna på motståndare och bundsförvanter. Och de har i alla sammanhang – sedan det sovjetiska stödet sattes i system i början av 1950-talet under Franska Indokinakrigets mest intensiva utvecklingsfas – visat att de har ett totalt och oförfalskat förtroende för Sovjetunionen. Om man gör sig besväret att läsa igenom uttalanden och deklARATIONER från DRV, FNL och PRR, så finner man att dessa alltid framhåller den avgörande betydelsen av det militära och politiska stödet från de socialistiska staterna, däribland Sovjetunionen.

Detta är DRV:s, FNL:s och PRR:s analys som delas av alla de förtryckta och utsugna människorna i Vietnam och Indokina. Denna analys har alltid legat till grund för deras kamp mot kolonialism och imperialism. I detta läge, där vietnameserna själva har presenterat ett kristallklart ställningstagande utifrån sin politiska verklighet och kampen i Indokina behöver allt internationellt solidariskt stöd som går att uppbringa, så vill DFFG:s förbundsstyrelse inte längre vara med. Istället deklarerar man att Indokina inte längre är det viktigaste, utan att krafterna skall koncentreras till nedpropaganda riktad mot PRR:s, FNL:s PRR:s främsta militära och politiska bundsförvant – Sovjetunionen.

DETTA HAR flera konsekvenser: 1) Det är ett direkt brott mot DFFG:s aktionsnormer som entydigt slår fast att stödet skall utgå på de indokinesiska folkens egna premisser. 2) Det innebär objektivt sett att DFFG sluter upp i den krigshetsande, imperialistiska skara som inget annat önskar än att skada, splittra och försvaga den internationella fredsrörelsen och i detta speciella fall det internationella solidaritetsarbetet visavi de indokinesiska folken som fortfarande förslavas, våldtas och terroriseras av USA-imperialismen och dess fascistiska marionetter. 3) Det innebär också att DFFG lämnar den demokratiska, socialistiska analys som säger att de imperialistiska våldet, kriget och förtrycket mot de arbetande människorna i världen har sin förklaring i det kapitalistiska samhällssystemet, i förekomsten av diametralt motsatta klassintressen. Den enda ledstjärnan skall nu i stället vara antisovjetism. Denna utveckling är farlig. Den kan komma att leda DFFG och dess medlemmar in på antidemokratiska irrvägar. Vi har sett varnande exempel tidigare i historien. Låt mig bara erinra om Nils Flyg och hans partis pronazistiska aktiviteter under det andra världskriget.

Förklaringen till denna förkastliga och olyckliga metamorfos står att finna i att medlemmar av den maoistiska studentsekten runt tidningen ”Gnistan” (”SKP”), bl a genom en förintande dominans i DFFG:s förbundsstyrelse, målmedvetet har arbetat för att avlägsna DFFG allt längre från den riktiga analys av världsförhållandena som rörde rörelsen framåt. De har arbetat med bara ett mål: Att omstrukturera DFFG från att ha varit en demokratisk anti-imperialistisk solidaritetsorganisation till att bli en plattform för ”Gnistangruppens” (”SKP:s”) maoistiska hetsjakt på Sovjetunionen. Dessvärre tvingas man konstatera att denna målsättning nu verkar ha realiserats. Om inte DFFG:s övriga medlemmar snabbt och enigt reagerar mot denna förfalskning av DFFG:s grundläggande stadgeenliga inriktning, så kommer resultatet att bli att också DFFG går sin undergång till mötes vid den galgbacke där ”Gnistan-gruppens” (”SKP:s”) likvaka redan har börjat.

LÅT OSS SLIPPA uppleva att DFFG:s ärliga och socialistiska medlemmar – för det finns många sådana även om de i första hand finns representerade utanför förbundsstyrelsen – skall låta sig luras av detta flagranti förräderi. De förtjänar ett bättre öde på samma sätt som de indokinesiska folken gör det. Kampen mot USA-imperialismens härjningar i Indokina måste fortsätta. Och Indokina är ju inte slutet. När de indokinesiska folken en gång för alla lastar av sig det imperialistiska oket kommer det att finnas nya Song My, nya Vietnam, nya Indokina. Kampen kommer att fortsätta i Asien, Afrika, Latinamerika och Europa tills dess att ‘lila rester av imperialism och förtryck har eliminerats. Därför måste DFFG:s ursprungliga aktionsfront återupprättats!

Därför måste de antisovjetiska splittrarna kastas ut ur DFFG!

Hand i hand fortsätter de förtryckta folken, de socialistiska STATERNA – däribland både Sovjetunionen och Kina – och den fackliga och politiska, arbetarrörelsen i de kapitalistiska staterna kampen för fred, demokrati och rättvisa. I denna kamp har ett enat, antiimperialistiskt DFFG en viktig funktion att fylla!

Bo Wallerstig.

Ny Dag 12 juli 1974 nr 45

Arne Nilsson

Ny Dag: DFFG-ledningen och världsläget

1. Nu verkar det vara en del människor som tror att De Förenade FNL-grupperna skall upphöra med stödet till Indokinas folk. Detta är helt fel. Alla anti-imperialister och alla vänner till Indokina måste fortsätta med solidaritetsarbetet tills den slutgiltiga segern över USA-imperialismen är vunnen. Detta slogs också fast av DFFG:s kongress i december förra året: ”Ty kampen för Parisavtalets genomförande är inte slutförd, och DFFG har ansvaret för den svenska opinionens stöd till Indokinas folk.”

2. På kongressen noterades även att världsläget under det senaste året genomgått stora förändringar, där bland annat Parisavtalets undertecknande markerade ett stort nederlag för USA-imperialismen. Därför sattes studierna av världsläget som huvuduppgift under den kommande kongressperioden. För DFFG som en anti-imperialistisk solidaritetsorganisation med Indokinas folk har studier och undersökningar av världsläget alltid varit en väsentlig del av arbetet. Nu som tidigare undersöker vi om vårt program står i överensstämmelse med de uppgifter den anti-imperialistiska kampen ställer.

Studier och undersökningar av världsläget är inte enbart en uppgift för DFFG. Alla måste deka. Låt oss därför tillsammans diskutera världsläget för att se vilka uppgifter den anti-imperialistiska kampen ställer på oss. För oss i DFFG är bland annat följande frågor av betydelse:

- Hur skall Parisavtalet bedömas?
- Hur kommer kampen att utvecklas i Indokina?
- Vilka planer har USA-imperialismen?
- Hur stark är USA-imperialismen?
- Vilken betydelse har den tredje världens kamp för politiskt och ekonomiskt oberoende?
- Vilken roll spelar Sovjetunionens utrikespolitik för den antiimperialistiska kampen?

3. DFFG:s kongress i december förra året beslöt enhälligt, utan inblandning från någon annan organisation, att studierna av världsläget skulle vara förbundets huvuduppgift under den kommande kongressperioden.

En diskussion om världsläget befrämjas inte av en lättvindig etikettering av meningsmotståndare. Lika lite som det för diskussionen framåt att *Ny Dag* kallar DFFG:s ledning för Gnistangruppen, skulle det föra framåt att stämpla *Ny Dag* som Moskvas språkrör. I stället för billig demagogi som döljer politiken och sakförhållandena måste alla anti-imperialister ärligt och samvetsgrant studera de olika tendenserna i dagens värld.

I *Ny Dags* ledare från den 28 juni citeras internt DFFG-material. Protokollet från förbundsstyrelsens aprilmöte citeras. Om *Ny Dag* är intresserat av att föra en hederlig diskussion bör man i anständighetens namn även citera ur det kommande protokollet där beslutet ”att målet

med studierna av studiebrevet om Sovjetunionen är att ena DFFG om att Sovjetunionen för en imperialistisk utrikespolitik” revs upp.

4. I en artikel i AB den 23 juni påpekar Sara Lidman mycket riktigt att vietnameserna ”ogillar på det högsta att partier i andra länder använder Vietnam som ett slagträ i sina inbördes gräl.” För kampen i Vietnam utformar det vietnamesiska folket sin politik mot USA-imperialismen. Vi här i Sverige utformar vår strategi och taktik i den antiimperialistiska kampen. Även detta är våra vietnamesiska vänner mycket noga med att stryka under.

Parollen ”Stöd Vietnams folk på dess egna villkor” tillkom i vietnamrörelsens barndom då en del personer och organisationer ville spela förmyndare för Vietnams folk och tala om för dem hur kampen i Vietnam skulle föras. Man stödde bland annat USAs dåvarande president, Johnson, då denne förde fram krav på fredsförhandlingar (FNL motsatte sig vid den tidpunkten fredsförhandlingar) och man ställde villkor på hur i Sverige insamlade medel skulle användas i Vietnam.

I enlighet med denna princip, att folket i varje land utformar sin anti-imperialistiska politik, har DFFG vid en rad tillfällen tagit ställning i frågor där varken FNL, PRR eller DRV har uttalat sig. DFFG har skarpt kritiserat den svenska regeringen för att den inte erkänner PRR. DFFG fördömde Sovjetunionens ockupation av Tjeckoslovakien 1968.

5. Frågan om Sovjetunionen är inte ny för den anti-imperialistiska rörelsen. DFFG har ända sedan 1968, då det första programmet antogs, tagit avstånd från Sovjetunionens aggressiva utrikespolitik. Som nämndes tidigare tog DFFG 1968 avstånd från Sovjetunionens ockupation av Tjeckoslovakien. Detta gjorde även vpk. DFFG har också kritiserat Sovjetunionens förräderi mot Kambodjas folk.

I stället för att föra diskussionen i termer av Gnistangruppen och dylikt måste den anti-imperialistiska rörelsen ta upp sakfrågorna. Hur skall vi som anti-imperialister bedöma att:

- Sovjetunionen på FN s råvarukonferens i år gick emot den tredje världens krav på ”en ny internationell ekonomisk ordning”?
- Sovjetunionen går emot den tredje världens krav på utvidgning av territorialvattengränserna till 200 sjömil?
- Sovjetunionen inte förrän 1973 erkände GRUNK?

Mot bakgrund av detta måste följande fråga ställas: Är *Ny Dag* berett att öppna sina spalter för en diskussion om läget i världen och den anti-imperialistiska rörelsens uppgifter?

Arne Nilsson

Svar:

Vid studier av världsläget har vi, bland tusentals utrikespolitiska ställningstaganden i konkreta frågor som görs varje år av de socialistiska staterna, funnit t ex att 1. Kina förespråkade formuleringen ”ny” (i stället för ”rättvis”) internationell ekonomisk ordning på FNs råvarukonferens, 2. Kina går emot stopp för kärnvapenspridning, 3. Kina omedelbart erkände fascistjuntan Chile.

Arne Nilsson, som ingår i DFFG förbundsstyrelsens arbetsutskott, menar till skillnad från oss att detta gör Kina till en imperialistisk stat. Hans sätt att handskas med imperialism begreppet leder honom dit. Möjligen kan han tills vidare rädda Kina från imperialiststämpeln genom något tilläggsvillkor om att man måst besitta ett visst antal ubåtar eller liknande, för att bli imperialistisk (sådana kvantitativa överväganden spelar faktiskt en roll i studiematerialet om Sovjetunionen).

Arne Nilssons definition av imperialism (som också är Gnistangruppens – vad ska det tjäna till att låtsas att den förbindelsen inte finns, Arne Nilsson?) gör att diskussion om den anti-

imperialistiska rörelsens uppgifter mellan honom och oss uppenbarligen måste börja med begreppsbestämningar. Men vi menar att en konfrontation mellan vårt marxistiska imperialismbegrepp och hans borgerliga imperialismbegrepp är fullständigt överflödigt i en kommunistisk tidning. Det borgerliga imperialismbegreppet är ju väl känt för kommunister. Det utbredds skolor och universitet, förlag och massmedia som en del av den borgerliga ideologi som vi bekämpar. Dess tillämpning på Sovjetunionen var för inte så många år sen praktiskt taget statsreligion i det här landet.

Vi menar naturligtvis inte att DFFG ska vara en marxistisk organisation. Men hur ska kunna genomföra sitt solidaritetsarbete om Gnistangruppen genom sitt folk i förbundsstyrelsen försöker påtvinga rörelsen rent borgerliga ”analyser” av världsläget? Det är detta som håller på att hända. Vi reagerar skarpt mot det eftersom det försvagar solidaritetsarbetet för Indokinas folk.

RED

Norrskensflamman 24 augusti 1974
(osignerad)

Norrskensflamman: Sara Lidman sjunger ut!

”Hur välkommet för Svenska Dagbladet och USA! Vilket förräderi mot Vietnams folk!”

Så skriver författarinnan Sara Lidman i *Aftonbladet* (23/6) under rubriken ”Till De Förenade FNL-grupperna”. Hennes bitterhet är inte att ta miste på. Och den är helt förståelig mot bakgrunden av de ovärderliga insatser hon själv gjort i solidaritetsarbetet för Vietnams folk, och hur hon själv på allt sätt inspirerat och gett sitt stöd åt De Förenade FNL grupperna.

Vad är då orsaken till denna hennes bitterhet? Vi låter henne själv berätta:

”FNL-gruppernas arbete skulle behövas som aldrig förr. Att vaka över och bevisa USA:s brott mot Parisavtalet. Att arbeta för svenska regeringens erkännande av PRR. Att arbeta för ökat återuppbyggnadsstöd till DRV och PRR.

Och se: just som Nixon och Kissinger och Rockefeller intet högre önskar än att omvärlden talar om annat än Vietnam – så går DFFG:s ledning i Sverige in för att tala om annat. ‘Indokina är inte längre brännpunkten’ heter det. . . . ‘Nu är det mest brådskande att studera Sovjetimperialismen!’

Hon är personligen inte okritisk mot Sovjetunionens utrikespolitik. Bland annat hävdar hon att Sovjet försenat sitt ”stöd till GRUNK i Kambodja”.

Men, skriver hon, det enda land som gjort det möjligt för Vietnams folk att skjuta ned USA:s B52: or var Sovjet.

”Och nu inbjuds”, skriver hon, ”svenska FNL-are att kasta sig in i en kampanj mot det land som hela tiden gett den största vapenhjälpen åt Vietnam!”

FNL-grupperna har – liksom Svenska Kommittén för Vietnam och Vietnamhjälpen – gjort betydande insatser i solidaritetsarbetet för Vietnams folk. Men i bland annat våra spalter har vi inte kunnat underlåta att då och då kritisera inslag i deras studiematerial liksom artiklar i Vietnambulletinen med antisovjetisk inriktning. Detta är något som pågått flera år, och orsaken har varit att medlemmar i Gnistangruppen både centralt och i åtskilliga lokala FNL-grupper haft ett otillbörligt inflytande och samvetslöst utnyttja detta.

Det är heller inget nytt att samma människor bedrivit en förtalskampanj mot Svenska Kommittén för Vietnam och därmed försenat skapandet av, en rörelse med verklig bredd för Vietnams folk och mot USA-imperialismen. Många FNL-are har känt stark olust inför detta

men ändå arbetat inom rörelsen. Andra har lurats till tron att verklig solidaritet med det vietnamesiska folket på något sätt skulle kunna förenas med antisovjetism.

Med de av Sara Lidman nu offentligt kritiserade uttalandena från ledande FNL-håll borde det för alla stå helt klart att man beslutat sig för att definitivt kasta masken. Mullvadsarbetet för att dra in FNL-ungdomen i antisovjetisk aktivitet har trängt upp i dagsljuset. Nu gör man inte längre någon hemlighet av avsikten att söka förvandla en rörelse, vars uttalande avsikt varit att stödja Vietnams folk på dess egna villkor och avslöja USA-imperialismen, till en av anti-sovjetismens svenska kolonner. Om detta lyckas blir det ett hugg både mot solidariteten med Vietnam och mot det svenska intresset av goda grannrelationer med Sovjetunionen liksom mot kampen för fred i världen.

Detta reser frågor inte bara inom andra solidaritetsrörelser och fredsrörelsen utan också i Vänsterpartiet kommunisterna. Kan till exempel det avtal om, samverkan mellan VPK och DFFG, som, ingicks för ett par år sedan, fortfarande äga giltighet? Är det inte högsta tid att VPK :s ledning säger sin mening om DFFG-ledningens urartning? Och bör man inte i sammanhanget också på allvar ta itu med den antisovjetism som så länge fått florerat även inom Vänsterpartiet kommunisterna?

Att nu på allvar ta upp kampen mot DFFG-ledningens urartning är det bästa stöd som kan ges åt de ungdomar inom denna rörelse som vill att FNL-rörelsen skall vara en verklig solidaritetsrörelse och därför vänder sig emot antisovjetismen, men det blir också en hjälp åt vilseledda ungdomar att orientera sig rätt.

De måste åter och återigen erinras om Sara Lidmans ord: ”tänker ni verkligen överge Vietnam nu i elfte timmen? Just före den slutgiltiga segern – den seger som de fått offra så mycket för – den seger som just nu vore det bästa stöd alla andra förtryckta folk kan få!”

Dagens Nyheter 8 augusti 1974

Jan Myrdal: Vietnam och vi

Den senaste månaden, har förekommit en diskussion som huvudsakligen förts i *Aftonbladet* och *Ny Dag* men som också spillt över i andra tidningar. Den har rört den svenska Vietnamrörelsens inriktning. Det är en diskussion som med säkerhet kommer att visa sig ha fått stor betydelse. Inte bara för den svenska Vietnamopinionen utan i längden kanske också får den svenska utrikespolitiken. Därför vore det ohederligt att inte ta ställning till den.

Sverige tillhör de länder där opinionen för Vietnams kämpande folk har varit mycket stark. Den har varit så stark att den kommit att förändra regeringens politik. Ibland säger regeringen att den förändrat sin politik utan hänsyn till opinionen. Det är dumt sagt. Inte ens i en hård diktatur går regeringar mot en hel opinion; i Sverige är och förblir regeringar mycket känsliga för opinion. Av taktiska skäl säger dock regeringens diplomater såväl i Washington som i Hanoi att dess politik är obefläckad av opinion. Jag har aldrig misstänkt dem för att tro att de skall tas på orden.

Denna opinion har kunnat bli så stark därför att överfallen på Demokratiska Republiken Vietnam och Kambodja – liksom överfallet på Tjeckoslovakien – av de flesta svenskar kom att upplevas som hotfulla. Kan supermakter handla på detta sätt mot Indokina och Östeuropa, då är vår egen säkerhet också den hotad. Sverige är visserligen relativt starkt och relativt väl rustat men vi är och förblir en småstat i en värld där stormakterna huserar, och om det visar sig att en småstat kan slå tillbaka en stormakts anfall då ökar också vår säkerhet. Vare sig man tycker om det eller inte så har grunden för den breda opinionen för Vietnams folk varit den i denna värld naturliga oron för vår egen framtid som oavhängig stat.

Paktfriheten

Många länder i Europa har haft motsvarande möjligheter utan att opinionen för Vietnams folk kunnat bli politiskt effektiv. Till en del har detta berott på att dessa länder varit inlemmade i paktsystem som inte lämnat verkligt rum för en sådan opinion. I vissa länder har opinionen inte kunnat bildas därför att varje sådan opinion skulle betraktas som kommunistisk i en starkt antikommunistisk atmosfär. Så var läget i till exempel Västtyskland. I andra länder har den inte kunnat bildas därför att det existerande officiella kommunistpartiet varit starkt nog att hålla undan alla solidaritetsrörelser det inte kunnat kontrollera. Så var läget till exempel i Frankrike.

Men i Sverige var vi inte anknutna till någon pakt; i Sverige var antikommunismen inte särskilt virulent och i Sverige var det officiella kommunistpartiet alltför svagt och splittrat för att kunna vare sig behärska eller slå sönder solidaritetsrörelsen.

Därför kunde FNL-grupperna fungera som katalyserande element kring vilka opinionen så småningom utkristalliserades. Men även när de var som störst hade FNL-grupperna inte mer än något tusental aktivister. Dock, det var på grund av deras hängivna arbete som det blev möjligt – eller nödvändigt om man tolkar det så – för regeringen att utforma sin nya politik gentemot Demokratiska Republiken Vietnam och Vietnams kämpande folk.

Av vad jag läser i tidskrifter från Vietnam är jag inte säker på att utrikesdepartementet i Hanoi är helt på det klara med hur den svenska opinionen och därmed den svenska regeringspolitiken bestämts. Men det spelar ingen större roll. Dels därför att alla utrikesdepartement jag känner till brukar vara dåligt informerade och dels därför att uppfattningen på Hanois utrikesdepartement om läget i Sverige inte spelar någon roll för läget i Sverige. Opinionen i Sverige stöder det vietnamesiska folkets kamp av skäl som ytterst är förknippade med Sveriges nationella existens.

Supermaktsspelet

Av debatten i *Aftonbladet* och *Ny Dag* kan det verka som om några politiskt aktiva inom SAF och vpk nu menar att personer som är klart fientliga mot Sovjetunionens nuvarande politik icke har rätt att stödja Vietnam.

Jag vet inte hur detta påverkar de aktiva FNL-arna. Det är möjligt att något hundratal kan vinnas för en mer prosovjetisk politik. Däremot vet jag mycket väl vad effekten av denna kampanj kommer att bli om den vinner spridning.

Om det blev en allmän uppfattning i landet att kampen i Vietnam egentligen bara var ett led i det stora spelet mellan Förenta staterna och Sovjetunionen, då skulle hela den svenska Vietnamopinionen falla samman som ett korthus och det skulle inte dröja länge förrän den svenska regeringens Vietnampolitik förvandlades till en alltmer likgiltig välvillighet vars realiteter sköttes av Exportföreningen. Detta oavsett regeringsmedlemmarnas privata önskemål. Ty det vore omöjligt att föra en solidaritetspolitik som inte byggdes under av opinionen.

Detta låter inte trevligt. Men det är så. Ty såväl Sovjetunionen som Förenta staterna upplevs – med rätta – som ständiga, mer eller mindre akuta hot mot vårt nationella oberoende. I frågor som betraktas som stridsfrågor blott dem emellan är det omöjligt att bilda en svensk folkopinion. Inte ens mitt under det kalla kriget när alla propagandaresurser stod till Förenta staternas förfogande gick proamerikanismen på djupet. Vietnams propagandamöjligheten är mycket små. Skulle opinionen övertygas om att det vore omöjligt att på en gång bekämpa Sovjetunionens angrepp i Europa och Förenta staternas angrepp i Asien och skulle kravet ställas att vi finge acceptera ockupationen av Tjeckoslovakien för Vietnam skull, då skulle Vietnam på några veckor glömmas bort.

Detta låter rätt. Det är meningen. Jag tror inte att de som drive diskussionen i *Aftonbladet* och *Ny Dag* har det bittersta begrepp om svenska politiska realiteter. I allmänhet gör detta ingenting: men i detta fall kan det stå Vietnam dyrt.

Det är fortfarande så att vi måste visa solidaritet med Vietnam för vår egen säkerhets skull.

Stöd FNL! pg 400 499-0.

Jan Myrdal

Aftonbladet 9 augusti 1974

Karl Vennberg: Korvspadet klarnar

KORVSPADET blir allt klarare. Nu har Jan Myrdal framträtt i DN:s hörna och satsat sin auktoritet på att de som driver diskussionen i *Aftonbladets* och *Ny Dags* vietnamdebatt inte har "det bittersta begrepp om svenska politiska realiteter".

Där fick Sara Lidman så hon teg. Det är nämligen för vår egen säkerhets skull som vi stöder Vietnam. Och inga är medvetnare om vad vår nationella säkerhet kräver än de som tycker att Tjeckoslovakien är minst lika viktigt som Vietnam.

NATURLIGTVIS är Tjeckoslovakien viktigt. Liksom Ungern och Baltikum som Jan Myrdal har gjort en lamare insats för, liksom Tibet som han inte har gjort någonting alls för. Liksom Chile som man undrar om han låter bli att nämna därför att Peking var bland de första i världen att erkänna militärjuntan.

Här gäller det att hålla de antisovjetiska strålkastarna tända och välputsade. Den svenska opinionen invaggar sig ju så gärna i falsk trygghet i relation till Sovjet. Vem minns inte hur lugnt och enstämmigt vi en gång ursäktade vad som skedde i Budapest och Prag.

DÄREMOT misstror vi av någon anledning USA. Under det kalla krigets 50-tal hände det väl att en och annan tyckte att hela svenska pressen var en amerikansk propagandabyrå och att Sveriges Radio var denna propagandabyrås megafon ut mot den mera lättrogna allmänheten.

Det verkade sätta sina spår i opinionen. Men nu får vi veta bättre: "Inte ens mitt under det kalla kriget när alla propagandaresurser stod till Förenta staterna, förfogande gick proamerikanismen på djupet".

Vi var med andra ord redan på den tiden goda kineser som genomskådade supermakternas imperialism var den än uppenbarade sig (utom i Tibet). Det är denna politiska skarp- och långsynthet som i dag tvingar FNL-grupperna att i första hand befria Tjeckoslovakien och befästa Nordkalotten för att sedan med desto större effektivitet kunna undsätta Vietnam.

UTRIKESDEPARTEMENTET i Hanoi ser, enligt vad också Jan Myrdal tror sig veta, annorlunda på saken. Men det är ingenting att fästa sig vid. Alla utrikesdepartement är dåligt underrättade. Kanske har rentav Sara Lidman varit där och vilselett.

Däremot kan Hanoi inte undgå att känna sig informerat när Jan Myrdals artikel väl har hunnit dit. Vi stöder nämligen FNL, det upprepar Jan Myrdal och på den punkten är korvspadet så maximalt klart att vi kan spegla våra förvånade ögon i det, vi stöder FNL av idel omtanke om Sveriges nationella existens.

DETTA är slutsumman, den ynkliga och snöpliga slutsumman, av den hängivnaste, stoltaste och skönaste folkrörelse som någonsin har vänt på en politisk opinion i detta land.

Aftonbladet 13 augusti 1974

Torbjörn Tännsjö svarar Jan Myrdal (*DN* den 8/8):

Torbjörn Tännsjö: Var det Sveriges existens det gällde?

Jan Myrdal ger en svekfull och lögnaktig bild av den svenska vietnamopinionen, påpekar TORBJÖRN TÄNNSJÖ i detta svar på Jan Myrdals Inlägg. I *DN* den 8/8. Karl Vennberg har tidigare kommenterat Myrdals artikel (*Aftonbladet* den. 9/8),

NÄR Sovjetunionen invaderade Ungern 1956 var det ett utslag av proletär internationalism. Samma stats invasion i Tjeckoslovakien 1968 är socialimperialism. Dagens sovjetiska vardag kännetecknas av förtryck mot arbetarklassen. Under Stalins tid blomstrade den proletära demokratin. Sovjetunionens bristande stöd till Kambodjas befrielsefront och till de palestinska befrielseörelserna är socialimperialism. Kinas applåder av masslakt på vänstersympatisörer i Sudan, vägran att ge asyl på sin ambassad för flyktingar i Chile, stöd till splittringen av kampen i Angola osv är antiimperialism. Nixons mottagande i Peking är ett led i en skicklig diplomatisk offensiv till den tredje världens försvar. Nixons mottagande i Moskva är uttryck för att superstaterna gjort upp över huvudet på tredje världens folk.

Stalins Sovjet glorifieras

OVANSTÅENDE är fragment ur skp:s politik. En hastig blick på dessa punkter visar att det skulle vara en katastrof om FNL-grupperna gjorde denna politik, eller delar av den, till sin. Det är emellertid något ledningen i FNL-grupperna ivrar för. Särskilt är det hetsen mot dagens Sovjet och den samtidiga glorifieringen av Stalins Sovjet och Maos Kina, man söker ta upp.

Detta har mött en våg av protester såväl inom FNL-grupperna som bland sympatisörerna. Det har varit lätt att påvisa hur en sådan politik skulle ställa FNL-grupperna i motsatsställning till vietnameserna. Var och en har kunnat se att en sådan politik skulle isolera FNL-grupperna från alla utom rena skp-sympatisörer i Sverige.

Än är kampen om FNL-gruppernas framtid inte avgjord, men mycket talar redan nu för att den kommande kongressen kommer att underkänna ledningens försök att bilda en "front mot superstaterna" av organisationen.

SAKLIGT sett är argumenten mot omdaning av FNL-grupperna så starka att de som stöder ledningens ansträngningar inte vågar tala öppet om sina avsikter. Jan Myrdal utgör ett typiskt åskådningsexempel när han tar upp den här frågan i *Dagens Nyheter* den 8 augusti 1974.

Insikten om det sjuka i hans sak får Myrdal att polemisera uteslutande mot egna hjärnspöken. Utan större svårighet vederlägger han sålunda åsikten att det skulle splittra FNL-grupperna om dessa skulle ta ställning för ockupationen av Tjeckoslovakien (som om någon föreslagit detta)! Han anför också för säkerhets skull argument mot åsikten att personer fientliga till Sovjet inte skulle ha rätt att stödja Vietnam! Inte ett ord om de argument som framförts i debatten ovan.

Kärna av aktivister

Hur sjuk måste inte den sak vara som kräver så dålig demagogi! Hade detta varit hela innehållet i Myrdals artikel hade den bort förbigås med generad tystnad. Men artikeln förtjänar en närmare granskning. Tydligare än vanligt exemplifierar den nämligen en otäck tendens inom den av skp dominerade "progressiva rörelsen" i Sverige: ett totalt avkall på alla internationalistiska ambitioner.

MÅNGA har nog tidigare haft ungefär följande bild av den svenska vietnamopinionen. Där finns en kärna av hängivna aktivister. Dessa ser den vietnamesiska revolutionen som ett löfte om ett bättre samhälle. De beundrar vietnamesernas mod, stöder dem därför att deras kamp ytterst också är deras egen.

Det är det sociala och politiska innehållet i den revolutionära befrielsekampen som är deras främsta inspiration.

Så finns där också en periferi. Personer som kommit att skänka pengar på grund av sympati med dem som utstår svåra lidanden och på grund av beundran för det moraliska modet och den raka hållningen hos de indokinesiska befrielsekämparna.

JAN MYRDAL vill vända upp och ned på vår bild. När han förklarar uppkomsten av den svenska vietnamopinionen har han inte ett ord att säga om den sociala innebörden av kampen. Opinionen ses inte för ett ögonblick som resultatet av internationell solidaritet.

Nej, det är Sverige solidariteten har gällt. Vietnam har fått stöd främst av dem i Sverige som identifierar sig med den svenska nationen, ja t o m med den svenska staten. Det är de svenska försvarsvännerna som varit ryggraden i vietnamopinionen. De som misstänkt att det svenska försvaret är otillräckligt för att motstå "supermakternas" anslag, har sett vietnamesernas kamp som löftesrik. Den bild Jan Myrdal målar upp är absurd. Har Jan Myrdal aldrig talat med medlemmarna av en arbetarkommun, socialdemokratisk eller kommunistisk, har han aldrig träffat radikala svenska studenter. Jan Myrdals bild av opinionen är en förolämpning mot den svenska vietnamopinionen, mot den svenska arbetarklassen, mot de svenska FNL-grupperna.

Det viktigaste med Jan Myrdals bild av vietnamopinionen är emellertid inte att den är svekfull och lögnaktig. Det viktigaste är att av en sådan förvanskad verklighetsuppfattning måste födas nya förvanskningar: teorin om "de politiska realiteter" den svenska vietnamrörelsen bör underordna sig. Vilka är då dessa "realiteter"? Jo.

EN OPINION grundad på tanken om Sveriges "nationella existens" måste undanhållas insikten om den revolutionära innebörden i vietnamesernas befrielsekrig för att inte "falla samman som ett korthus".

Det blir snudd på förräderi att påpeka den sociala innebörden av omvandlingen i Vietnam. Det blir förräderi att studera vietnamesernas exempel som ett exempel för utvecklingen av en mer mänsklig socialism här i Sverige än den byråkratiskt deformerade i Sovjet (och även i Kina).

Det blir förödande för Vietnamopinionen om det blir bekant att ett studium av den indokinesiska revolutionen kan leda fram till tanken att Sveriges arbetarklass och den svenska staten har intressen som går vitt isär därför att också den svenska staten, liksom den amerikanska, är imperialistisk. Farligast av allt blir påpekandet att blocket av arbetarstater i världen (Sovjet, Kina osv) stärks av den indokinesiska revolutionen medan USA-imperialismen i motsvarande grad försvagas.

Bedrövligt

Jan Myrdals tänkande exemplifierar en tendens inom. FNL-grupperna. Det vore emellertid för bedrövligt om detta skulle bli slutet på en av 60-talets och det tidiga 70-talets viktigaste politiska rörelser i Sverige.

VÄNNER till Vietnams folk, ta kamp för ett återupprättande av FNL-grupperna som militant solidaritetsrörelse för den indokinesiska revolutionen! Försvara den svenska vänsterns internationalistiska traditioner!

Internationalen: Jan Myrdal tar skamgrepp på sanningen

Den 8 augusti vältrade sig Jan Myrdal in i debatten om linjen i Indokinaarbetet genom ett inlägg i *Dagens Nyheter*. Oraklet hade två nyheter att komma med och med dem som ammunition skyndade han till DFFG-ledningens undsättning.

Myrdals ena bidrag till debatten gällde ett försök att bestämma den hittillsvarande debatten:

”Av debatten i *Aftonbladet* och *Ny Dag* kan det verka som om några politiskt aktiva inom SAP och VPK nu menar att personer som är klart fientliga mot Sovjetunionens nuvarande politik icke har rätt att stödja Vietnam. Jag vet inte hur detta påverkar de aktiva FNL-arna. Det är möjligt att något hundratal kan vinnas för en mer prosovjetisk politik”.

Detta låter inte trevligt. Men är det så? Nej det är inte så och det är dumt sagt av Myrdal.

Myrdal får det att låta som om några SAP- och VPK-medlemmar föresatt sig att rensa ut sovjetkritiker ur Indokinarörelsen. Förvisso är det inte bara SAP-are och VPK-are som reagerat utan också – och framför allt – ett stort antal partipolitiskt oorganiserade Indokina-aktivister. Och orsaken till debatten är knappast att de velat utplåna SKPs åsikter från DFFG, utan snarare att DFFG-ledningen föreslår en inriktning som utestänger alla andra ståndpunkter än SKP:s från DFFG när den övergår i en framtida front mot supermakterna.

Myrdal utgår från att alla DFFG-ledningens kritiker är för den nuvarande sovjetiska politiken. Också detta är ett skämt argument. Myrdal läser dåligt innantill. Han borde gå till källorna.

Naturligtvis har VPK-are – som gruppen kring *Norrskensflamman* – utnyttjat det utrymme SKP:s reaktionära Sovjetkritik gett dem – och det inte utan en viss framgång. Det är en beklaglig följd av DFFG-ledningens initiativ att Moskvabyråkratins inhemska stöttepelare nu kan skaffa sig en större plattform för sin propaganda – därför att en del Indokina-aktivister och socialister uppfattar deras linje som mindre sjuk än DFFG-ledningens.

Det enda sättet att hindra denna utveckling är att motarbeta SKP:s och DFFG-ledningens linje – deras försök att likvidera DFFG:s sista positiva drag, propagera en alternativ plattform till deras i Indokinaarbetet och samtidigt ge en hållbar marxistisk förklaring till byråkratiseringen i Sovjetunionen och dess effekter.

Myrdal har en annan nytolkning att bidra med till debatten: den gäller den allmänna Vietnamopinionen i Sverige som enligt honom....

”stöder det vietnamesiska folkets kamp av skäl som ytterst är förknippade med Sveriges nationella existens”.

Det är nog knappast den bild som den allmänna Vietnamopinionen har av sig själv. Myrdal minns fel. Vems intressen tjänar det? Inte är det ”det arbetande folkets”...

Myrdal lyckas inte bara förtränga det sociala innehållet i den indokinesiska revolutionen – som för honom uteslutande blir en nationalistisk historia, utan också det klassmässiga i DFFG:s propaganda under dess första period, och dessutom ”glömmer” han sina egna skrivelser. Allt detta dränks nu av Myrdal i en eländig nationalchauvinistisk soppa.

Kanske kan det finnas anledning att påminna Myrdal om vad han själv skrev för mycket, mycket länge sedan – för 5 år sedan:

”Vi...har ibland fallit offer för den fosterländska gemenskapen – då har det gått oss illa”.

Det var kloka ord, formulerade i polemik mot en militär fosterlandsvän. De orden står sig även idag som inskription på Jan Myrdals politiska gravsten.

Vietnambulletinen: Brev från Sara Lidman

"Ert mod, er solidaritet"

FNL:are – det är en stolt beteckning, och hittills har dem inte varit förmäten. De som i årtal stått på svenska torg, sålt bullar, samlat pengar till FNL och med oändligt tålamod förklarar Vietnams sak – dessa svenskar skulle med all sannolikhet ha tillhört det verkliga FNL i Syd-Vietnam om de varit födda där.

Personligen har jag lärt mig en massa saker av FNL:are, som oftast varit yngre än jag, och jag har känt en tillgivenhet, ja beundran för många enskilda kamrater och för rörelsen i dess helhet, som jag kanske oftare skulle ha givit uttryck för. Men när jag någon gång sagt det har jag känt mig beskäftig eller fått en tillrättavisning: hur kan man över huvud taget "beundra" vad någon gör i Sverige om man har en aning om vad dom får utstå som tillhör det verkliga FNL – Syd-Vietnams Nationella Befrielsefront...

När jag sent omsider gått emot DFFG:s nuvarande ledning är det emedan den frångått sin ursprungliga, övergripande målsättning: "Med FNL för Vietnams folk".

Man hävdar nu att DFFG är en antiimperialistisk rörelse i största allmänhet. Man hävdar att Sovjet inte längre är en socialistisk stat, att det tvärtom är kapitalistiskt och redan uppnått kapitalismens högsta stadium – imperialismen – och följaktligen är en lika stor fara för folken som USA.

Bevisningen för dessa oerhörda slutsatser är torftig. Den skiljer sig radikalt från vietnamesernas analys. Och den är bara en hårsman från den linje som Svenska Dagbladet, Vecko-journalen och en stor del av landsortspressen drivit: "Må vara att Amerikas engagemang i Indokina är olyckligt och har drag som vi ogillar. Man kan ändå inte blunda för att Sovjet på lång sikt utgör en oändligt större fara för oss och alla folk – inklusive det vietnamesiska. Tänk bara på Tjeckoslovakien!" Alla FNL:are har stött på den jargongen år efter år!

Det lidande och den skymf som USA vållat Vietnam är ett omätligt ont.

Alla samtida stater som åsett detta utan att hejda USA har ådragit sig skuld. Holland, England, Frankrike, Väst-Tyskland, Schweiz, Island, Japan – vilken bottenlös feighet!

Och Sovjet och Kina – såna satans egoister där de håller på med sitt inbördes käbbel om vem som är mest leninistisk – samtidigt som de tävlar om att förbättra sina relationer med USA. Hur mycket har inte vietnameserna fått lida för Sovjets och Kinas snålhet!

Och likväl: trots Europas helhjärtade stöd till USA och trots Sovjets/Kinas halvhjärtade stöd till Vietnam så kvarstår faktum: USA är det land som överfallit Vietnam och den största försvarshjälpen till Vietnam har kommit från de socialistiska länderna, särskilt Sovjet.

Med hänsyn till den oerhörda skada som USA vållat Vietnam, med hänsyn till att den slutliga segern inte är säkrad, med hänsyn till USA:s fantastiska lömskhet och resurser – så måste en solidaritetsrörelse som DFFG i Sverige ställa sig andra uppgifter än att föra ut endera sidans propaganda i motsättningen Kina-Sovjet.

Studiebrev borde handla om Huvudfiendens gärningar och planer – dvs USA:s förhållande till Indokina – samt en lyhörd redovisning av vad vietnameserna behöver av sina vänner i motståndets andra fas. Sven Ekbergs artiklar i Kommentrar med tillhörande litteraturlista – se där något som skulle ge FNL:are värdefulla kunskaper för kampen på gator och torg i Svedala.

Jag skall också försöka bättra mig och göra effektivare artiklar från Vietnam. Jag medger att resultatet av min andra resa (1972) till Vietnam blev magert. Det berodde på att jag på så nära håll såg några bombanfall att "marken rycktes undan" att det tog lång tid för mig att "återfå fotfästet" – och att många ord som jag tidigare kunnat skriva med lätthet blev svåra, nästan

omöjliga att få fast på papperet. Vi bör inte i *någon* bemärkelse tillåta oss uttryck som: ”det-är-så-svårt-att-jobba-för-Vietnam-nu-när-det-inte-bombas. . .”

Men det är också den erfarenheten som gör att jag finner DFFG:s ”studiebrev” så lättvindiga. Och förlåt att jag säger det: det har en pretentiös, nästan skrytsam ton.

Vårt närmaste konkreta mål måste vara att skapa en sådan opinion för ett erkännande av PRR att regeringen, trots sin nuvarande svaghet, kan erkänna PRR. I detta Sverige som dag efter dag hela året är utsatt för antivietnamesisk propaganda av skribenter som Rune Moberg, Leif Carlsson, Margareta Sjögren, Hemming Sten, Stig Ahlgren, Anders Björk m.fl. här räcker det inte att kasta glåpord på regeringen för dess uppskov med erkännandet. Det räcker inte med ett par slagord –även om sådana är nödvändiga. Det måste också till en folkrättslig analys, en finfibrig argumentation som håller ned i minsta detalj – och som vi kan börja bearbeta opinionen med.

Verkar det för svårt (att få Sverige att erkänna PRR)? Verkar det för obetydligt som mål? Men är vi för små (eller för stora) för den uppgiften då tror jag inte heller att vi kan ha de rätta måtten att gå direkt på ”den tredje världens befrielse”.

Kamrater, om Vietnam känns längre bort nu än när vi cyklade med arbetarna i Haiphong en disig morgon i Carstens underbara sång – låt oss då och då återvända till Ho Chi Minhs texter, de kan åter ge oss markkänning med Vietnam. Låt oss lyssna till Vietnams representanter i Stockholm – våra kamrater på DRV:s ambassad och PRR:s informationsbyrå. Och låt oss uppliva svenska kamraters inlevelse i Vietnam som den kommer till uttryck i fjolårets 1-maj-bok FÖR VIETNAM. Var det fel att den sändes i översättning till Vietnam? Dess löften att vi inte skulle ge oss förrän hela Vietnam slutgiltigt befriats?

Med FNL för Vietnams folk! er tillgivna Sara

Vietnambulletinen 74 08 10 nr 5
(MC)

Vietnambulletinen: Vietnam, världen och vi

Kära Sara!

De Förenade FNL-gruppernas inre studier har diskuterats i *Aftonbladet*. Det var du, Sara, som satte igång den debatten, och det gjorde du av uppriktig omsorg om våra medmänniskor och kamrater i Vietnam, som nu liksom förr, behöver vårt stöd.

Det blev en debatt om DFFGs rätt att studera DFFGs framtid. En debatt i en ordningsfråga har förts, och det hade varit till större nytta för Indokina och alla oss antiimperialister om diskussionen i stället gällt vad det är frågan om: hur ser världen ut idag? De senaste åren har mycket i världen hastigt förändrats. Det har vi kunnat iaktta, och nu undersöker vi vad det betyder. Vilka är framtidsutsikterna för Indokinas folk? Vilka är drivkrafterna i utvecklingen i världen? Vi har alltid i FNL-grupperna försökt att hålla oss väl insatta om världens gång, vad imperialisterna gör i Sydamerika, i Afrika osv. Vi har iakttagit USAs metoder. Inte alltid har de varit så tydliga och öppet grymma som i Indokina. Titta på Mellanöstern. Där har vi USA medlande, fixande och vapenlevererande. Far omkring och lovar till höger och vänster. Med vilken rätt? För vems intressen? Men se, där finns också en annan fixare. Som levererar, drar in, hotar. Och varför skulle vi nu inte studera fixare nr 2? Sovjet? Idag finns bara en makt i världen som i styrka kan mäta sig med USA, och det är Sovjet. Så var det inte för tio år sedan. Något har förändrats, vad? Vad kommer det att betyda?

Enhälligt

Men först finns det åtskilligt att reda ut i ditt brev. Du skriver att DFFGs ledning lämnat FNL-gruppernas ursprungliga målsättning: Med FNL för Vietnams folk. För det första: DFFGs kongress – inte dess styrelse – demokratiskt vald med representanter från landets alla regioner beslöt enhälligt i december 1973 att den kommande kongressperioden skulle ägnas åt studier och utåtriktat arbete, dvs att sälja ”bullar” på gator och torg, samla in pengar, dela ut flygblad. Samma kongress utsåg enhälligt och enligt spelreglerna följande kongressperiods förbundsstyrelse, de som du i *Aftonbladet* säger förråder Vietnam. Styrelsen har efter förmåga försökt tillämpa kongressens beslut. Det finns FNL-are som är kritiska och det finns dom som inte är det om hur styrelsen skött sina uppgifter. Kritiken måste diskuteras, och visar den sig berättigad, ja, då får styrelsen ta konsekvenserna av detta. Hur ska vi annars utforma vår politik om vi inte kritiserar, ändrar, kritiserar och ändrar igen?

Solidaritetsarbetet har på inget sätt ändrat karaktär under denna period, det har inte blivit mindre omfattande. Måste inte det du säger vara fel, när du fortfarande kan se FNL-are på gator och torg i hela Sverige som säljer Vietnambulletinen och annat Indokina-material, som samlar in pengar, diskuterar och lyssnar. Vi har också som förut haft kampanjer av olika slag under denna ”studievår”: 27 januari ettårsdagen av Parisavtalet, Vietnamvecka, 1 maj, 4 juli och nu senast 20 juli 20-årsminnet av Genèvekonferensen.

För det andra: Parollen ”Med FNL för Vietnams folk” är ingen målsättning i sig, den är ett medel. Målsättningen är ”USA ut ur Indokina”, och medlet i vårt arbete för det kravet är att stödja folkets stridande part i Vietnam, FNL.

Du riktar kritik mot våra studiebreven. Det är sant att de inte är fulländade. Men studiematerial är inte ett beslut. Materialet kan inte betraktas som fixt och färdigt, utan vartefter det används och om det visar sig ha brister får det kompletteras.

Du säger att slutsatserna i studiebreven ”skiljer sig radikalt från vietnamesernas analys”. Här väcker du en viktig fråga av principiell natur. Är vietnamesernas analys vår? Vi stöder alla de tre indokinesiska folkens kamp, men Laos, Vietnam och Kambodja har inte samma syn på allting. Hur ska vi då ställa oss? Vi kan lära av våra vietnamesiska vänner: dom har många vänner i världen: Sovjet, Kina, sina indokinesiska grannar, många länder i tredje världen. Det betyder inte att de intar samma ståndpunkt som vart och ett av dessa länder i alla frågor. Det behöver vi inte heller göra. När vi i Sverige ska bestämma arbetsmetoder, när vi ska se på omvärlden ska vi varken låna Kinas eller Sovjets sätt att göra det. Inte heller Kambodjas, Vietnams eller Laos. Vi måste självständigt avgöra vår politiska inriktning och ståndpunkt. Det är en brist i svensk progressiv rörelse att självständigheten är eftersatt.

Demagogi

Du säger att en kritisk inställning mot Sovjet är ”en hårsman från den linje som Svenska Dagbladet, Veckojournalen och en stor del av landsortspressen drivit”. Det är skäraste demagogi, Sara!

Du vet lika bra som någon annan varför Svenska Dagbladet och andra den västliga kapitalismens väktare angriper Sovjet. Det är det kalla krigets eko och USA-dyrkarna du hör. Vi får nog aldrig njuta av lyxen att välja våra meningsfränder. Det viktiga är att de krav som vi ställer är riktiga, inte vilka som stöder dem. Du kan välja mellan många exempel på fall där krafter långt ut på högerkanten stött ett krav som vi också kunnat stödja.

Svenska Dagbladet och Sovjet är ett udda par på samma sida om barrikaderna när det gäller synen på världens oljetillgångar ”eftersom olja finns på så få ställen får den lov att betraktas som internationell”. Den inställningen går stick i stäv mot tredje världens krav och är därför felaktig vem som än förespråkar den. Sovjets linje är en hårsman från Svenska Dagbladets!

När det gäller din inställning till motsättningen mellan Kina och Sovjet formulerar du dig som ingen vietnames skulle göra. Är det fel? Utan att gå in på om du har rätt eller fel i sak, tycker jag inte att det du gör orätt när du säger detta. Tänk om vi skulle förhålla oss till regeringen i Sverige som våra vietnamesiska vänner. Dom är här som diplomater, och deras arbete är av yttersta vikt. Men vi är inte diplomater. Vi är vanliga svenska människor som ställer krav på vår regering av solidaritet med Vietnam. I det arbetet måste vi själv avgöra politisk linje och arbetsmetoder.

Löften

Alla FNL-are är helt eniga med dig om att vi ska stödja Vietnam, Laos och Kambodja till dess slutlig seger uppnått. Vi ska kämpa för Parisavtalet och för ett erkännande av PRR och GRUNK. FNL-arna ska fortsätta sina studier till nästa kongress som beslutat. Vi har alltid studerat noga hur och varför vi bör arbeta. Vi fortsätter inte av tom tradition, utan för att studier och kunnighet är förutsättningen för en riktig och slagkraftig politik.

Låt oss sluta diskussionen c rätt att studera och i stället diskutera sakfrågorna: Vietnam, Laos och Kambodja är små, fattiga länder, s k u-länder. De har många broderländer i världen som börjat formera sig. Vietnam, Laos och Kambodja har fått kämpa och gör det alltjämt mot USA. USA-imperialismen finns på de flesta ställen på jordklotet. Vad gör dom, hur ska vi bekämpa dom? Finns det andra fiender till världens folk? Vilka och vad kan vi göra? Måste vi inte bekämpa huvudfienden till folkens rätt till nationellt självbestämmande?

Att studera är ena sidan av att bekämpa fienden. Vi måste förutsättningslöst studera världens förändringar, vi lever i en komplicerad värld. Det är inte lätt att se vem som är vän och fiende. Vi måste lära känna vår verklighet. Men det hindrar inte att vi samtidigt fortsätter vårt solidaritetsarbete med Indokinas folk. Vi ska inte svika de löften vi gett.

MC / VB-red

Clarté nr 6/74
Simon Smed

Clarté: Den antiimperialistiska rörelsen

Under sommaren har det förts en märklig debatt – främst i Aftonbladet, men också i några andra tidningar. Debatten har gällt de studier som just nu pågår i De Förenade FNL-grupperna. Utan att något av det material som DFFG studerar presenterats anklagas DFFG med utgångspunkt från detta material för förräderi mot Vietnams folk.

- Den välkända vännen till Vietnams folk, **Sara Lidman**, inledde anklagelserna mot DFFG genom att påstå att DFFGs ledning skulle vara beredd att satsa mera på att bekämpa Sovjet än på att fortsätta arbetet för Indokina. Hon jämförde DFFGs politik med Svenska Dagbladets!
- **Ingvar Carlsson**, bekant socialdemokrat och något mindre känd regeringsmedlem, fortsatte anklagelserna med att förklara att beslut fattat av DFFGs senaste kongress var ”förräderi”. Beslutet skulle ha fattats av en kongress som förts bakom ljuset och som dessutom varit kuppad. Av vem förklarar han inte. Han hade heller inte mod att stå för sina åsikter. Istället lät han **John-Olle Persson**, socialdemokratiskt finansborgarråd i Stockholm och grundligt inaktiv i Svenska Kommittén för Vietnam, underteckna artikeln.
- **Ny Dag** vevar, med VPK-ledningens goda minne, samma vals. Om och om igen, nummer efter nummer. DFFGs ledning tänker svika Vietnams folk! DFFGs ledning är förrädare!

Tydliggen utgående från den kända satsen: ”Upprepar man en lögn tillräckligt många gånger tror folk på den”.

- Temat följs upp av **Göte Kildén**, trotskist och ansvarig utgivare av ett blad som kallas Internationalen. Han lyckades med bedriften att anklaga medlemmarna i DFFG för att vara förrädare mot den indokinesiska revolutionen.

Vilka är nu fakta?

För det första bedriver DFFG en studiekampanj för att komma fram till en enad och riktig syn på världsläget efter Parisavtalet. Denna studiekampanj startades efter ett enhälligt beslut på kongressen i december 1973. Kongressen angav detta som DFFGs viktigaste interna uppgift. Samtidigt slog kongressen fast att det utåtriktade arbetet skulle fortsätta som förut fram till dess att de indokinesiska folken slutligen befäst den seger som kom till uttryck i Parisavtalet.

DFFG har under våren och sommaren framgångsrikt avslutat kampanjen för att uppnå summan 9 miljoner kr till PRR (trots att VPK startat en ”egen” insamling för Vietnam). DFFG har genomfört en framgångsrik Vietnamvecka (trots ett kvartshjärtat deltagande från dem som nu gästas om DFFGs förräderi mot Vietnams folk). DFFG var drivande i de manifestationer som hölls 4e juli mot USA-imperialismen. Om detta tigs det grundligt i Aftonbladet. Ett flertal kamrater som försökt att påpeka fakta har refuserats av Aftonbladet.

För att kunna genomföra studierna har DFFG under våren framställt ett studiematerial. Det består av 6 studiebrev, varav ett behandlar Sovjet. (Med utgångspunkt från den syn som DFFG slog fast på kongressen 1969. Och som har konfirmerats av efterföljande kongresser.

En märklig allians sammangaddar sig nu mot den del av Vietnamrörelsen som hela tiden stått i dess spets, De Förenade FNL-grupperna. Alliansen består av vänsterpartister, socialdemokrater och trotskister i sällskap med en och annan centerpartist. Den blir inte mindre märklig eller mer tilltalande av att de försöker använda sig av den prestige som Sara Lidman har hos många vänner till Vietnams folk.

Som så många gånger tidigare kommer DFFG även denna gång att slå vakt om sin politiska och organisatoriska självständighet. DFFG kommer att själva bestämma sin politik. Den politiska linje som DFFG bestämmer sig för kommer att grundas på hur organisationen på bästa sätt ska kunna bekämpa imperialismen.

Detta har varit DFFGs politik alltifrån vietnamarbetets start i Sverige. När vi beslöt att inrikta den antiimperialistiska kampen i Sverige på att stödja Vietnams folk så gjorde vi detta av bestämda skäl.

Vi visste att imperialismen var alla folks fiende. Den ledande imperialistmakten var USA.

Vi konstaterade genom studier av världsläget att det vietnamesiska folket var det folk som hade kommit längst i sin kamp mot imperialismen. Därför var det ett effektivt sätt att bekämpa imperialismen: att stödja Vietnams folk. Detta kallades inom DFFG för ”brännpunktsteorin”. Brännpunkten i kampen mot imperialismen var motsättningen mellan Vietnams folk och USA-imperialismen.

Denna teori har ofta våldsamt kritiserats av vänsterpartister, socialdemokrater och trotskister och ibland också av en och annan centerpartist.

Idag – när DFFG har ställt sig uppgiften att undersöka om denna teori fortfarande är giltig i den utformning som den gavs 1965 – påstår kritikerna att DFFG förräder Vietnams folk. Förräderiet mot Vietnams folk skulle bestå i att DFFG studerar för att utforma en riktig politik.

Det har också riktats kritik mot det studiematerial som DFFG använder. Kritik är en av de studiemetoder som DFFG använder. Men när FNL-arna träffar på sådana brister springer de inte iväg till Aftonbladet för att starta en ”debatt”. De sätter sig istället lugnt och sansat ner och undersöker hur sakerna verkligen förhåller sig. När de når fram till resultat presenteras detta i den interna debatt som ständigt förs i DFFG. Det var den studiemetoden som ledde fram till den politik som låg till grund för alla de framgångar den svenska vietnamrörelsen har firat.

□ **Sara Lidman**, vad finns det för anledning att bryta med den traditionen just nu? Anser du att vietnamrörelsen står starkare idag än den gjorde före din första artikel i Aftonbladet?

□ **John-Olle Persson**, efter ”din” artikel i Aftonbladet inbjöd DFFG Svenska Kommittén för Vietnam till samarbete runt konkreta frågor om stödet åt Vietnams folk. DFFG antog alltså din utmaning. Vi väntar nu med spänning på ert svar.

□ **Ny Dag**, en gång kommer ni att tvingas till debatt i sakfrågorna. Vore det inte för enheten i stödet till Vietnams folk bäst att ta den debatten nu, istället för att fantisera ihop anklagelser om ”småborgerlighet” och ”förräderi” riktade mot DFFGs ledning?

Stormklockan (MLK) 4-5 juli 1974 nr 14
(osignerad)

Stormklockan: Vem har egentligen intresse av att undertrycka diskussionen om Sovjet?

Sara Lidman angriper i *Aftonbladet* den 23 juni den debatt som pågår om Sovjets roll i världspolitiken bland annat inom de förenade FNL-grupperna (DFFG). Sara Lidman skriver om denna debatt: ”Hur välkommet för Svenska Dagbladet och USA! Vilket förräderi mot Vietnams folk.”

Skulle således diskussionen om sovjetledarnas utrikespolitik vara ett förräderi mot Vietnams folk. Sara tycks mena detta.

Sara Lidmans artikel öppnar också dörren för ledarartiklar i *Norrskensflamman* och *Ny Dag* 26 och 28 juni. Samtidigt som dessa ledarartiklar gömmer sig bakom Sara Lidman går de till rasande angrepp på ”DFFG-ledningens urartning”, ”mullvadsarbete för att dra in FNL-ungdomen i anti-sovjetisk verksamhet”, ”antisovjetismens svenska kolonner”, ”strävan till enhet med allsköns borgerliga element” och så vidare.

Ny Dag och *Norrskensflamman* försöker genom dessa brösttoner förhindra att det diskuteras vilken den sanna karaktären av sovjetledarnas politik är. Vår uppfattning är att diskussionen som nu kommit igång är mycket bra. Vem har egentligen intresse att undertrycka den?

Sara Lidman manar oss: ”Att vaka över och beivra USA:s brott mot Parisavtalet. Att arbeta för svenska regeringens erkännande av PRR. Att arbeta för ökat återuppbyggnadsstöd till DRV och PRR.”

I detta är vi helt eniga med Sara Lidman. Det är mycket viktiga uppgifter som vi inte får släppa taget om, huvuduppgifter i solidaritetsarbetet med Vietnam. Att upprätthålla och utveckla solidaritetsarbetet står inte i motsättning till en diskussion om Sovjet

I denna diskussion har alla ståndpunkter rätt att komma till tals. Vi bör ha förtroende för att en demokratisk diskussion kan resultera i både en saklig och korrekt uppfattning om Sovjets roll och en riktig linje i solidaritetsarbetet med Indokinas folk.

Sara Lidman skriver samtidigt: "Sovjet må ha begått misstag och förbrytelser. Men det enda land som gjort det möjligt för Vietnams folk att skjuta ner USAs B 52:or är Sovjet." Således menar hon, är det fel att ta upp diskussion om Sovjet, ja inte mindre än "ett förräderi mot Vietnams folk". Just detta biter sig *Norrskensflamman* och *Ny Dag* fast vid.

Ska vi förlita oss på Nixon och Bresjnev?

Dessa tidningar vill inte ha någon diskussion om det som Sara Lidman kallar "misstag och förbrytelser". De önskar fastslå att Sovjets agerande varit avgörande för det vietnamesiska folkets segrar. De menar oss att sätta vår tillit till sovjetledarna.

Men är det inte en grundläggande lärdom från den kamp som folken i Vietnam, Kambodja och Laos fört, att ett litet folk kan besegra en supermakt, om det strider för en rättvis sak och litar till egna krafter? Det är vår uppfattning. Indokinas öde avgörs av de indokinesiska folken.

Att förlita sig på Bresjnevs vapensändningar eller Nixons och Kissingers fredslöften är helt felaktigt.

När vi diskuterar sovjetledarnas politik säger Sara: "Hur välkommet för Svenska Dagbladet och USA". Är det? Vi menar att alla imperialistiska och reaktionära krafter alltid försökt undertrycka sanningen att det är folken i alla länder som gör historien. Är det "välkommet för USA" att folk i hela världen får klarhet om sovjetledarnas politik? Är det inte ett faktum att Nixon och Bresjnev är överens om att "världens öde avgörs av Sovjets och USA:s ledare"?

En huvudfråga i dagens värld är just om vi skall förlita oss på Sovjetledarnas politik och löften och på deras avtal med den andra supermakten. Blir det fred om vi litar på Bresjnev och Nixon? Nej, tvärtom! Det är då freden går förlorad. Att klargöra detta är varken välkommet hos Nixon eller Bresjnev. Tvärtom försöker de att undertrycka en sådan diskussion.

Diskussionerna om Sovjet får inte undertryckas

En huvudfråga i Sverige idag är att vi bestämt motsätter oss att diskussionen om Sovjet och sovjetledarnas politik undertrycks. Sara Lidman uppmanar oss att låta olika borgerliga krafter "slåss om vem som hatar Sovjet mest". Hon menar oss att inte hålla demonstrationer mot Sovjet. Men frågan gäller inte alls vem som hatar Sovjet mest. Den gäller vem som hatar sanningen om Sovjet av idag mest. Folk i Sverige liksom på andra håll vill gärna ha klarhet i denna fråga. Några är emellertid mycket rädda för en sådan diskussion. *Ny Dag* varnar i sin ledare för att det är liktydigt med "politiskt självmord" om någon dristar sig till att anse Sovjet för en supermakt.

Norrskensflamman varnar för att störa "goda grannrelationer med Sovjetunionen". Är inte det ett öppet erkännande och ett fördolt hot att vår granne på andra sidan Östersjön känner sig "störd" av att vi diskuterar till exempel innebörden av Sovjets ockupation av Tjeckoslovakien eller innebörden av Sovjets ständigt upptrappade militära truppkoncentration i Östra Europa?

Norrskensflamman säger att tiden nu har kommit för att "på allvar ta upp kampen mot DFFG-ledningens urartning", varmed avses att diskussionen inom DFFG också behandlar sovjetledarnas politik. *Norrskensflamman* vill också ha räfst- och rättarting inom VPK: "Och bör man inte också i sammanhanget också på allvar ta itu med den antisovjetism som så länge fått florera även inom VPK?"

Såväl *Ny Dag* som framförallt *Norrskensflamman* önskar sig att diskussionen om Sovjet inte fanns. De mot Sovjetunionen kritiska rösterna vill man skrämman till tystnad eller rensa ut, att döma av de ovan citerade ledarartiklarna. Diskussionen innehåller en "ömtålig fråga", som man vill begrava, nämligen frågan om Sovjetledarna representerar en borgerlig klass eller en socialistisk politik och arbetarklassen.

Denna fråga ställdes konkret på sin spets i augusti 1968 när Sovjetiska trupper tågade in i Prag och ockupationen av Tjeckoslovakien verkställdes. Det svenska folket tog mycket klart avstånd från ockupationen. Genom att ockupationen skedde några veckor före riksdagsvalet 1968 tvingades VPK av folkopinionen till att starkt ta avstånd från ockupationen. Även vårt eget förbund, dåvarande VUF, som då var ungdomsförbund till VPK och hade en opportunistisk ledning tog ställning mot ockupationen. Det var förstås bra. Men i VPK och VUF drogs helt olika slutsatser av ockupationen. I VUF ledde den till att en omfattande politisk diskussion om synen på Sovjetledarna” politik och på Sovjetunionen ägde rum. Polemiken mellan Kinas kommunistiska parti och Sovjet-partiet studerades inom VUF. Krav ställdes på en utvidgad diskussion för att ta ställning. I VPK ledde ockupationen till ”locket på” för att undertrycka diskussionen, VUF fick inget som helst stöd för den diskussion som pågick inom förbundet från VPK:s sida. Inte heller tog VPK upp en saklig kritik mot de ståndpunkter som fördes fram inom VUF.

Diskussionen i VUF ledde så småningom fram till den uppfattningen att Sovjetledarna företrädde en ny storborgerlig härskarklass som förtrycker det sovjetiska folket och att Sovjetunionen är en socialimperialistisk supermakt.

Sovjet har skiftat färg

Detta har än mer bekräftats av utvecklingen i världen efter 1968. MLK har befästs i denna sin ståndpunkt.

Vi grundar den på bland annat följande:

a) Sovjets ekonomi utvecklas allt mer i riktning mot en kapitalistisk profitekonomi med anarki i produktionen. b) Sovjet av idag styrs av en ny härskarklass, som är avskild från folket och lever på dess arbete. c) Sovjetekonomin av idag är en aggressiv imperialistisk makt, en supermakt som söker inflytande i alla hörn på jorden.

När *Norrskensflamman* idag skriver att man måste ”ta itu med antisovjetismen” i VKP så fullföljer man samma politik som ledde till splittringen mellan VPK och VUF/MLK.

Försöken att ”ta itu med antisovjetismen” genom att undertrycka diskussionen om Sovjet har svenska folket alls inget intresse av.

Proletären nr 35, september 1974

Hans Nyström

Proletären: Debatten inom DFFG – Det går inte att tiga om socialimperialismen

Vad händer i DFFG? I bl a *Aftonbladets* spalter har hela sommaren pågått en livlig debatt om den svenska Vietnamrörelsens framtid. Det var författarinnan Sara Lidman som först höjde stridsropet genom att anklaga DFFG för svek mot Vietnams folk. ”Brottet” bestod i att FNL-grupperna har tagit upp studier av världsläget och framförallt Sovjetunionens internationella roll. En kör av instämmanden lät genast höra sig – bl a kunde Sara Lidman glädja sig åt ett socialdemokratiskt finansborgarråd som hyllade hennes ”rakryggade hållning”.

Plötsligt befinner sig DFFG, som mottagit så mycket beröm och uppmuntran från det svenska etablissemang, i blåsväder. För bara ett år sedan prisades DFFG för sin vilja att skjuta åt sidan alla politiska skiljefrågor till förmån för samarbete med socialdemokratin och vänsterpartiet. För bara ett år sedan anklagade DFFG:s ledning alla som bekämpade deras politik för splittrare. Nu är det DFFG som utpekats som splittrare i Vietnamrörelsen.

Det måste vara en ny och skakande upplevelse, åtminstone för de talrika FNL-are som kommit till DFFG under de senare åren.

Men egentligen är det inget nytt. DFFG uppstod en gång i kamp. Under de första åren försökte samma VPK:are och socialdemokrater, som nu upphäver sin stämma, förvandla Vietnamrörelsen till en pacifistisk rörelse för humanitärt bistånd. Då vågade DFFG gå emot strömmen, trots att kampen för en riktig linje förde till konflikt med alla etablerade politiska riktningar. Det är ingen överdrift att påstå att detta var av avgörande betydelse för vietnamopinionens utveckling i Sverige.

Enheten är visserligen viktig. Men än viktigare är kampen för en riktig politik.

Är Sovjet imperialistiskt?

Sedan dess har som bekant en annan anda vunnit överhanden i DFFG. De forna fienderna har blivit vänner. Det var bara två år sedan som DFFG på SKP-arnas initiativ strök ställningstagandet mot Sovjets socialimperialism ur sitt program i ett försök att blidka VPK. Med argument snarlika Sara Lidmans i den nuvarande debatten har DFFG vägrat att ta ställning i varje fråga som inte direkt har med Vietnamkriget att göra. Enigheten har blivit allt, den politiska linjen en underordnad fråga. Desto bättre att denna inställning på åtminstone en punkt håller på att brytas upp!

Är Sovjetunionen ett imperialistiskt land? Och i så fall: måste den antiimperialistiska rörelsen idag ge kampen mot Sovjet lika stor vikt som kampen mot USA? Så står frågorna i debatten.

Sara Lidmans ståndpunkt är enkel. Hon menar att det är ett förräderi mot Vietnam att överhuvudtaget resa frågan:

”Just som Nixon och Kissinger och Rockefeller inget högre önskar än att omvärlden talar om annat än Vietnam – så går DFFG:s ledning in för att tala om annat. / . . .

Hur välkommet för Svenska Dagbladet och USA!

Vilket förräderi mot Vietnams folk!

Sovjet må ha begått misstag och förbrytelser. Men det enda land som gjort det möjligt för Vietnams folk att skjuta ner USAs B 52-or är Sovjet.)

Sara Lidmans känslomässiga engagemang för Vietnam är inte att ta miste på. Det är också ett faktum att det skett en allvarlig nedgång i DFFG:s arbete för Indokina det senaste året. Denna passivitet är farlig. Indokina är fortfarande brännpunkten i kampen mellan de förtryckta folken och imperialismen. USA:s och Saigons brott mot Parisavtalet motiverar på intet sätt att solidaritetsarbetet trappas ner – tvärtom krävs förnyade och intensivare ansträngningar.

Ändå undrar man när man läser sådana utbrott, som också är talrika i VPK:s press: vad är de rädda för? Den antiimperialistiska rörelsen i Sverige kan inte leva och utvecklas utan att den noga analyserar det världspolitiska sammanhang som den arbetar i. Så var det 1965 och så är det idag. Bara den som är rädd för resultatet av sådana studier kan motsätta sig det – bara den som till varje pris vill förhindra att sanningen om Sovjetunionens roll i världen kommer fram.

Det ryska vapenstödet

Men låt oss börja med just den fråga som Sara Lidman själv reser: det ryska vapenstödet till Vietnam. Ingen kan förneka att det sovjetiskbyggda luftvärdet spelade en stor roll i försvaret av Nordvietnam 1972. Men granska de totala siffrorna för Sovjets militära bistånd till Indokina! Under åren 1955-70 uppgick detta inte mer än till en tredjedel av vad Sovjet försåg Egypten, Syrien och Irak med. Det var mindre än vad Indien och Afghanistan fick. Ännu större var skillnaden vad gäller Sovjets ekonomiska bistånd, där Indokina kommer långt ner på listan. Sådana reaktionära regimer i förbund med USA-imperialismen som Iran och Turkiet fick mer än dubbelt så mycket ”bistånd” som Indokina!

Av dessa pengar och vapen har dessutom ingenting gått till befrielse rörelsen i Kambodja. Tvärtom har Sovjet spelat under täcket med den reaktionära Lon Nol-regimen. Först under hösten 1973, under det samlade trycket från den Tredje världens länder på Algerkonferensen, sträckte sig Sovjet så långt som att erkänna befrielse rörelsen som representant för Kambodjas folk.

För sitt politiska anseendes skull kan inte Sovjet underlåta att ge ett visst bistånd till Indokina. Men det är påfallande snålt för att komma från ett rikt och mäktigt land som Sovjet.

Sovjets u-hjälp

Förklaringen är enkel. Indokinas folk är revolutionärer, fast beslutna att tillkämpa sig politisk och ekonomisk frihet från varje utländsk makt. När det gäller Indokina kan inte Sovjet räkna med att få någon utdelning på satsade pengar.

Annorlunda förhåller det sig t ex i Indien. Idag behärskar Sovjet 80 procent av den indiska maskinindustrin, 60 procent av den elektriska industrin, 38 procent av stålindustrin, 35 procent av oljeindustrin och 20 procent av elkraftsproduktionen – allt enligt indiska regeringskällor. I Indien sitter reaktionära borgare vid makten, beredda att sälja sitt land till utländska intressen. Därför intar Indien en tätplats bland de sovjetiska "biståndstagarna".

Mer än 40 länder i Tredje världen är idag skuldsatta till Sovjetunionen och tvingas betala dyra amorteringar och räntor. Dessa erläggs ofta i form av råvaruleveranser till priser som socialimperialisterna själva dikterar. Så använder Sovjet "u-hjälp" och "vapenbistånd" som ett medel för utplundring av Tredje världen, som ett sätt att skaffa sig kontroll över råvarukällorna. Bara till formen skiljer sig detta från de andra imperialiststaternas utsugning av de fattiga folken.

Offensiv krigsmakt

Detta är den ekonomiska sidan av Sovjets imperialism. I dess spår följer den militära. Från att tidigare, under Stalins tid, ha varit uppbyggd med tanke på försvar, utvecklas nu den sovjetiska krigsmakten för offensiva syften. Idag påminner Sovjets militärpolitik i alla avseenden om USA:s.

Stommen är en kärnvapenarsenal som kan störta hela världen i fördärvet. Enorma markstridskrafter har koncentrerats kring Kina och Europa. Men allra mest har Sov under senare år satsat på flottan, vilket exakt vad också USA gör. Ständigt närvarande flottenheter på alla världens hav möjliggör snabba militära insatser mot revolutionära regeringar och är både det billigaste och bästa sättet att hålla bångstyriga bundsförvanter under ett ständigt hot.

Precis som USA försöker också Sovjet "fördela bördan" av sitt världsomspännande militära engagemang. För att återvända till vårt tidigare exempel så tjänar Indien inte bara som flottbas för Sovjets kontroll över Indiska Oceanen, utan för också självt en aggressiv politik i socialimperialismens tjänst – t ex när den indiska armén 1971 styckade Pakistan och skapade vasallstaten Bangla Desh. En liknande roll i USA:s imperium spelar länder som Brasilien och Iran, vilka som ombud för USA bekämpar alla revolutionära krafter i Sydamerika respektive Västasien.

Det går inte att tåga

Man kan inte bortse från dessa fakta om man nyktert vill diskutera den antiimperialistiska rörelsens framtid. Sara Lidman påstår att man döljer USA:s brott mot fredsavtalet i Vietnam om man granskar Sovjets världspolitiska roll i sömmarna. Det tror vi inte är någon fara, i varje fall inte vad på oss ankommer. Men att tåga, eller som VPK förhållandevis Sovjet – det är att låta sig utnyttjas för syften som är den antiimperialistiska rörelsen främmande, att engagera sig som redskap i en aggressiv supermakts tjänst.

Om DFFG:s medlemmar fullföljer de nu inledda studierna kommer detta säkert att leda till en splittring av FNL-grupperna. Men det kommer att bli en splittring som för DFFG närmare en riktig antiimperialistisk politik. Precis som i mitten av 1960-talet kommer Vietnamrörelsens falska medlöpare att avslöja sig. Det kan bli ett steg mot verklig revolutionär anti-imperialistisk enhet inom solidaritetsrörelsen.

Men om detta ska kunna bli verklighet beror på vilken grund som DFFG tar upp kampen mot supermakterna.

Tvinga fram ett erkännande av PRR!

I början av augusti höll Olof Palme ett tal på den socialdemokratiska broderskapsrörelsens kongress, där han vände sig mot supermakternas försök att påtvinga de små nationerna sin vilja. Detta är i och för sig bra, för varje motstånd mot USA och Sovjet kan bidra till att fördröja fullföljandet av deras reaktionära planer mot folken. Men man får för den skull inte blunda för vems intressen Olof Palme går. Han för inte de förtryckta folkens talan, inte arbetarklassens, utan representerar det svenska storkapital som deltar i utplundringen av Tredje världen och där konkurrerar med USA och Sovjet.

Den antiimperialistiska rörelsen måste utnyttja varje tillfälle att pressa den svenska regeringen till eftergifter i de förtryckta folkens intresse. Idag är den viktigaste uppgiften att tvinga fram ett erkännande av PRR. Men detta är en kampuppgift – inte en ursäkt för samarbete med regeringen och regeringspartiet. Ingen tjänar på att gränsen suddas ut mellan de verkliga antiimperialisterna och dem som i ord påstår sig vara solidariska med de förtryckta folken bara för att kunna skinna dem desto effektivare.

På arbetarklassens sida

I ett inlägg i *Dagens Nyheter* påstår Jan Myrdal att orsaken till den breda uppslutningen bakom Vietnams kamp bland massorna i Sverige skulle vara omsorg om Sveriges nationella självständighet inför supermakternas hot. På den grundvalen vill han föra kampen mot supermakterna. Myrdals påstående är en förolämpning mot alla de arbetare och ungdomar som reagerat med avsky på USA:s grymma krig och osjälviskt bistått Vietnams kamp. Men det är en tanke som säkert Olof Palme skulle uppskatta, eftersom den döljer det faktum att den svenska nationen är delad mellan utsugare och utsugna, mellan borgare och proletärer. Vilken del av nationen ska den antiimperialistiska rörelsen företräda?

Vår uppfattning är att den måste stå på arbetarklassens sida. Arbetarna i vårt land är själva förtryckta och utsugna, inte av USA eller Sovjet, utan av svenska kapitalister. De är inte intresserade bara av nationell självständighet, eftersom de ändå inte har så mycket att säga till om i ett självständigt Sverige så länge som kapitalisterna har makten. En rörelse mot supermakterna måste vända sig också mot svensk imperialism, solidarisera sig med arbetarklassens kamp mot utsugning och förtryck i Sverige.

Det är ingen hemlighet varifrån Jan Myrdals idéer härrör. Det är SKP-ledningens politik. Om den segrar kommer den än en gång att driva DFFG rakt i famnen på socialdemokratin och borgarna. Alla antiimperialister i DFFG måste kämpa för ett annat slut på den pågående debatten.

HN

Internationalen: Ta kamp om ledningen i solidaritetsrörelsen

Under de senaste månaderna har en intensiv debatt förts i svenska tidningar om linjen för solidaritetsarbetet med kampen i Indokina. Den har gällt plattformen för solidaritetsrörelsen, men har samtidigt öppnat andra, vidare problemställningar: utvecklingen i södra Vietnam efter Parisavtalet 1973, USAs politik i Sydostasien, Sovjetunionens karaktär, Kinas roll med flera frågor.

Om denna debatt har redaktionen, för Vietnambulletinen följande att säga

”Det blev en debatt om DFFG:s rätt att studera DFFG:s framtid. En debatt i en ordningsfråga har förts och det hade varit till större nytta för Indokina och alla oss anti-imperialister om diskussionen i stället gällt vad det är frågan om: hur ser världen ut idag?” (nr 5/74)

Den som på detta sätt reducerar debatten i *Aftonbladet* och andra tidningar till att gälla en ordningsfråga måste ha väl tilltagna skyggglappar. Förvisso har det funnits motbjudande artiklar – som det hycklande inlägget av socialdemokraten John Olle Persson – men de har ändå inte dominerat debatten. De flesta som har kritiserat DFFG-ledningen har inte gjort det av snävt formella skäl utan på grund av en motiverad politisk opposition mot innehållet i DFFG-ledningens nya linje. Vad skulle nämligen bli följden av att DFFG inordnas i en front mot supermakterna USA och Sovjet, där Indokina behandlas som en av många likvärdiga frågor?

Vad skulle DFFG-ledningens linje betyda för Indokina-arbetet?

Den måste innebära att Indokina-solidariteten får en relativt minskad vikt för de f d DFFG-aktivisterna: Detta försöker DFFG-ledningen att motivera med en felaktig tolkning av utvecklingen i södra Vietnam efter Parisavtalet. Denna fråga tas upp på annat håll i detta nummer av *Internationalen*. Låt oss bara återge DFFG-ledningens egen syn. Den har sammanfattats i följande cyniska formulering, där den indokinesiska befrielsekampen faktiskt jämförs med olika fiskegräns-konflikter:

”Vietnam är inte längre brännpunkten för huvudmotsättningen i dagens värld...Andra frontavsnitt där kampen mot imperialismen står hård är kampen om Palestina, kampen om råvarutillgångerna, kampen om fiskegränserna.” (Från medlemstidningen FNL i Sverige 6/74).

En annan funktion av den föreslagna vridningen skulle bli att Indokina enbart tas upp på ett mycket begränsat sätt – ur en nationalistisk synvinkel och i den utsträckning som kampen där kan anses utgöra ett bra exempel på hur små nationer kan bekämpa supermakterna. Därmed skulle den sociala och klassmässiga innehållet i den indokinesiska revolutionen fullständigt undertryckas.

DFFG-ledningen svänger 180 grader

För oss trotskister är det intressant – men tragiskt – att studera utvecklingen hos ledningen för DFFG.

I årtal baktalades vi för att vi opponerade mot DFFG i form av brännpunktsteorin. Det var inte så att vi var emot att en Indokina-organisation lade tonvikten vid Indokina som det hävdades. Inte heller ville vi se DFFG utvecklad till en ”allmänt anti-imperialistisk organisation” som vi anklagades för. Slår för övrigt inte den kritiken nu ganska hårt tillbaka på DFFG-ledningen?

Däremot ville vi motarbeta underlåtenheten att inom DFFG studera imperialismen som system och oförståelsen för att kampen mot den måste vara internationell och för DFFG:s del resultera i ett större mått av samarbete med andra anti-imperialistiska organisationer.

Länge utmålades vi som förrädare mot Vietnams sak för att vi förde fram att ett villkorslöst stöd inte nödvändigtvis måste vara kritiklöst, att man mycket väl kan gå i spetsen för ett militant solidaritetsarbete utan att för den skull hålla med om varje rad i de indokinesiska kamraternas analyser och diplomatiska deklamationer. Hur ironiskt är det inte att de som för några år sedan spydde galla över oss idag inte bara kritiserar indokineserna på ett sätt som vi aldrig gjort, utan också undertrycker deras ståndpunkter i sin propaganda och förfalskar deras ståndpunkter.

I en fråga har DFFG-ledningen till och med lyckats att svänga 180 grader två gånger – nämligen i sin inställning till vpk och enhetsarbetet med detta parti. Efter det att DFFG under dåvarande KFML:s inflytande hade plockat in begreppet socialimperialism i programmet – som beteckning för Sovjetunionen – utmönstrades det igen 1972 för att inte då äventyra ett för SKP och DFFG-ledningen önskat samarbete med vpk. Idag slår pendeln tillbaka.

Konsekvens i galenskapen

Det som nu händer – att SKP-fraktionen via DFFG-ledningen försökte trumfa igenom beslut som förvandlar DFFG till ett mer direkt redskap för SKPs politik har en lång förhistoria.

Redan tidigare var det SKPs behov som präglade DFFGs studier och propaganda; det var dess intressen som avgjorde förhållandet till vpk, SAP och RMF; det var SKPs analyser som låg till grund för DFFG-programmets skrivningar. Hittills har DFFG dock haft så stor prestige och många av SKPs ståndpunkter så stor genomslagskraft inom vänstern att oppositionen blivit begränsad. Nu är det annorlunda. SKPs ställning har relativt sett försvagats under senare år och den nya vridningen sker i strid med ståndpunkterna hos alla organisationer till vänster om SAP utom den maoistiska flygeln. Det är bara att hoppas att den inledds offentliga debatten går på djupet och drar de historiska lärdomarna och att SKPs hittillsvarande dominans inom Indokinarörelsen dras upp med rötterna.

En alternativ plattform till DFFG-ledningens

Vi håller med de kritiker som i debatten menat att det är en sekteristisk inriktning att en solidaritetsorganisation med kampen i Indokina antar ingående programmatiska analyser i olika ideologiska frågor. Det gäller då inte bara Sovjetunionen eller Kinas karaktär, utan också frågan om revolutionens förlopp konkret och de indokinesiska ledarskapens politik. Det är en sekteristisk inriktning därför att den onödigtvis snävar in basen för solidaritetsorganisationen och hindrar politiska strömningar som mycket väl kan ge ett villkorslöst stöd till den indokinesiska befrielsekampen att delta i ett gemensamt organiserat arbete. Däremot är det naturligtvis fullt motiverat att utifrån den indokinesiska kampens behov kritisera ett otillräckligt stöd från Sovjets och Kinas sida.

I stället bör DFFGs nuvarande program – som innehåller långtgående analyser – omvandlas till en deklARATION som anger den grundläggande inriktningen för arbetet och fixeras i en huvudparoll, samtidigt som de omedelbara uppgifterna i arbetet sammanfattas i ett handlingsprogram med mer begränsade krav och paroller.

Huvudparollen måste uttrycks en förståelse för att den avgörande segern – trots stora framgångar – ännu inte nåtts och att solidaritetsarbetet måste fortsätta till dess att hela Vietnam, Laos och Kambodja – ekonomiskt och politiskt – befriats från imperialistiskt förtryck. Här svarar parollen SOLIDARITET TILL DEN SLUTGILTIGA SEGERN bäst mot läget i Indokina och solidaritetsrörelsens behov.

I handlingsprogrammet måste fem teman finnas med:

för det första krav och paroller som riktar sig mot imperialistiska makters – i första hand USAs – inblandning (USA UT UR INDOKINA och preciseringar av det);

för det andra krav och paroller som riktas mot marionettregimerna och deras uppbackare (FRIGE DE POLITISKA FÅNGARNA, POLITISKA OCH FACKLIGA FRI- OCH RÄTTIGHETER m fl);

för det tredje sådana som riktas till den svenska regeringen (BRYT MED SAIGON – ERKÄNN PRR, ERKÄNN GRUNK, STOPPA SVENSKA FÖRETAGS PROFITERING PÅ INDOKINAKRIGET etc).

för det fjärde sådana som visar hur vi uttrycker vår solidaritet (VILLKORSLÖST STÖD TILL DE INDOKINESISKA FOLKEN, STÖD FNL pg 400 499-0 osv)

för det femte sådana som uttrycker en nödvändig internationalistisk inriktning av solidaritetsarbetet (INTERNATIONELL SOLIDARITET –INTERNATIONELL KAMPENHET).

De tre paroller som DFFG länge arbetat efter, är i grunden riktiga, men de bör preciseras och kompletteras i det nuvarande läget.

Genom att anta en deklARATION och ett handlingsprogram av den typ som vi har beskrivit anger man den nödvändiga minimiplattformen för solidaritetsarbetet, samtidigt som man inte i onödan utestänger politiska strömningar. Men för att också i fråga om organiseringen sätta stopp för ett undertryckande av andra politiska åsiktsriktningar och möjliggöra maximala mobiliseringar är det nödvändigt att tillämpa TENDENSFRIHET INTERNT OCH EXTERNT – en princip som Chilekommittén framgångsrikt använt sig av under det senaste året.

Handlingsprogrammet måste också läggas till grund för återkommande särskilda kampanjer med en bred minimiplattform kring vissa begränsade paroller – i stil med DFFG:s nuvarande Indokinaveckor men med full tendensfrihet. Det viktigaste temat tycks nu ,vara en kampanj kring att KAMPEN I INDOKINA FORTSÄTTER och för ETT SVENSKT AVBRYTANDE AV FÖRBINDELSERNA MED SAIGON OCH ERKÄNNANDE AV PRR.

Den linje som SKP och DFFG-ledningen nu driver utgör ett grundskott mot Indokina-arbetet i Sverige och innebär en likvidering av de sista positiva dragen i DFFG. Därför måste den bekämpas. Därför måste SKP:s hittillsvarande dominans över solidaritetsrörelsen brytas. Den aktuella utvecklingen i DFFG har åtminstone haft det goda med sig att många inom och utom dess led på allvar börjat diskutera SKP:s politik. Den diskussionen måste fortsätta.

Kamrat!

Gå till grunden!

Tag kamp för en riktig linje!

Tag kamp för ledningen i solidaritetsrörelsen!

Politiska Byrån 13/8 -74

ArbetarKamp Nr 8/74 (Förbundet Kommunist)
(osignerad)

ArbetarKamp: Supermaktsteorin ett slag ansiktet på vietnameserna

En förbittrad kamp rasar just nu inom De Förenade FNL-Grupperna (DFFG). Hela vänstern har dragits in i debatten som gäller solidaritetsarbetet samt synen på världsläget, Sovjet och Kina.

Debatten har delvis sin grund i det förändrade läget i Indokina och den nedgång i arbetet som DFFG haft efter Parisavtalet.

Men framförallt har debatten framprovocerats av den tongivande kraften inom DFFG:s ledning: SKP. Denna fraktion vill förändra DFFG till "en antiimperialistisk rörelse i Sverige, byggd på de viktigaste kraven som riktar sig mot supermakterna (USA och Sovjet) och på stöd åt den tredje världens antiimperialistiska kamp" ("FNL i Sverige" 6-74).

SKP utgår inte från behoven av att utveckla solidariteten med de indokinesiska folkens kamp, utan från ett politiskt behov hos den egna organisationen att avskilja sig från VPK och behålla ledningen över DFFG. Den enda fråga av vikt som numer skiljer SKP från VPK är nämligen Kina och Sovjet. I ett läge då SKP-medlemmar söker sig till VPK och då VPK stärker sina positioner inom DFFG blir detta utspel en nödvändighet. Det blir då också naturligt för SKP att helt enkelt rapa upp de senaste resolutionerna från Kina.

Men SKP har stött på motstånd. Bland annat har Sara Lidman betonat betydelsen av ett fortsatt solidaritetsarbete för Indokinas folk och det felaktiga med att i detta arbete ta avstånd från Sovjet. SL utgår från de kämpande indokinesernas behov men hamnar tyvärr i en skönmålning av Sovjet och dess internationella roll.

Analys av världsläget

Analysen av världsläget intar en central roll i debatten. Låt oss därför granska DFFG-ledningens syn.

Man indelar världens stater efter deras aggressivitet och storlek och kommer till slutsatsen att huvudmotsättningen går mellan de två supermakterna USA/Sovjet och världens folk. Man behandlar inte de olika staternas klasskaraktär och undviker helt klasskampen inom staterna. Konsekvensen blir att man likställer t. ex. Västtyskland och Sverige med Chile och Nordvietnam. Detta är en rent borgerlig analysmetod. Marxister ser aldrig stater skilda från de klasser som bär upp dem och klasskampen inom dem. Därför har vi ett helt annat tillvägagångssätt när vi delar in världens stater enligt följande: Kapitalistiska stater (där huvudmotsättningen går mellan arbetar- och kapitalistklass). Koloniala och nykoloniala stater (där huvudmotsättningen går mellan imperialismen och till den knutna klasser och på den andra sidan arbetare, bönder och vissa halvproletärs skikt). En del av de sistnämnda har utvecklats till s. k. sub-imperialistiska stater (t. ex. Brasilien och Iran) med ett imperialistiskt förhållande till grannstaterna. Övergångssamhällen på väg till socialism t. ex. Kina (där huvudmotsättningen går mellan de krafter som har ett objektivt intresse av en fortsatt socialistisk utveckling och de krafter som har intresse av att kapitalistiska förhållanden återupprättas). Övergångssamhällen på väg tillbaka till kapitalismen t. ex. Sovjet (revisionistiska stater där huvudmotsättningen går mellan härskande skikt och arbetarklassen).

En huvudmotsättning i världsmåttstock måste ta sig klassmässiga uttryck och analysen visa vilka klasskrafter som har intresse av att stödja varandra. Enligt vår analys står följande huvudkrafter mot varandra. På revolutionens sida står arbetarklassen, de förtryckta folken och övergångssamhällen på väg mot socialismen.

På reaktionens sida de härskande klasserna i de imperialistiska, koloniala och revisionistiska staterna. Naturligtvis finns underordnade motsättningar mellan t. ex. de imperialistiska staterna och mellan imperialistiska och revisionistiska stater. Motsättningar som socialistiska krafter taktiskt kan utnyttja för att splittra motståndarna. För en socialistisk stat kan handel och diplomati t.ex. vara ett sätt att stärka det revolutionära lägets positioner.

En viktig utgångspunkt för en revolutionär politik är att den revolutionära sidan i huvudmotsättningen i världen stärks. Har man däremot SKP:s syn (vilken för övrigt överensstämmer med KFMLr:s) kan det innebära en ren katastrof i konkreta situationer.

Det blir då helt naturligt att liksom KFMLr stödja Giscard i det franska valet. Detta för att de (i och för sig felaktigt) trodde att han stod för ett oberoende gentemot supermakterna.

Det blir då naturligt att arbeta för ett starkare EG, något som nu både SKP och KFMLr är inne på. Trots att det skulle innebära ett kraftigt stärkande av den europeiska borgarklassen medan arbetarklassen utan internationell samordning skulle försvagas oerhört. SKP och KFMLr kan alltså mycket väl tänka sig att stärka en borgarklass och försvaga arbetarklassens positioner - bara för att utnyttja underordnade motsättningar inom imperialismen. SKP:s och KFMLr:s linje skulle också innebära en allvarlig försvagning för många befrielseörelser då de därigenom inte skulle kunna utnyttja Sovjet taktiskt. .

Sovjets roll

Vilken är då Sovjets roll och hur ska de revolutionära krafterna förhålla sig till Sovjet?

Vi betraktar Sovjet som en revisionistisk stat där icke proletära skikt blivit härskare. Det är ett övergångssamhälle som en gång brutit med kapitalismen på en rad områden. Men borgerliga krafter har sedan stärkts och återupprättat nu kapitalistiska relationer. Huruvida Sovjet redan är en imperialistisk stat, i marxistisk mening, är vi idag inte beredda att ta ställning till. Våra analyser är fortfarande otillräckliga. Andras analyser ser vi också som fullständigt felaktiga.

Detta hindrar oss inte från att ta ställning till Sovjets aktuella roll i olika områden. Vi ser Sovjet som en vacklande kraft i förhållande till revolutionära och progressiva krafter i de koloniala länderna. En kraft som kan utnyttjas främst i den demokratiska, antiimperialistiska fasen av befrielsekampen - även om den har visat sig kunna sälja befrielsekampens intressen för kompromisser med imperialismen.

Under 60-talet har Sovjet t. ex. gett befrielseörelserna i Indokina ett vapenstöd, även om man periodvis arbetat för en snabb fredslösning med kompromisser gentemot USA-imperialismen. I Mellanöstern stöder Sovjet de palestinska befrielseorganisationerna materiellt samtidigt som man arbetar för en fredslösning som missgynnar befrielsekampen. I Afrika får flera befrielseorganisationer vapen.

Sovjet har politiskt, ekonomiskt och militärt intresse av att förtryckta stater frigör sig från USA-imperialismen. Detta sker ur Sovjets synvinkel bäst genom demokratiska revolutioner som för skikt till makten vilka kan bli allierade till och domineras av Sovjet. Därför stöder Sovjet rörelser med en borgerligt demokratisk inriktning, men har inte intresse av att revolutionen går utöver denna fas.

Sovjets härskare står, strategiskt sett, på fel sida i huvudmotsättningen i världen. Men vi bedömer det ändå som betydligt fruktsammare för revolutionära krafter i koloniala länder att taktiskt utnyttja Sovjet än att söka ingå de allianser SKP, KFMLr och DFFG:s ledning förespråkar: med den franska och engelska imperialismen eller de reaktionära arabstaterna.

Supermaktsteorins förespråkare inom DFFG måste här ge klart besked: menar ni att Nordvietnam ska avsäga sig stödet från Sovjet?

Den totala avsaknaden av marxistisk analys är kännetecknande för SKP och KFMLr. Detta gäller också trotskisterna, RMF. Trots att man ständigt i sin tidning utgjuter sig över den kinesiska "byråkratins" objektiva reaktionära intressen i Indokina vill man att Kina tillsammans med Sovjet ska "ta initiativ till en världsomfattande enhetsfront för ovillkorlig solidaritet med den indokinesiska revolutionen". En logisk kullerbytta i den högre skolan.

Kampen i DFFG

Hur bör då DFFG utvecklas mot bakgrund av en riktig analys? De indokinesiska folken är fortfarande i behov av ett kraftfullt stöd. USA-imperialismen är inte slutgiltigt besegrad.

Dessutom återstår för arbetarklassen och dess allierade en lång kamp mot den inhemska borgarklassen, en kamp för socialismen.

Trots detta bör DFFG:s arbete breddas, och det bl.a. av två skäl: brännpunktsteorin är felaktig – imperialismen måste angripas och splittras på flera fronter; för det andra har de faktiska förutsättningarna för solidaritetsarbetet förändrats efter Parisavtalet.

Praktiskt innebär detta ett utvecklat samarbete mellan DFFG och andra antiimperialistiska grupper. Även om Indokina är huvudsidan för DFFG måste samarbetet utvecklas i demonstrationer, insamlingar och propagandistiskt arbete. Jämte ett sådant arbete utifrån en korrekt syn på världsläget krävs också taktiska allianser i konkreta frågor med bredare grupper. I arbete för att Sverige ska erkänna PRR kan DFFG mycket väl taktiskt samarbeta med t. ex. Centerns Ungdomsförbund. Det är däremot knappast möjligt, eller eftersträvansvärt, att söka samla alla dessa krafter inom en enda antiimperialistisk organisation.

Det är vidare viktigt att teorin om supermakterna slås tillbaka inom DFFG. Den skulle innebära ett slag i ansiktet på Indokina: folk och bli ett hinder för propagandaarbetet i Sverige. Den skulle också isolera DFFG från andra solidaritetsorganisationer, och från befrielseörelserna själva.

Men med tanke på SKP:s positioner i DFFG och DFFG:s ideologi och klass-sammansättning har vi inga större förhoppningar om att organisationen som helhet samlas kring en riktig linje. Däremot kommer debatten med all sannolikhet innebära att grupper inom DFFG utvecklas i denna riktning.

Rödluvan Nr 5/74
(osignerad)

Rödluvan: Till försvar för FNL-grupperna!

Det är utmärkt att det blivit debatt om Vietnamrörelsens uppgifter och framtid. Den anti-imperialistiska rörelsen i Sverige är vid ett vägskafl - antingen anpassar den sig till förändringarna i världsläget, eller annars står den stilla och blir förbisprungen av utvecklingen.

Men den debatt som förts på borgartidningarnas kultur- och ledarsidor innehåller ett minimum av sakliga argument. Den har istället blivit ett osakligt och ursinnigt frontalangrepp på FNL-grupperna och de organisationer som konsekvent stödjer DFFG.

Det finns naturligtvis också anti-imperialister som har svårt att skilja mellan rätt och fel, tar miste och kanske tillfälligt hamnar på fel sida i kampen. Det är tråkigt. Men inte så konstigt. Det har alltid varit så när stora förändringar sker i världen. Det är just därför vi behöver en saklig och kamratlig diskussion.

Diskussionen har gällt FNL-gruppernas rätt att studera världsläget, och då bl.a. Sovjets roll. Upprörda skribenter har menat att dessa studier innebär förräderi mot vietnameserna. Men vilken rörelse kan arbeta för solidaritet med andra folk utan att studera vad som händer i världen? Man kan ju inte få svar på frågorna om vilka som är våra vänner och vilka som är våra fiender genom lottdragning!

FNL-gruppernas framgångar under åren har endast varit möjliga genom att en riktig analys av världsläget gjordes i mitten av 60-talet, och att studier sedan bedrivits parallellt med det praktiska arbetet. Då fåtaliga FNLarna fick slåss för sin analys att USA-imperialismen var huvudfienden till världens folk, att brännpunkten i folkets kamp mot denna makt var i Vietnam och att den amerikanska krigsmaskinen faktiskt gick att besegra genom väpnat folkkrig.

FNL-grupperna fick i mitten av 60-talet utkämpa hårda politiska strider för denna linje mot *samtliga* politiska organisationer i Sverige, och bland folk i allmänhet hade FNLarnas uppfattning ett minimalt stöd. Men utan studierna av världsläget och utan den politiska striden hade FNL-gruppernas senare framgångar varit omöjliga.

En viktig läxa ger utvecklingen av den gamla fredsrörelsen som på 50-talet stod i spetsen i kampen mot imperialismen, men som förvandlades från antiimperialistisk till reaktionär just därför att den vägrade att studera och höll fast vid gamla scheman när världsläget förändrades. Den förstod inte att ett förtryckt folk kunde segra över USA-imperialismen genom väpnad kamp, utan instämde i USAs krav på vapenvila och förhandlingar. Under ledning av nuvarande VPK ställde sig fredsrörelsen i motsättning till den framväxande Vietnamrörelsen och blev så småningom överkörd av opinionen.

Frågan om Sovjet är inte ny för FNL-grupperna. Vid Sovjets invasion av Tjeckoslovakien 1968 protesterade DFFG och Vietnamveckan hösten -68 formades till ett angrepp på USAs och Sovjets strävan till världsherravälde. På DFFGs kongress 1969 fastslogs i programmet att sovjetledarna är fiender till alla världens folk.

Men först nu kommer de ursinniga angreppen på DFFG. Varför inte hösten 1968?

I bakgrunden finns Sovjetledarnas allt svårare situation och allt större isolering internationellt. I tredje världen växer medvetenheten om Sovjets nya roll och enigheten mot de båda supermakternas utplundring. I Europa har sovjet sina största intressen, och här försöker nu sovjetledarna stärka sitt politiska inflytande. I flera länder hoppas de få anhängare i regeringarna genom samarbete mellan s.k. "kommunistpartier" och socialdemokratin. Och över hela Europa vill de skapa en falsk känsla av säkerhet och evig fred. Bakom denna rökridå upp-rustas den sovjetiska krigsmakten i våldsam takt.

I detta större perspektiv bör vi se angreppen på FNL-rörelsen. Diskussionen gäller ytterst om vi ska förstå vad som händer i världen och vara beredda att kämpa mot förtryck och krigsförberedelser eller om vi ska låta oss passiviseras av Moskvas propagandaministerium.

Kampen om den politiska linjen är därför ingen oväsentlig strid om ord. Det finns heller ingen anledning att frukta den politiska kampen. Men en felaktig linje kan vilken rörelse som helst förvandlas till en sekt; med en riktig linje kan en liten grupp växa till en folkrörelse. FNL-gruppernas utveckling från 1965 är det bästa beviset på det.

För varje kommunist är det nu liksom tidigare en plikt att ställa upp till försvar för De Förenade FNL-grupperna och aktivt delta i kampen om den anti-imperialistiska rörelsens linje, samt i handling bidra till solidariteten med det vietnamesiska folket.

Metallarbetaren Nr 33 Nr 33 (9 augusti 1974)
(KB)

Metallarbetaren: Politiskt självmord väntar SKP?

En demonstration i samband med ett sovjetiskt flottbesök i Göteborg den 8 juni har ytterligare vidgat klyftan mellan SKP och VPK. Den bittra fiendskapen mellan de båda kommunistpartierna, där man kan spåra Sovjet och Kina i kulisserna, spränger tydligen även den svenska FNL-rörelsen. Vietnam och USA är inte längre så aktuella för de förenade FNL-grupperna (DFFG). Nu ska man starta en massrörelse mot den sovjetryska imperialismen!

”Front mot Sovjet”

Händelsen i Göteborg var enligt SKPs Gnistan ”den första progressiva demonstrationen mot sovjetimperialismen”, SKP demonstrerade med plakat och flygbladsutdelning på Stigbergskajen. I ett uttalande betecknades flottbesöket som ”ett hån mot de folk och länder som idag kämpar för sitt oberoende gentemot supermakternas hegemonism”. Plakaten som hade både rysk och svenskt text bar texten ”Front mot supermakterna” och ”Sovjet ut ur Tjecko-slovakien”.

SKP-arna var inte ensamma om att demonstrera mot den sovjetiska flottan. Även KFMLr och Demokratisk Allians deltog. (r)-gängets tal och Internationalen kvävdes av rysk popmusik från fartygens högtalare.

I Gnistans engagerade frontreportage från slaget på Stigbergskajen säger en SKP-ledare, att han drog en parallell mellan den här demonstrationen och Vietnamrörelsens start. Han förstår hur ensamma 1965 de första FNL-arna kände sig, när de motades bort av polis och motarbetades av vpk. I Göteborg hade många från Hermanssons parti kommit fram och betecknat SKP-aren som antikommunist!

Sara Lidman

Rapporterna från Göteborg föranledde Sara Lidman att rikta patetisk en appell till FNL-grupperna. Hon befarade att FNL skulle dras in i ett betänkligt äventyr. Hon skrev:

”Älskade FNLare och meddemonstranter. Har ni blivit från vettet? Låt Demokratisk Allians och KFML(r) stå på kajerna och slåss om vem som hatar Sovjet mest. Dom ger sig ju inte ut för annat. Men ni som verkligen drabbats av Vietnam... tänker ni verkligen överge Vietnam nu i elfte timmen?”

– När Nixon och Kissinger inget högre önskar än att omvärlden talar om något annat än Vietnam så går FNLs ledning i Sverige in för att tala om annat, ”Indokina är inte längre brännpunkten. Nu är det mest brådskande att studera Sovjetimperialismen”, citerade Sara Lidman FNLarna och fortsatte:

”Hur välkommet för Svenska Dagbladet och USA! Vilket förräderi mot Vietnams folk! Sovjet må ha begått misstag och förbrytelser. Men det enda land som gjort det möjligt för Vietnams folk att skjuta ner USAs B52or var Sovjet”

Sovjet lika uselt som USA

Från DFFG kom ett snabbt svar. 1965 års FNL-are har ställts inför en delvis ny situation som man studerar för att lösa de nya problemen. 1965 hade Sovjet ännu inte invaderat Tjecko-slovakien, inte deltagit i styckningen av Pakistan, inte blivit världens vapenhandlare nr ett.

– I dag har den förborgerligade Sovjetledningen lika mycket krigsfartyg kanoner och bomber i nävarna som sina amerikanska kolleger och därmed blir den lika farlig, hette det i kommentaren som slutade:

”Det är inte frågan om att svika Vietnam, utan om att våga ta ställning till stormakten Sovjetunionen. Vad döljer sig bakom dess fasad av förstelnad marxism?”

”Förestående självmord”

Den här debatten fördes i *Aftonbladet*. Hur intressant den än var rörde den sig dock endast i periferin. Först i Gnistan (skp) och sedan i *Ny Dag* (vpk) gavs de riktigt klara beskedet.

Veckan efter det tidningen utförligt berättat om demonstrationen mot den sovjetryska flottan brände Gnistan till med en lång ledare rubricerad ”Det största krigshotet finns i Europa”. I den hette det bl a:

”Den sovjetiska socialimperialismens uppladdning och krigsförberedelser måste studeras noga och grunden läggas för en anti- imperialistisk rörelse i Sverige, av samma slag som en gång tvingat den svenska regeringen till många riktiga ställningstaganden mot USA-imperialismen och dess anfällskrig i Vietnam”.

Ny Dag uppfattade Gnistan's ledare som en bekännelse om ett förestående politiskt självmord. Enligt *Ny Dag* har Gnistan-gruppen länge hållningslöst och opportunistiskt strävat till enhet med allsköns borgerliga element. Nu har man löpt linan ut: längre än till enhet med fascister lär det inte gå att komma!

FNL har korrumperats

Det är i sanning ett skoningslöst utrotningskrig SKP nu inlett mot VPK. Det är trist att FNL-rörelsen dragits in i bataljen i och med att DFFG (styrt av SKP) öppet tagit parti för Kina i dess kamp mot Sovjet. Därmed går DFFG inte längre vietnamesernas ärenden.

Finansborgarrådet John-Olof Persson, som i många år hårt engagerats i den svenska hjälpen för Vietnam, deltog också i AB-debatten och i ett inlägg noterade han, att det vietnamesiska folkets representanter omedelbart reagerar på den politik DFFG nu slagit in på. Därmed kan också FNL-grupperna föras ut ur bilden som opinionsorgan för solidariteten med det vietnamesiska folket. FNL-gruppernas ledning har korrumperats att föra andras sak än det vietnamesiska folkets!

Kineserna intresserade

Det kan vara värt notera, att Kina följer slagsmålet mellan de båda största svenska kommunistpartierna med intensivt intresse. Rapporteringen till Peking går snabbt.

Det var den 8 juni som SKP demonstrerade på Stigbergskajen. Redan den 11 juni (tänk på tidsavståndet), hade Hsinhua News en helsida under rubriken ”Besök av sovjetiskt krigsfartyg utlöser protest från svenska folket”. Enligt Hsinhua News var det ”Göteborgsorganisationen av Sveriges Kommunistiska Parti” som hade äran av det hela. Man återgav den långa SKP-protesten men förteg Demokratisk Allians medverkan.

Den kamp SKP nu inlett mot den ”sovjetiska imperialismen” får en del praktiska konsekvenser för svensk inrikespolitik. SKP-are kommer förmodligen att bli betydligt mera intresserade av ett starkt svenskt försvar till skydd av svensk neutralitet.

Det är ingen hemlighet att Kina hyser ett starkt och positivt intresse för Sverige. Mer än en gång har Peking genom olika kanaler antytt hur viktigt det är att Sverige har ett starkt försvar. Det ligger i linje med Kinas strävanden att för några år sedan övertyga Sverige om att vi borde gå med i EG! Snart kanske det kommer en uppmaning till oss att gå med i Nato!

Det är Vietnam som drabbas

– Kan det anses motiverat att en facklig tidning som Metallarbetaren ägnar så här mycket utrymme åt en träta bland svenska kommunister, kanske någon läsare frågar.

– Ja, svarar vi. Det är det inte minst med tanke på att FNL-rörelsen utnyttjas. Ytterst är det Vietnams folk som drabbas. Fackföreningsrörelsens medlemmar och inte minst metallarna har i många år med känsla och sympati följt vietnamesernas kamp mot juntan i Saigon och mot USA.

För Vietnams folk kan det inte komma något gott ur denna bedrövliga historia.

KB

Grafia nummer 14
(osignerad)

Grafia: Provokatörerna kastar masken

I aktioner tillsammans med bl a den reaktionära högerorganisationen Demokratisk Allians har SKP demonstrerat mot sovjetiska flottbesök i vårt land. Tidningen Gnistan (skp) har satt igång en frenetisk kampanj mot Sovjet och inlett ett krig med Ny Dag (vpk). Ledningen för De Förenade FNL-grupperna (DFFG) har ofta anklagats för att vara dominerad av SKP, men förnekat detta. Nu stämmer man in i kören och söker göra FNL-rörelsen till en plattform för antisovjetism och propaganda mot vänsterkrafter ute i Europa. Helt följdriktigt skakas också FNL-rörelsen av dessa inre motsättningar. Sara Lidman och andra sympatisörer har protesterat, liksom indokinesiska befrielseörelsers representanter i Sverige. De önskar självfallet inte bli utnyttjade i SKP:s antisovjetiska kampanj.

Anledning till att DFFG hamnat i den här bedrövliga situationen är en SKP-”analys”, som skulle kunna vara hämtad ur Grönköpings Veckoblad. Det heter att huvudmotsättningen i dagens värld går mellan supermakterna USA och Sovjet och så ”världens folk”. Konsekvensen blir att man å ena sidan finner USA-Sovjet och sedan förtryckarregerimerna i Chile, Spanien, Persien, Sydafrika, Rhodesia, därtill Israel och arabstaterna, Saigon-juntan, PRR och alla vi övriga, å andra sidan. Enligt ”analysen” alltså i samma båt!

Vi har inte mycket till övers för Sovjet, men i sanningens namn får vi inte glömma att Indokinas befrielseörelser fått 80 proc av det militära biståndet från just Sovjet. USA:s B52:or sköts ned med sovjetiska robotar. Krigsmateriel skeppades på sovjetiska fartyg till den Demokratiska Republiken Vietnam. Med vapen från Sovjet och de socialistiska länderna befriades områdena söder om den 17:e breddgraden osv.

SKP:s analys tar inte hänsyn till olika länders klassmässiga struktur. I själva verket är det en uppslutning på Pekings utrikespolitiska linje. Kina stöder de mest reaktionära krafterna i världen för att dessa skall komma åt Sovjetunionen. Den politiken tar sig många underliga former. Man stöder Frankrikes högerregim mot landets enade vänster, Strauss' bayerska reaktionärer inom CSU mot Väst-Tysklands socialdemokratiska regering. Man backar upp EG och Peking var bland de första som erkände fascistjuntan i Chile!

Egentligen förvånar oss inte utvecklingen inom SKP och DFFG. Den är tecknet på en ohöljd opportunist. Det var för väl för att vara sant att så många personer, vars sociala ursprung skulle legitimera en gedigen reaktionär ståndpunkt, i längden skulle stödja vietnameserna på deras egna villkor. Istället uppfyller SKP och dess allierade nu sin provokatoriska mission. Med samma fanatiska envetenhet och fanatism som delar av gårdagens vänster följde och försvarade Stalins terrorvälde, ställer man upp på Kina idag. Att mekaniskt återupprepa historiska misstag har ingenting med socialism att göra. Men det leder till passivering och uppgivenhet inför den härskande klassen. FNL-rörelsen har otaliga rätt kännande medlemmar. Idag upplever de sig svikna och vilseförda och utnyttjade av en liten elitgrupp. Ännu ett nederlag för leninismens elitteorier. Ökenvandringen har börjat för provokatörerna.

Indokina finns inte längre på pressens förstasidor. Men 200 000 fångar plågas i Saigon-regimens fångelser. Otaliga är brotten mot Paris-avtalet. Thieu och USA trappar upp kriget igen. Låt oss icke glömma kampen i Vietnam och Kambodja. Lyss till befrielseörelsernas vädjanden om solidarisk uppslutning mot reaktionens krafter. Kräv att också Sverige erkänner PRR. Vietnams sak är vår – inte SKP:s. Intensifiera stödet! Bidrag till Vietnamhjälpen Pg 40 85 00 - 7!

Zenit 2/1974 (37) - Politisk kommentar

Zenit: Debatten DFFG–VPK–SKP

Utgångsläget

SKP som har och hela tiden haft initiativet och dominansen inom De förenade FNL-grupperna (DFFG) har genom DFFG-ledningen sedan början av sommaren fört en hård kampanj för att omforma FNL-grupperna till en ”bred anti-imperialistisk rörelse riktad mot de två supermakterna USA och Sovjet”. Som förklaring till detta förslag till förändring av FNL-gruppernas målsättning har av DFFG-ledningen angetts det förändrade världsläget, där kampen i Vietnam ej längre betraktas som brännpunkten i världsmåttstock. Sovjet (och det nya) har vid sidan av USA seglat upp som huvudfiende för världens folk. Tredje Världens länder, övriga små och medelstora länder i världen bör göra gemensam sak genom att bilda en världsomspännande enhetsfront riktad mot de två supermakterna USA och Sovjet, gärna då inom FN:s ramar.

Detta förslag av DFFG-ledningen har utlöst en våldsamt debatt och diskussion inte bara inom hela svenska vänstern utan också långt utanför dess led. Tidningar som normalt sett aldrig brukar bekymra sig om vänsterns ”trätor”, som Svenska Dagbladet, Kvällsposten, Sydsvenskan m. fl., har lagt sig i debatten. Invektiv, beskyllningar och angrepp har haglat om vartannat. De ”traditionella” skiljelinjerna har brutits upp, samtidigt som klyftan mellan VPK och SKP har fördjupats och lett fram till en oförsonlig motsättning.

DFFG

Vad först beträffar DFFG så verkar det som om SKP gjort en politisk felbedömning. Man hade säkert inte räknat med den våldsamma reaktion mot förslaget till den nya målsättningen inom FNL-gruppernas egna led som fallet har blivit. Sara Lidmans snabba utspel och klara motstånd mot FNL-gruppernas nya inriktning kom som en besvärlig överraskning för DFFG-ledningen. Hon symboliserar för många inom svensk opinion mot Vietnamkriget FNL-gruppernas aktiva och vardagsnära solidaritetsarbete. Till detta kom Jan Myrdals svaga, kryptiska och nästan defensiva artiklar i *Dagens Nyheter* som försvaret av den nya målsättningen. Helt olikt det som i vanliga fall brukar komma från Jan Myrdals ”rappa” penna. Artiklar som gick ut på att stödet till FNL för de många dikteras av hänsyn till Sveriges nationella intressen och oberoende. Vi håller det inte för uteslutet att SKP-arna inom DFFG-ledningen kommer att ”tvingas” till en ”snygg” reträtt av något slag och att den gamla målsättningen bibehålls. Det är naturligtvis också tänkbart men inte troligt att SKP-arna ”löper linan ut” och definitivt splittrar DFFG.

SKP

Vad beträffar SKP så får man räkna med att kampanjen mot Sovjet och dess politik kommer att intensifieras bl. a. för att tvinga VPK till ett ställningstagande i Sovjet-Kinakonflikten, vilket VPK uppenbarligen är mycket ovilligt till eftersom det skulle spränga partiet. SKP:s taktik är naturligtvis att underblåsa och accentuera motsättningarna inom VPK i dessa frågor för att vinna fler anhängare. Om det är en riktig taktik för SKP:s vidkommande får framtiden utvisa. Det är för övrigt betecknande att SKP numera endast förmår profilera sig gentemot VPK på de utrikespolitiska frågorna.

Hur kommer det sig då att SKP (för den delen också KFML(r)) drar igång den här kampanjen mot Sovjet just nu, och inte tidigare, för otvivelaktigt har ju SKP hela tiden sedan dess utbrytning ur VPK och dess bildande 1967 (KFML) karakteriserat Sovjet som social-imperialistiskt och som svuren fiende till världens folk. Det hänger uppenbarligen samman med Kinas just nu ökade aktiviteter på det utrikespolitiska området överhuvudtaget, och speciellt den ökade

aktiviteten på FN:s olika konferenser, såsom havsrätts-, befolknings- och råvarukonferensen. En politik som går ut på ”förbund med alla länder och politiska krafter” som motsätter sig de två supermakterna och framförallt Sovjet. Det är i ljuset av denna politik man får se de varma, hjärtliga mottagandena i Peking av Konservativas ledare Edvard Heath, reaktionären Franz Josef Strauss och den demokratiska ”höken” Henry Jackson, som har det gemensamt att de motsätter sig och/eller är misstänksamma mot den sovjetiska ”avspänningspolitiken”. På motsvarande sätt får man se Kinas försök att samla Tredje Världens länder och folk på FN:s konferenser kring gemensamma programmatiska uttalanden och formuleringar som har sin udd riktad mot de två supermakterna.

Huruvida SKP handlar på direkta direktiv från KKP är omöjligt att uttala sig om, men det är påtagligt att alla partier och grupper runt om i världen dragit igång motsvarande kampanjer samtidigt. I Norge bedriver exempelvis AKP-ml (Norges motsvarighet till SKP) just nu samma politik. SKP gör alla KKP:s analyser till sina egna (därmed inte sagt att de är ogiltiga för KKP) och ”försöker” tillämpa dem på svenska förhållanden, med mindre lyckat resultat. Den politik som för Kina är både riktig och kanske t. o. m. livsnödvändig, sett ur nationell säkerhetssynpunkt (bryta Sovjets inringningspolitik, se till så att Sovjet måste ”binda” en fortsatt stor truppstyrka i Europa bl. a. genom att EG stärkes ekonomiskt och politiskt o s v) kan och får inte innebära att en kommunistisk politik i Sverige slaviskt följer samma mönster. Historien avskräcker. Hitler-Stalinpakten, som för Sovjet var ”nödvändig” för att vinna tid, uppfattades på den tiden av en del kommunister som om kampen mot fascismen skulle inställas. Som exempel på hur felaktig en sådan ”överföring” av KKP:s analyser kan bli om ett svenskt kommunistiskt parti anammar samma politiska och ideologiska linje okritiskt är synen på den svenska krigsmakten, EG och NATO, det senaste franska presidentvalet, det militärstrategiska perspektivet i Norden osv. När Lenin och Mao talar om nationers rätt till självbestämmande och oberoende innebar och innebär det aldrig att kampen mot det egna landets borgarklass, dess stats- och militärapparat skall inställas, inte ens tillfälligt. Från SKP:s sida har man gått så långt som till att säga att det kan komma tillfällen då det är nödvändigt att sluta upp bakom sitt eget lands monopolkapital mot supermakterna för att värna om Sveriges nationella självständighet och oberoende. Det var sådant som Lenin kallade ”socialchauvinism” när de socialdemokratiska partierna inom Andra Internationalen slöt upp bakom sitt eget lands borgarklass i det första imperialistiska omfördelningskriget. Vidare, om man som SKP menar att det var bättre att Giscard d'Estaing vann franska presidentvalet än Mitterrand har man avslöjat en brist på förståelse för politiska processer. Även om både franska kommunistpartiet och socialistpartiet för en reformistisk politik, så hindrar det inte att de revolutionära och progressiva krafterna i Frankrike skulle ha fått bättre möjligheter och ”svängrum” för utom-parlamentariskt politiskt arbete om Mitterrand blivit president.

Stödet till KKP och Kina

Frågan reses: hur ska ett kommunistiskt parti i Sverige arbeta politiskt för att bäst stödja KKP:s och Kinas kamp mot revisionismen inom den världskommunistiska rörelsen? Att detta i nuvarande stadium inom den kommunistiska rörelsen är en angelägen och högst aktuell uppgift är ställt utom all tvivel, då de revisionistiska krafterna är på offensiven och utvecklingen inom de flesta kommunistpartier går mot revisionism både i teorin och i praktiken. Är det säkert att denna kamp bäst föres genom att okritiskt sluta upp bakom KKP:s analyser, Kinas nationella intressen och utrikespolitiska kurs? Svaret bör ge sig självt, svenska kommunister stöder bäst denna kamp genom att samtidigt utveckla självständiga analyser av svenska förhållanden, bekämpa imperialism, revisionism och reformism, föra kamp mot den egna borgarklassen och dess stat. Kinas utrikespolitik får inte göras till inrikespolitik i Sverige. Ett stöd är viktigt men inte ett okritiskt. Vidare, en proletär internationalistisk politik måste föras, som har anti-imperialism som ledstjärna inte bara i förhållande till länder och

befrielseörelser i Tredje Världen utan också i bedömningen av Kinas politik. Det är viktigt att inte dra sig för att kritisera och om så behövs gå emot Kinas politik, när den bryter mot den proletära internationalismen. SKP upprepar härvidlag i sitt förhållande till KKP och Kina bara gamla SKP-”synder” i sitt förhållande till Moskva och Komintern, ett knäfall för direktiv utifrån plus en oförmåga att göra självständiga analyser och politiska ställningstaganden.

Lärdomar

Men inte något ont som inte för något gott med sig. Det ska hållas SKP till godo att man genom att driva sin kampanj mot Sovjet och revisionismen aktualiserat hur viktigt det är att kritiskt analysera och lära av det negativa i utvecklingen i Sovjet och de andra östeuropeiska samhällena. Vidare att det är viktigt att kritiskt lära av alla de positiva framsteg och erfarenheter som gjorts i Kinas socialistiska uppbygge. I Kina framhåller man att klasskampen fortsätter under socialismen — mellan ”den kapitalistiska och den socialistiska vägen”, kampen mot arbetsdelningen mellan intellektuellt och manuellt arbete, mellan styrande och styrda, mellan stad och landsbygd. Utvecklingen i Kina, i relation till utvecklingen i Sovjet, har framför allt lärt oss att det inte räcker med att produktionsmedlen ägs av staten för att man i någon rimlig mening skall kunna tala om socialism. Arbetarna måste också själva kontrollera och ha makten över produktionen.

Analysen av Sovjet

SKP har en felaktig analys av hur och när utvecklingen i Sovjet gick snett. Enligt SKP var det en revolutionär, socialistisk utveckling i Sovjet fram till och med Stalin. Sedan återinförde Chrusjtjov och hans ”kumpaner” genom en ”kupp inom partiet” 1956 kapitalismen, och sedan dess har det bara barkat utför på den kapitalistiska vägen. En minst sagt märklig historieskrivning som SKP ”lånat av” KKP och gjort till sin. Den är dikterad av Kinas relationer till Sovjet, relationen mellan Mao och Stalin, KKP och Komintern. Det skulle föra för långt att här gå in på dessa, i hög grad komplexa relationer, utan vi hänvisar till tidigare artiklar om KFML och svar från KFML till *Zenit* i nr 12 och 15 1969.¹

Revisionismens rötter måste sökas längre tillbaka i tiden, antagligen redan på 20-talet som Bettelheim m. fl. hävdar. Det var under Stalinperioden som utvecklingen gick snett och grunden lades för det nuvarande Sovjetsamhället. Men än så länge finns det alltför få, bra marxistiska analyser av denna utveckling för att våga uttala sig tvärsäkert. Preliminärt skulle vi vilja karakterisera Sovjet som ett samhälle där det statskapitalistiska produktionssättet alltmer vinner terräng på övriga produktionssätts bekostnad, inklusive det socialistiska.

VPK och ”tystnaden”

Utvecklingen inom DFFG och förslaget till ny målsättning, front mot de två supermakterna USA och Sovjet, ställde VPK i ett svårt dilemma. Vilken hållning skulle VPK inta, eller rättare sagt hur skulle VPK i det uppkomna läget agera? Bestörtning utbröt säkert i VPK:s ledning, å ena sidan var det viktigt att inte förstöra eller klippa av de goda relationer partiet uppnått med FNL-grupperna, å andra sidan varken kunde eller ville partiet under några villkor acceptera synen på Sovjet i förslaget till ny målsättning. Partiledningen valde att gå ut enligt två linjer, dels genom att låta Ny Dag ursinnigt angripa ”Gnistangruppens högeropportunist” genom att t. o. m. dra paralleller till Flygpartiets utveckling och dels genom att strikt hålla på DFFG:s gamla målsättning för solidaritetsarbetet, dvs att stödja Vietnams folk på dess egna villkor. Den sista linjen vinner säkert VPK politiskt på, den förra har fått en bumerangeffekt på partiet, eftersom det var alltför uppenbart att man på det viset till varje pris ville undvika en diskussion och debatt om utvecklingen i Sovjet. En sådan har emellertid inte kunnat hållas tillbaka av VPK. Efter en längre tids tystnad från VPK-håll, bröts denna så småningom genom

¹ Se [Om Kfml](#), som innehåller de aktuella artiklarna.

en artikel av partiledaren C. H. Hermansson i *Ny Dag*, där han korthugget besvarade, såsom han själv uttryckte det, fem ”provokativa” frågor om det socialistiska Sovjetunionen som SKP och tidningen *Gnistan* länge ställt till VPK. En kort tid efteråt utvecklade han sina synpunkter i en längre artikel, *Solidaritet, revolution, reformer*, i partiets teoretiska organ *Socialistisk Debatt*, en artikel som senare av VPK:s partistyrelse beslöts ligga till grund för den politiska diskussionen inom partiet inför kongressen i vår bl. a. i frågor som ”VPK:s ställning till vissa internationella företeelser”. Det är uppenbart att Hermansson i artikeln försöker sitta på två stolar på en gång. Samtidigt som han avvisar all tal om att Sovjet inte längre skulle vara socialistiskt som nonsens, är han kritisk mot vissa inslag i de ”socialistiska” länderna. Detta gäller både Sovjet och Kina. Vad han och partistyrelsen naturligtvis hoppas förhindra genom denna hållning är att motsättningarna inom partiet i synen på Sovjet skall utvecklas i antagonistisk riktning.

Striden inom DFFG och SKP:s ökade aktivitet och kampanj mot Sovjet har för VPK:s vidkommande inneburit att partiets verkligt svaga punkt, synen på och relationerna till Sovjet, åter kommit i blickpunkten, trots att det var just detta som partiledningen ville undvika. Det har ånyo visat sig att partiet inte förmår att kritiskt och sakligt analysera och diskutera förhållandena i Sovjetunionen och Östeuropa; alla försök i den riktningen sopas tvärtom under mattan. Som skräckexempel på detta kan den ovan nämnda artikelserien i *Ny Dag* om ”Gnistangruppens högeropportunist” tjäna, artiklar som fungerat som ett ”förtäckt” försvar av Sovjet och dess politik. Det är bara att hoppas, att de politiska diskussionerna inför partiets kongress i vår får en annan riktning.

10.9.74 *Zenit*